

372.6
6/8/60
2.1

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
โดยใช้นิทานที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถามตอบ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ปริญญานิพนธ์

ของ

สุนันทา จินดา

- 7 เม.ย. 2535

ห้องสมุดคณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กรกฎาคม 2529

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

176668

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

.....
.....ประธาน

.....
.....ประธาน

.....กรรมการ

.....กรรมการ

.....กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้เพราะได้รับความช่วยเหลือและการให้คำแนะนำอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัญ สุวัठी ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประณต เค้านิม รองศาสตราจารย์หทัย คันหยง และผู้ช่วยศาสตราจารย์วรณี โสมประยูร ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอสามโคก หัวหน้าประถมศึกษาอำเภอทัญบุรี ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนประชาธิบดี อาจารย์ใหญ่และคณะครู โรงเรียนวัดสะแก โรงเรียนบางเตยนอก โรงเรียนบางเตยใน โรงเรียนชุมชนวัดจันทร์กะพ้อ จังหวัดปทุมธานี และทุกท่านที่ให้ความสะดวกในการทดลองใช้เครื่องมือ และทำการทดลองเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์สมบูรณ์ กิ่งมณันท์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลียว พันธุลีดา และอาจารย์นงนวล พงษ์ไพฑูรย์ ที่กรุณาช่วยตรวจแก้เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จะสำเร็จไปไม่ได้ถ้าขาดการสนับสนุนจากคุณอุไรรัตน์ นิตวรนันท์ คุณจงดี เกษตรเจริญ และคุณฉัตรนันท จินดา และได้รับการช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก คุณปัทมา ทองรุ่ง ซึ่งทำให้ปริญญานิพนธ์ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา และพระคุณครูอาจารย์ทุกท่าน

สุนันทา จินดา

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟัง	7
	ประเภทของการฟัง	9
	ความสำคัญของการฟัง	12
	ลักษณะการฟังที่มีประสิทธิภาพ	14
	ปัญหาในการฟัง	17
	จุดมุ่งหมายของการฟัง	19
	ลักษณะของผู้ฟังที่ดี	21
	กลไกในการฟัง	21
	ลำดับขั้นของการฟัง	24
	การสอนทักษะการฟัง	24
	กิจกรรมการ เลานิทาน	26
	ประโยชน์ของการ เลานิทาน	26
	หลักการ เลานิทาน	26
	การ เลือกลิทานและการ เลานิทาน	29

เอกสารเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ	32
ลักษณะแบบฝึกที่ดี	34
เอกสารเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง	35
เอกสารเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	36
งานวิจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบฝึกทักษะการฟัง และผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง	39
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	42
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	43
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	45
การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง	45
แบบแผนการทดลองและวิธีดำเนินการทดลอง	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	56
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	59
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	59
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	59
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	60

บทที่

หน้า

วิธีดำเนินการทดลอง 60

การวิเคราะห์ข้อมูล 61

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 61

อภิปรายผล 62

ข้อสังเกตในการศึกษาครั้งนี้ 66

ข้อเสนอแนะ 66

บรรณานุกรม 69

ภาคผนวก

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แบบแผนทดลอง	50
2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1 และ กลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทาน แล้วทำแบบฝึกหัดกับการฝึกทักษะการฟัง โดยการฟังนิทาน แล้วตามตอบ	57
3 ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟัง ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2	58

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	ลำดับต่อเนื่องของอวัยวะการรับฟัง	22
2	ลำดับการเรียนรู้วิธีฟังของเด็ก	23

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นสื่อกลางระหว่างมวลมนุษยชาติ ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติเป็นภาษาที่หนึ่ง ความสำคัญของภาษาย่อมมีมากที่สุดเพราะภาษาไทยเป็นเครื่องหมายแสดงความเป็นชาติ เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวน้ำใจคนไทยทั้งชาติ และเป็นเครื่องมือในการสื่อสารการติดต่อระหว่างคนไทยด้วยกัน ภาษาไทยยังเป็นปัจจัยสำคัญในการถ่ายทอดวัฒนธรรม การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสาร การประกอบอาชีพ การปกครอง และที่สำคัญคือเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทย ดังนั้นคนไทยควรจะรักษาและหวงแหนภาษาไทยอย่างยิ่งให้สมดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวซึ่งได้ทรงกล่าวไว้ ณ ที่ประชุมของชุมนุมภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ว่า "ภาษาไทยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของชาติ ภาษาทั้งหลายเป็นเครื่องมือของมนุษยชนชนิดหนึ่ง คือเป็นทางสำหรับแสดงความคิดเห็น ฉะนั้นจึงจำเป็นจะต้องรักษาเอาไว้ให้ดี ประเทศไทยมีภาษาของเราเองซึ่งต้องหวงแหน.... เราโชคดีที่มีภาษาของตนเองแต่โบราณกาล จึงสมควรอย่างยิ่งที่จะรักษาไว้"

(มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ม.ป.ป. : 13)

ภาษานี้เป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งในการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ของเด็กในทุกระดับชั้น ดังนั้นการสอนและการฝึกทักษะทางภาษาให้แก่เด็กจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมากโดยเฉพาะระดับประถมศึกษา ซึ่งเป็นระดับที่ต้องการการสร้างพื้นฐานความสามารถในการใช้ภาษา และการพัฒนาบุคลิกภาพ ดังนั้นหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ระบุไว้ว่า การเรียนภาษาไทยควรเน้นสัมฤทธิ์ผลของทักษะความเข้าใจภาษา คือ การฟัง การอ่าน และทักษะการใช้ภาษา คือ การพูด การเขียน จนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิด ความเข้าใจ แสวงหาความรู้ และ

ความมีเหตุผล เพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน (หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 : 2520 : 5)

ในกระบวนการทักษะทางภาษาทั้งหมด ทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะเป็นทักษะที่เราใช้มากในชีวิตประจำวัน (บันลือ พลกษะวัน 2522 : 39) โดยเฉพาะนักเรียนระดับประถมศึกษานั้น ทักษะการฟังเป็นทักษะเบื้องต้นที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการใช้ภาษาคำอื่น ๆ ต่อไป จากการวิเคราะห์พบว่า ในวันหนึ่ง ๆ คนเราใช้เวลาในการเขียนหนังสือร้อยละ 9 อ่านหนังสือร้อยละ 16 พูกร้อยละ 3 และฟังร้อยละ 45 (วิจิตร อาวะกุล 2524 : 71) นอกจากนี้ยังได้มีการสำรวจในเรื่องการเรียนภาษาไทยเกี่ยวกับการฟังของโรงเรียนประถมศึกษา ในกรุงเทพมหานครพบว่า นักเรียนใช้เวลาในการฟังถึงร้อยละ 48 การพูกร้อยละ 23 การอ่านร้อยละ 16 และการเขียนร้อยละ 13 (ระพีสมัย นาคทรพร 2520 : 7) จะเห็นได้ว่านักเรียนใช้เวลาส่วนใหญ่ในการฟัง ในปัจจุบันครูและผู้บริหารสนใจและให้ความสำคัญกับกิจกรรมการสอนฟังน้อย โดยหันไปสนใจและเน้นกิจกรรมด้านการอ่าน การเขียนมากกว่า (ปรีชา นิพนธ์พิทยา 2520 : 81) นอกจากนี้ยังมีครูและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาหลายคนคิดว่าทักษะการฟังไม่จำเป็นต้องสอน เพราะเด็กมีโอกาสดูรับฟังอยู่ตลอดเวลา (สนิธ ไกรสินธุ์ 2516 : 48) จึงทำให้ทักษะการฟัง ซึ่งเป็นทักษะที่ใช้มากในชีวิตประจำวัน เป็นทักษะที่มีความสำคัญ และเป็นทักษะพื้นฐานสำหรับทักษะอื่น ๆ ถูกละเลยอันมีผลให้สัมฤทธิ์ผลทางการฟังของนักเรียนต่ำ (กรมสามัญศึกษา 2511 : 5)

การฟังเป็นสิ่งที่สามารถฝึกฝนได้ เช่นเดียวกับ การเขียน การอ่าน และการพูด (มะอับ โปษะกฤษณะ 2521 : 21) และจำเป็นจะต้องมีการฝึก เพราะถ้าเยาวชนของชาติรู้จักการฟังให้เป็น รู้จักเก็บสาระประโยชน์ ความรู้และข้อคิดจากการฟัง นำมาเป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินใจ ก็จะทำให้ประเทศชาติพัฒนาเจริญก้าวหน้าไปด้วยดี แต่ถ้าไม่ได้รับการฝึกฝน เมื่อเด็กโตเป็นผู้ใหญ่จะฟังไม่เป็น ไม่รู้จักเก็บสาระสำคัญ เพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจให้ถูกต้อง จะนำผลเสียมาสู่ตัวบุคคลและส่วนรวมได้ การฝึกทักษะการฟังจำเป็นต้องฝึกเป็นทักษะเฉพาะเพราะถ้าความสามารถในการฟังเพิ่มขึ้นจะทำให้เรียนวิชาอื่น ๆ ได้ดีไปด้วย (รัตนา ศิริพานิช 2507 : 138)

จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะการฟัง พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการฝึกทักษะการฟังด้วยแบบฝึกทักษะการฟัง มีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ (พรทิพย์ บุณรานวงศ์ 2523 : 91) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ สุจิตรา ศรีนวล และนที นิยม ที่ศึกษากับกลุ่มเด็กระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามลำดับ งานวิจัยดังกล่าวได้สร้างแบบฝึกทักษะการฟังอย่างมีขั้นตอน นับตั้งแต่ฝึกการจำแนกเสียง ฝึกความเข้าใจคำ ข้อความ และฝึกความเข้าใจเนื้อเรื่อง แต่ผู้วิจัยเห็นว่า การฝึกทักษะการฟังนอกจากจะฝึกทักษะการฟังอย่างมีขั้นตอนดังกล่าวแล้ว การฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทานก็เป็นสิ่งที่น่าสนใจเพราะนิทานเป็นเรื่องราวที่ทุกคนชอบ ไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ เพราะทำให้สนุกสนาน เบิกบานแก่ผู้อ่าน และผู้ฟัง และเด็กในระดับประถมศึกษาสามารถเรียนรู้จากเรื่องที่เล่าให้ฟังได้ดีกว่าการอ่าน ดังนั้นครูจึงควรใช้การเล่านิทานให้เด็กฟัง (พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข 2526 : 13) นอกจากนี้นิทานยังมีบทบาทสำคัญต่อการสร้างเสริมบุคลิกภาพ และช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ให้แก่เด็ก (ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ 2520 : 37) ช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านภาษา ความคิด จินตนาการ และยังสามารถฝึกเด็กเป็นนักฟังที่ดี เก็บความเรื่องที่ฟังได้ตามสมควรแก่วัย (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ 2522 : 80) ที่สำคัญคือ นิทานสามารถนำมาใช้สอนและฝึกทักษะทางภาษา คือ ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียน ได้อย่างดี (ศ. ศุภนิมิตร 2522 : 28) ดังนั้นนิทานจึงมีคุณค่าต่อการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา

การสอนฟังโดยการใช้นิทานนั้น เมื่อเด็กฟังนิทานจบเรื่องควรให้เด็กทำแบบฝึกหัดโดยการตอบคำถามต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ จะช่วยให้เด็กเข้าใจเรื่องที่ฟังได้ดีขึ้น เพราะคำถามในแบบฝึกหัดจะช่วยสร้างทักษะในการฟัง ทบทวนเรื่องหรือสิ่งที่ต้องการให้เด็กจำ นอกจากการฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทานแล้ว การให้เด็กฟังแล้วให้นักเรียนตอบคำถาม ถึงเรื่องที่ฟังว่า เรื่องที่ฟังนั้นชื่อเรื่องอะไร มีใครบ้าง ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ทำไม โดยให้เด็กตอบคำถามปากเปล่าจากเรื่องที่ฟังเพื่อให้เด็กสามารถระลึกถึงเรื่องราวที่ได้ฟังไป และจับใจความของเรื่องที่ได้อ่าน

ฟังได้ ฉัตรฯ อนุภาค และสุวรรณี อุดมผล 2522 : 297) จะเห็นว่าการฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทานแล้วให้เด็กทำแบบฝึกหัดกับวิธีการถามตอบซึ่งเป็นวิธีการสอนฟังในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จะช่วยให้เด็กเกิดทักษะการฟังได้ ผู้วิจัยจึงต้องการจะศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ทักษะการฟัง โดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดกับฟังนิทานแล้วตอบคำถาม เพื่อศึกษาว่าวิธีใดจะส่งผลให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังมากกว่ากัน และวิธีใดจะก่อให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการฟังมากกว่ากัน เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง ระหว่างนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดกับนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟัง ระหว่างนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดกับนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เป็นแนวทางสำหรับครูในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนกลุ่มทักษะภาษาไทย เกี่ยวกับการสอนฟัง
2. ได้แบบฝึกหัดการสอนฟัง สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนประชาธิปัตย์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 12 ห้อง มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 480 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนประชาธิปัตย์ อำเภอรัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2529 จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 20 คน กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 20 คน
3. เนื้อหาของแบบฝึกทักษะการฟังมีขอบเขตอยู่ในหมวดประสบการณ์ของทักษะการฟังวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยแบ่งนิทานที่ใช้ในการฝึกออกเป็น 20 เรื่อง
4. ระยะเวลาในการทดลอง กลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลาในการทดลอง กลุ่มละ 20 คาบ รวมเป็นระยะเวลา 4 สัปดาห์
5. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 5.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทาน ซึ่งแบ่งเป็น 2 วิธี คือ
 - 5.1.1 วิธีฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด
 - 5.1.2 วิธีฟังนิทานแล้วถามตอบ
 - 5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 5.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง
 - 5.2.2 แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control-Group Posttest-only Design ซึ่งสุ่มกลุ่มตัวอย่างมาเข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยกลุ่มทดลองที่ 1 หมายถึง นักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะ

โดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด จำนวน 20 คน และกลุ่มทดลองที่ 2 หมายถึง นักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ จำนวน 20 คน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ทักษะการฟัง หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่จะเข้าใจ จับใจความ สรุปความนิทานที่ได้ฟัง ได้อย่างถูกต้องที่สุด
2. ผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง หมายถึง คะแนนของแบบทดสอบความเข้าใจในการฟัง ที่นักเรียนทำได้ภายในเวลาที่กำหนดไว้
- * 3. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ หรือความพยายามที่จะเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ ความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความรู้สึกวิตกกังวลเมื่อประสบความล้มเหลวในการศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาถึงความปรารถนาของนักเรียนในการฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทาน ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
4. นิทานที่มีแบบฝึกหัด หมายถึง นิทานที่ผู้วิจัยเล่าจนจบแล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด ชนิดแบบเลือกตอบ แบบจับคู่ แบบถูกผิด
5. นิทานที่มีแบบถามตอบ หมายถึง นิทานที่ผู้วิจัยเล่าจนจบแล้วมีคำถามให้นักเรียนตอบปากเปล่า

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาพบว่าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแยกตามหัวข้อได้ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแบบฝึกทักษะการฟัง
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง
4. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์
5. งานวิจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบฝึกทักษะการฟังกับผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง
6. งานวิจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบฝึกทักษะการฟังกับแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

เทือก กุสุมา ณ อยุธยา และรองรัตน์ อิศรภักดี (เทือก กุสุมา ณ อยุธยา และรองรัตน์ อิศรภักดี 2505 : 45) ได้ให้ความหมายของการฟังว่า การฟังเป็นสิ่งที่เหนือไปจากการได้ยิน การฟังหมายถึงการติดตามเรื่องราวที่ได้ยิน สามารถเกิดความเข้าใจในสิ่งนั้นและจับข้อความต่าง ๆ ที่ควรคล้อยตามหรือควรขัดแย้ง ซึ่งสอดคล้องกับวิจิตรฯ แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (วิจิตรฯ แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ 2522 : 68) ที่กล่าวถึงการฟังไว้ว่า การฟังคือ การได้ยินแล้วสามารถติดตามเรื่องราวของสิ่งที่ได้ยินจนสามารถที่จะเข้าใจและจับใจความต่าง ๆ มาคิดได้อย่างที่ควรจะคล้อยตามหรือโต้แย้ง

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2515 : 70) ได้ให้ความหมายของการฟังว่า การฟังหมายถึง การค้นหาความหมายที่แท้จริงจากผู้พูด ไม่ใช่หมายความว่า เอาเองตามที่ตนเองรู้สึก ส่วนสุวรรณี อุดมผล และฉัตร บุญนาค (สุวรรณี อุดมผล และฉัตร บุญนาค 2516 : 74) ได้กล่าวถึงความหมายของการฟังว่า การฟังมิได้มีความหมายเพียงไต่ถามเท่านั้น แต่หมายถึงการไต่ถามอย่างรู้เรื่อง และเข้าใจความหมายของเสียงที่ไต่ถามตามจุดประสงค์ของผู้เปลี่ยนเสียงนั้น ในขั้นสูงขึ้นไปการฟังยังหมายถึงการรู้จักใช้วิจารณญาณพิจารณาว่า สิ่งที่ไต่ถามนั้นควรเชื่อหรือไม่ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่าง ๆ ได้อย่างไร เพียงไร

กิตติวงศ์ บุญเชื้อ (กิตติวงศ์ บุญเชื้อ 2520 : 15) ได้ให้ความหมายของการฟังว่า การฟังมีความหมายแตกต่างไปจากการไต่ถามเกิดขึ้นเนื่องจากมีเสียงมากระทบหูเองโดยมิได้ตั้งใจ หลายคนจึงไต่ถามโดยมิได้ฟัง ส่วนการฟังนั้นหมายถึงการใช้สมาธิและความตั้งใจที่จะจำประเด็นของสิ่งที่ไต่ถาม

คอร์โคแรน (Corcoran. 1970 : 84) ได้ให้ความหมายของการฟังว่า การฟังหมายถึงกระบวนการจัดลำดับเสียง รู้จักจำแนกแยกแยะเสียงที่ไต่ถามจากโสตประสาท ตลอดจนการแปลความหมายของเสียงนั้น ๆ ได้

รูบิน (Rubin. 1975 : 105) ได้กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะภาครับของภาษา ผู้ฟังเป็นผู้แปลความหมายของเรื่องราวข่าวสารจากผู้พูด โดยต้องสามารถแยกแยะความแตกต่างของเสียงที่ไต่ถามจึงจะเข้าใจความหมายได้ตรงกับภาษาของผู้พูด

ทูโธโล (Tutolo. 1977 : 262) ได้กล่าวถึงการฟังว่า การฟังเป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่งในการติดต่อสื่อสารความหมายซึ่งกันและกัน นอกจากนั้นยังเป็นทักษะทางภาษาที่สามารถสอนกันได้ง่ายวิธีที่เป็นลำดับขั้นตอน

จากความหมายของการฟังที่กล่าวมาทั้งหมด พอจะสรุปได้ว่า การฟังคือการไต่ถามอย่างรู้เรื่อง ติดตามเรื่องอย่างตั้งใจ สามารถจับประเด็นและเข้าใจความหมาย

ตรงตามจุดประสงค์ของผู้พูด มีวิธีการพูดพิจารณาว่าสิ่งใดที่ควรขัดแย้งหรือคล้อยตาม และนำสิ่งนั้นไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

ประเภทของการฟัง

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2515 : 70 - 78) ได้แบ่งประเภทของการฟังออกเป็น 6 ประเภท ได้แก่

1. การฟังคำอธิบายคำสั่ง
2. การฟังเพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
3. การฟังเพื่อรายงานต่อผู้อื่น
4. การฟังเพื่อการเรียนรู้
5. การฟังเพื่อวิเคราะห์
6. การฟังการสนทนา

เพื่อ กุสุมา ณ อยุธยา และรองรัตน์ อิศรภักดี (เพื่อ กุสุมา ณ อยุธยา และรองรัตน์ อิศรภักดี 2515 : 95 - 96) ได้กล่าวว่า การฟังมีหลายประเภท ทุกประเภทล้วนมีความสำคัญและจำเป็นจะต้องฝึกฝนให้แก่เด็ก การสอนภาษาไทย กำหนดให้ฝึกทักษะในการฟังประเภทต่าง ๆ คือ

1. การฟังอย่างไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก คือ ในระยะแรกไม่สนใจ แต่เมื่อมีท่อนใดที่น่าสนใจ หรือกระตุ้นให้ฟังจึงจะหันมาสนใจฟัง
2. การฟังอย่างนิยมชมชอบ เป็นการฟังที่ผู้ฟังตั้งใจฟังและมีมีโนภาพไปตามเรื่องที่ฟัง เช่น การฟังละคร การฟังบทกลอน
3. การฟังอย่างสนใจ เป็นการฟังที่ผู้ฟังจดจ่อกับสิ่งที่ฟังอย่างละเอียดเพื่อทำตามในภายหลัง

4. การฟังอย่างสนใจ และวิเคราะห์เป็นการฟังเพื่อประเมินคุณค่าของเรื่องที่ฟัง และคิดพิจารณาว่า ซึ่งที่ผู้พูดพูดนั้นผิดหรือถูก

วรรณพร ภิรมย์รัตน์ (วรรณพร ภิรมย์รัตน์ 2522 : 7 - 16) ได้แบ่งทักษะการฟังออกเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. การฟังเพื่อให้ได้รายละเอียด ครูอ่านหรือเล่านิทานให้ฟัง แล้วให้นักเรียนสรุป เลือกประโยคที่เป็นใจความของเนื้อเรื่อง
2. ฟังอย่างตั้งใจ การฟังชนิดนี้จะต้องขจัดสิ่งรบกวนภายนอกให้หมด ผู้ฟังจะต้องมีความสนใจในสิ่งที่ฟังเพียงจุดเดียว กิจกรรมที่สอนฟัง เช่น เครื่องบันทึกเสียง ฟังการเล่านิทาน ฟังวิทยุ และอภิปรายซักถามเรื่องที่ฟัง
3. การฟังแบบเน้นหนทางการ เป็นการฟังเพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ไม่ต้องตั้งใจจดจ่อ เหมือนการฟังแบบแรก ได้แก่ การฟังนิทาน
4. การฟังแบบวิเคราะห์ การฟังแบบนี้ผู้ฟังจะต้องตั้งใจฟังด้วยใจจดจ่อ และคิดไปด้วย กิจกรรมที่ส่งเสริมการฟังแบบนี้คือ การฟังนิทาน ฟังเรื่องสั้น ฟังคำบรรยาย แล้วให้ผู้ฟังแสดงทัศนะ หรือปฏิบัติกิจกรรมตอบสนองต่อสิ่งที่ได้ฟังโดยการลำดับเหตุการณ์ และสังเกตประโยค

5. การฟังในขณะที่ทำกิจกรรมอื่น ๆ เป็นการฟังเมื่อมีสิ่งรบกวนในขณะที่ฟังไม่ทำให้เสียสมาธิในการทำงาน กิจกรรมที่ส่งเสริมการฟัง คือ ฟังนิทานจากแผ่นเสียง แล้วให้แสดงท่าทางประกอบ ฟังเทปบันทึกเสียงต่าง ๆ แล้วให้วาดภาพจากจินตนาการ

วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (วิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ 2522 : 55) ได้แยกประเภทการฟังไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. การฟังเพื่อการรอบรู้
2. การฟังเพื่อความซาบซึ้ง
3. การฟังเพื่อวิจารณ์

คอร์โคแรน (Corcoran. 1970 : 93) แบ่งการฟังเป็น 4 ประเภท คือ

1. การฟังอย่างไม่เอาใจใส่ (Casual listening) เช่น การสนทนาในชีวิตประจำวัน

2. การฟังเพื่อความคิดสร้างสรรค์ (Creative listening) เช่น การฟังดนตรี การแสดง คำประพันธ์

3. การฟังอย่างพิจารณา (Exploratory) เช่น รายงานการประชุม การอธิบาย การอภิปราย

4. การฟังอย่างตั้งใจ (Intent) เช่น การฟังรายงาน และคำสั่ง

เบิร์น (Burns. 1971 : 83) จำแนกการฟังเป็น 3 ประเภท คือ

1. การฟังอย่างนิยมชมชอบ (Appreciation) ผู้ฟังจะได้รับทั้งความสนุกสนานและเกิดความรู้ไปตามเรื่องที่ฟัง

2. การฟังเพื่อเอาสาระสำคัญ (Information) ผู้ฟังตั้งใจฟังเพื่อจดจำสิ่งที่ได้ฟังอย่างละเอียด สามารถตอบคำถาม ทำตามขั้นตอนของคำอธิบายหรือคำสั่ง ลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง และจับใจความสำคัญได้

3. การฟังอย่างพิเคราะห์ (Critical listening) ผู้ฟังสามารถแยกแยะสิ่งที่ฟังได้ว่าอะไรเป็นข้อคิด อะไรเป็นข้อเท็จจริง และเข้าถึงความต้องการของผู้พูด

จากประเภทของการฟังทั้งหมดที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าการแบ่งประเภทของการฟังออกเป็นหลายอย่างหลายความคิดซึ่งพอสรุปได้ว่า การฟังแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ฟังเพื่อปฏิบัติตามคำสั่ง

2. ฟังเพื่อคิดวิเคราะห์สร้างสรรค์

3. ฟังเพื่อการเรียนรู้

4. ฟังเพื่อความสนุกสนาน

จากหลักสูตรพุทธศักราช 2521 ได้กำหนดมวลประสบการณ์ในการเรียน
ภาษาไทยทักษะการฟัง ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ดังนี้

1. ความพร้อมในการฟัง

2. การฟังคำอธิบายต่าง ๆ

3. การฟังเรื่องราวต่าง ๆ

4. การฟังเพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำหรือคำสั่ง

5. มารยาทในการฟัง

6. การฟังสิ่งบันเทิง

ซึ่งการฟังที่ผู้วิจัยคิดว่ามีประโยชน์และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
สำหรับเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ได้แก่ การฟังเพื่อเอาสาระสำคัญ สามารถ
ตอบคำถามจากเรื่องที่ฟังได้ และการฟังเพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำ การวิจัยครั้งนี้
จึงมีจุดมุ่งหมายที่จะฝึกฝนการฟังดังกล่าว โดยใช้นิทานในการฝึก

ความสำคัญของการฟัง

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา
2509 : 24) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการฟังว่า การฟังเป็นสิ่งสำคัญ
ของการเรียนภาษา และเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้รับความรู้ และประสบการณ์อันเป็น
เครื่องส่งเสริมสติปัญญา ดังคำว่า "พหูสูต" หรือความเป็นผู้ได้ยิน ได้ฟังมาก นับแต่
โบราณมาเมื่อนมนุษย์เริ่มสนใจในการศึกษาหาความรู้ นั้น มนุษย์ได้อาศัยการฟังมาก่อน
มนุษย์ชาติถ่ายทอดความรู้ต่อ ๆ มา โดยอาศัยการฟังเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนภาษา

สุวรรณี อุคมผล (สุวรรณี อุคมผล 2516 : 155) ได้ให้ความเห็นว่า การฟังให้ประโยชน์แก่เราไม่น้อยกว่าการอ่าน การเขียน และการพูดนอกจากจะเป็นส่วนที่ช่วยให้ผู้ดุษฎีแล้ว การฟังยังมีประโยชน์อีกมากมาย เราใช้การฟังเพื่อรับสิ่งต่าง ๆ เช่น ความรู้ ความคิดแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ไม่เคยทราบมาก่อน ซึ่งอาจนำไปใช้ประโยชน์หรือเผยแพร่ต่อไปได้ การฟังอาจช่วยให้เราได้รับความเพลิดเพลิน เกิดความซาบซึ้ง มีอารมณ์ สะพือใจ และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา นอกจากนี้ การฟังบางอย่างยังช่วยยกระดับจิตใจของเราให้สูงขึ้น เช่น การฟังพระเทศนา จะเห็นได้ว่าถ้าเรารู้จักเลือกฟัง หรือถ้าเลือกไม่ได้ ก็รู้จักคิดว่าสิ่งที่ได้ฟังนั้นอะไรควรเชื่อ อะไรไม่ควรเชื่อ เราจะได้ประโยชน์จากการฟังมากมาย

สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์ (สุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรย์ 2523 : 62) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการฟังว่าในปัจจุบันทักษะการฟังเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญมากทักษะหนึ่ง ทั้งนี้เพราะได้มีความเจริญทางเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนต้องใช้ทักษะการฟังเป็นอันมาก ถ้านักเรียนได้รับการฝึกฝนและการแนะแนวในด้านกาฟังอย่างถูกต้องเหมาะสม นักเรียนก็จะมีความสามารถในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับประโยชน์เต็มทีจากการฟัง หากนักเรียนขาดการฝึกฝนการฟังแล้ว นักเรียนก็จะไม่ได้รับประโยชน์จากการฟังเท่าที่ควรและอาจก่อให้เกิดผลร้ายกับนักเรียนได้

วิจิตร อวระกุล (วิจิตร อวระกุล 2524 : 72) ได้กล่าวถึง ความสำคัญของการฟังว่ามนุษย์ใช้การฟังโดยเฉลี่ยมากที่สุด ผลของการฟังอาจพิจารณาในแง่ต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การฟังมีผลต่อความคิด การแสดงออก การพูด
2. การฟังที่ดีเป็นการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี
3. การฟังมีผลต่อบุคลิกภาพ

ไทด์แมน (Tidyman. 1969 : 60) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการฟังไว้ว่า ทักษะทางภาษาอย่างแรกที่ได้รู้จัก คือ การฟัง เขาได้รับความรู้ต่าง ๆ ในโลกจากการฟังเสียงพูด และคำพูดนั่นเองจะเป็นแนวทางสำหรับความคิดเห็นทางขบวนการที่เขาแสดงความคิดออกมาให้ปรากฏในเวลาต่อมา การเรียนรู้จากการฟังเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในขณะที่เด็กยังอยู่ในวัยเรียนเพราะผู้ปกครองพูดกับเด็กตลอดเวลา และในปัจจุบันความเจริญทวีมากขึ้น คำขวัญ โพรทัศน์ เป็นสิ่งที่เราจำเป็นต้องหันมาพิจารณาออกไปจากการอ่านของ เด็ก เด็กไม่เพียงแต่จะฟังเพื่อความเข้าใจเรื่องราวเท่านั้น เขาควรจะสามารถฟังอย่างซาบซึ้งและรู้คุณค่าสิ่งที่เขาฟัง ดังนั้นการสร้างนิสัยในการฟังจึงเป็นสิ่งสำคัญและต้องใช้ทักษะเช่นเดียวกับการอ่าน

จากความเห็นหลาย ๆ ท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการฟัง พอสรุปได้ว่าทักษะการฟังเป็นทักษะแรกที่มีมนุษย์รู้จัก และใช้ในชีวิตประจำวันมากที่สุดนับแต่วัยเด็กเป็นต้นมาและยิ่งทวีความจำเป็นมากเมื่อข่าวสารต่าง ๆ ทั่วทุกสารทิศมีมากขึ้นจะต้องใช้ทักษะการฟังกลั่นกรองเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจ วิเคราะห์แยกแยะในแนวทางที่ถูกต้อง ยังประโยชน์ให้แก่บุคคล ฉะนั้นผู้ที่มีทักษะการฟังที่ดีย่อมได้เปรียบผู้ที่ไม่มีทักษะการฟัง หรือมีแต่ยังไม่พอ นอกจากนั้นทักษะการฟังยังเป็นทักษะที่สามารถฝึกฝนให้ได้ดี

ลักษณะการฟังที่มีประสิทธิภาพ

เดอบ โปมกฤษณะ (เดอบ โปมกฤษณะ 2521 : 172) ได้กล่าวว่า การฟังที่มีประสิทธิภาพต้องมีลักษณะดังนี้

1. ฟังด้วยความตั้งใจ
2. ฟังในสิ่งที่ควรฟัง

3. ฟังโดยไม่ตกเป็นทาสของอารมณ์
4. ฟังตามจุดประสงค์ของผู้ฟัง
 - 4.1 ฟังเพื่อความเพลิดเพลิน
 - 4.2 ฟังเพื่อเก็บสาระสำคัญ
 - 4.3 ฟังเพื่อให้ได้รายละเอียด
 - 4.4 ฟังเพื่อรวมแสดงความคิดเห็น
5. ใช้วิจารณญาณในการฟัง
6. นำสิ่งที่รับฟังมาปรับเข้ากับชีวิตประจำวัน
7. ใจศิลป์ของการฟัง
 - 7.1 ชักจูงให้ผู้พูดในสิ่งที่เขาถนัดที่สุด
 - 7.2 สอดแทรกคำถามในโอกาสที่เหมาะสม
 - 7.3 ปลอຍให้ผู้พูด พுகจบกระแสความ
 - 7.4 ช่วยให้ผู้พูดที่หมดเรื่องพูดให้มีเรื่องใหม่

วิจิตรรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ (วิจิตรรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ

2522 : 72) ได้ร่วมกันเสนอลักษณะการฟังที่มีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. ผู้ฟังต้องมีประสาทหูไว จับเสียงได้รวดเร็วและถูกต้อง
2. ผู้ฟังมีสมาธิแน่วแน คงทน ไม่วอกแวก ไม่ใจลอย และอดทนต่อสิ่งรบกวน
3. มีพื้นฐานในเรื่องที่กำลังฟังพอควร หรือมีประสบการณ์มาบ้าง
4. มีความรู้ทางภาษาพอควร
5. มีจิตใจกว้างขวางพอที่ยอมรับฟังความคิดเห็นที่มีแนวต่างออกไป
6. มีทัศนคติที่เป็นธรรมต่อผู้พูด ไม่ตั้งข้อรังเกียจไว้ล่วงหน้า
7. มีการสังเกตที่รอบคอบ และมีวิจารณญาณที่เฉียบคม สามารถแยกแยะได้

ว่าส่วนใดเป็นเนื้อหาสำคัญหรือแก่น ส่วนใดเป็นผลความรายละเอียด

8. ผู้ฟังต้องสามารถจับใจความได้ จดได้ และนำไปถ่ายทอดต่อผู้อื่นไปอย่างครบถ้วนถูกต้อง

กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2522 : 46) ได้ให้หลักการในการส่งเสริมให้เด็กฟังอย่างมีประสิทธิภาพ คือ

1. ให้รู้จักเลือกเรื่องที่ฟัง
2. การฟังอย่างมีมารยาท
3. การฟังอย่างตั้งใจ
4. ฟังด้วยความอยากรู้อยากเห็น
5. ฟังอย่างมีวิจารณ์ญาณ
6. การฝึกให้มีทักษะการฟัง
7. ฟังแล้วควรมีการบันทึกใจความสำคัญ

สมบัติ มหารศ (สมบัติ มหารศ 2523 : 96) ได้เสนอแนะแนวทางในการฟังให้เกิดประสิทธิภาพดังนี้

1. ต้องฟังอย่างตั้งใจ
2. ฟังแล้วไม่ขยับเขยื้อนที่นั่ง
3. สายตาต้องมองผู้พูดเสมอ
4. ผู้ฟังต้องเต็มใจซักถามเมื่อผู้พูดเปิดโอกาส
5. ใบหน้าต้องแสดงความเป็นมิตร
6. ไม่เงยบงกชเมื่อผู้พูดให้ซักถาม

เกี่ยวกับเรื่องประสิทธิภาพในการฟัง ศาสตราจารย์ Dr. Ralph Nichols แห่งมหาวิทยาลัย Minnesota ได้กล่าวถึงวิธีปรับปรุงประสิทธิภาพในการฟังไว้ดังนี้

1. ฟังการฟังโดยใช้แบบฝึกหัดใช้สมองในเรื่องที่ยาวและยากน้อย ๆ
2. อย่าทำเป็นคนเก่งทุกเรื่อง ในขณะที่ผู้พูดกำลังพูด
3. อย่าทำเป็นคนหูหนวกเรื่อง อันเกิดจากการแปลผิด
4. ฟังให้เป็นคนใจเย็น และสร้างความอกหนในการฟัง
5. พยายามตั้งใจฟังจริง ๆ วางตัวให้เป็นกลางอย่าฝังใจกับเรื่องที่เคย

เชื่ออยู่ก่อน

6. ค้นหาสิ่งที่น่าสนใจในใจความของเรื่อง
7. พยายามควบคุมจิตใจ สติอารมณ์ ในการฟังเรื่องที่ขัดแย้งกับความรู้ลึก

ของตน

8. ค้นหาสิ่งที่น่าสนใจในใจความของเรื่อง
9. สังเกตท่วงท่าของ น้ำเสียง การเน้น ซึ่งบอกความรู้ลึกของผู้พูดทำให้

เกิดความเพิกเฉยในการฟัง

10. ฟังหัดคิดตาม วิเคราะห์เนื้อเรื่องที่ฟัง
11. หลีกเลี่ยงอุปสรรคในการฟัง เช่น เสียงรบกวน

จากความคิดหลาย ๆ ท่านเกี่ยวกับการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ จะเห็นได้ว่าการที่จะฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีประโยชน์จะต้องเลือกฟัง หรือสนใจเรื่องที่เป็นสาระ และมีประโยชน์ต่อพฤติกรรมของตน แยกแยะถึงประโยคหรือถ้อยคำที่เราฟังมานั้นว่าให้ความรู้ อารมณ์ความรู้สึก และความประทับใจอย่างไร และที่สำคัญคือ การฝึกฝนทักษะการฟังอย่างจริงจัง และมีขั้นตอนในวัยเด็ก เพื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีทักษะการฟังที่มีประสิทธิภาพต่อไป

ปัญหาในการฟัง

พยางค์ ญาณโกมุท (พยางค์ ญาณโกมุท 2518 : 16) ได้กล่าวถึงปัญหาในการฟังดังนี้

1. ฟังแล้วไม่สามารถที่จะประมวลความ และจับใจความสำคัญได้
2. ไม่สนใจในการฟัง เพราะเห็นว่าเป็นการเสียเวลา เสียงาน
3. ไม่สามารถนำความรู้ความคิดที่ดี ถูกต้องไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
4. ไม่มีมารยาทในการฟัง

ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (กลุ่มวิทยาลัยครู ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2522 : 47) ที่กล่าวถึงปัญหาในการฟัง ดังนี้

1. ฟังแล้วไม่สามารถประมวลใจความได้สมบูรณ์
2. ฟังแล้วไม่สามารถจับใจความสำคัญได้
3. ไม่มีมารยาทในการฟัง

ส่วนวิจิตร อวระกุล (วิจิตร อวระกุล 2524 : 74) ได้กล่าวถึงจุดอ่อนหรือปัญหาในการฟัง ดังนี้

1. คนส่วนมากไม่ได้รับการอบรมฝึกฝนการฟัง จึงขาดประโยชน์ที่จะได้รับจากการฟังไปอย่างมาก
2. ส่วนมากคนเราจะได้อินเป็นเรื่องราวธรรมดา ธรรมดา แต่การฟังต้องมีการฝึกฝนเกิดทักษะในการฟัง (Listening skill)
3. สิ่งที่เราได้อินในชีวิตประจำวันมีสิ่งที่เป็นคุณค่าควรแก่การฟังน้อย
4. คนเราปล่อยให้สิ่งที่ได้ยินมีผลต่อพฤติกรรมของตนเอง
5. คนแต่ละคนมีความสามารถในการฟังต่างกัน แต่อาจฝึกให้เกิดทักษะในการฟังที่มีประสิทธิภาพได้
6. การฟังต้องการความอดทน ความพยายาม การควบคุมกำลังใจมากกว่าการพูด

เกี่ยวกับเรื่องปัญหาในการฟังพอสรุปได้ว่า คนส่วนใหญ่มักไม่เห็นความสำคัญของการฟัง คิดว่าทักษะการฟังเป็นทักษะที่เกิดขึ้นได้เอง โดยไม่ต้องฝึกฝนจึงทำให้คนส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะฟังเรื่องราวต่าง ๆ อย่างจริงจัง ทำให้ขาดมารยาทในการฟังที่ดี มีผลให้เมื่อต้องการฟังอย่างจริงจังขึ้นมา จะไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้

ทำให้หลากหลายโอกาสที่จะได้รับความรู้ ความคิดที่มีประโยชน์และนำมาใช้ประโยชน์ต่อตนเอง และสังคมอย่างเต็มที่

ผู้วิจัยเห็นว่าปัญหาการฟังที่แท้จริงอยู่ที่ไม่ได้มีการปลูกฝังทักษะการฟังอย่างจริงจังแก่พลเมืองตั้งแต่อยู่ในวัยเด็ก จึงทำให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ขาดทักษะการฟัง และไม่เห็นความสำคัญของทักษะการฟังไปค้วย

การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งที่จะแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการศึกษารูปแบบการฝึกทักษะการฟัง โดยการใช้บทนิทานระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และเป็นการกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องหันมาสนใจกับทักษะการฟังเพิ่มมากยิ่งขึ้น

จุดมุ่งหมายของการฟัง

สุวรรณี อุคมผล (สุวรรณี อุคมผล 2516 : 156) กล่าวว่า ในการฝึกฟังนั้น เราต้องทราบถึงจุดมุ่งหมายของการฟังเสียก่อนว่าเราต้องการฟังเพื่ออะไร เมื่อทราบจุดมุ่งหมายแล้วเราก็สามารถฝึกฟังให้ได้ผลตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งจุดมุ่งหมายดังกล่าวมีดังนี้

1. ฟังเพื่อจับใจความสำคัญ คือ ฟังแล้วใช้ความคิดตามไปค้วยเพื่อดูว่าสาระสำคัญของเรื่องคืออะไร
2. การฟังเพื่อจับใจความโดยละเอียด สิ่งสำคัญคือ สมาธิ ความคิด และความจำ
3. การฟังเพื่อหาเหตุผลมาโต้แย้ง หรือคล้อยตาม ซึ่งอาศัยความคิดเทียบเคียงกับข้อเท็จจริงและเหตุผล
4. การฟังเพื่อให้เกิดความซาบซึ้ง เป็นการฟังที่ต้องปล่อยอารมณ์ให้คล้อยตามถ้อยคำที่ได้ยิน
5. การฟังเพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

สำหรับในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ 2520 : 2 - 47) ได้กำหนดจุดประสงค์การสอนฟังในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งและสอง ให้นักเรียนมีความสามารถ ดังนี้

1. สามารถฟังและแยกเสียงต่าง ๆ ได้
2. ปฏิบัติตนได้ถูกต้องในขณะที่ผู้อื่นพูด
3. ฟังแล้วเข้าใจและปฏิบัติตามคำแนะนำได้ถูกต้อง
4. มีสมาธิ และความเข้าใจในการฟังคำอธิบาย
5. ฟังแล้วเข้าใจเนื้อเรื่อง
6. เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีพัฒนาการทางภาษาอันเหมาะสมแก่วัย

บันลือ พฤกษ์วัน (บันลือ พฤกษ์วัน 2522 : 40) กล่าวว่า การสอนฟังมีจุดมุ่งหมายให้รู้จักฟังหรือฟังเป็น (Listenable) การฟังเป็นนั้นจะต้องเข้าใจความหมาย เกิดความเข้าใจและคิดหาเหตุผล เฟอร์เนส (Furness. 1957 : 307) กล่าวถึงความเข้าใจในการฟังว่า ความเข้าใจในการฟังและการอ่านมีลักษณะคล้ายกัน คือ ความเข้าใจจะต้องอาศัยความจำ ระลึกถึงคำที่ได้เห็น หรือได้ฟังมาอย่างแม่นยำในการรับรู้คำ ประโยคหรือเรื่องราวต่าง ๆ ของเด็กแต่ละคน การรับรู้เป็นสื่อกลางที่สำคัญที่ช่วยให้เด็กเกิดประสบการณ์ การที่บุคคลจะรับรู้สิ่งต่าง ๆ แล้วตัดสินใจว่าสิ่งนั้นคืออะไรขึ้นอยู่กับ

1. การรับรู้ทางสายตา (Visual perception)
 2. การรับรู้ทางโสต (Audio perception)
- การรับรู้ทั้งสองชนิดนี้มีผลต่อการฟังและการอ่านอย่างมาก

จากจุดมุ่งหมายในการฟังทั้งหมด พอจะสรุปจุดมุ่งหมายในการฟังได้ว่า การฟังเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ความคิด ลำดับเรื่องราวต่าง ๆ ตลอดจนการได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ลักษณะของผู้ฟังที่ดี

ก่อนที่จะเราจะฝึกการฟังได้ผลดีนั้น เราควรทราบลักษณะของผู้ฟังที่ดี เพื่อเป็นหลักชัยในการฝึก ผู้ฟังที่ดีมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. ตั้งปณิธานไว้ว่าจะมาฟังเขาพูดจริง ๆ ไม่คาดหมายว่าเขาจะพูดอะไรต่อไป

2. ฟังอย่างตั้งใจและใช้ความคิด

3. ไม่คุย ไม่ซุบซิบ หรือแสดงกิริยาอย่างหนึ่งอย่างใดว่าไม่สนใจ

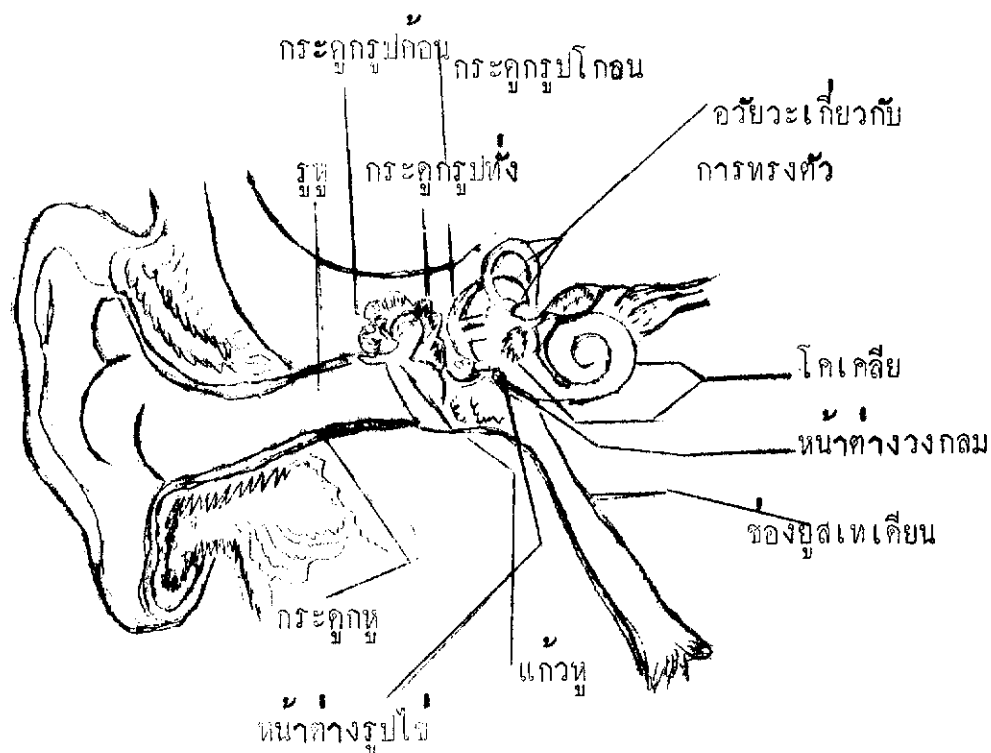
4. ไม่พยายามพูดสอด

5. ถ้าตอนใดไม่เข้าใจแจ่มแจ้ง ควรหาโอกาสซักถาม

6. หลังการฟังควรคิดทบทวน นำความรู้ข้อคิดที่ได้ไปใช้ประโยชน์

กลไกในการฟัง

กลไกสำคัญที่ทำหน้าที่รับสัญญาณ ทำให้เกิดภาวะการฟัง ได้แก่ หู และสมองของเด็ก ซึ่งเปรียบเสมือนประตูรับสื่อความหมายทางภาษาเข้าสู่ตัวเด็ก อันก่อให้เกิดกิจกรรมชีวิตของเด็กอย่างกว้างขวาง อวัยวะสำคัญในการรับฟัง คือ หู หูมีส่วนประกอบสำคัญ ทำหน้าที่รับเสียงและปฏิกิริยาเกี่ยวกับการทรงตัวตามลำดับต่อเนื่องจากภายนอกถึงภาพประกอบต่อไปนี้

1. ใบหู ทำหน้าที่เหมือนแผ่นจานเสียงจากภายนอกผ่านเข้าทางรูหู
2. แก้วหู (Ear drum) เป็นส่วนที่รับความสั่นสะเทือนของคลื่นเสียงส่งต่อไปยังกระดูกชิ้นเล็ก ๆ
3. ส่วนกลางของหูประกอบด้วยกระดูกรูปฆ้อน (Malleus) ติดต่อกับกระดูกรูปตั้ง (Incus) และกระดูกรูปโกน (Stapes) กระดูกสามชิ้น ทำงานส่งความสั่นสะเทือนเสียงกระทบเนื้อเยื่อ
4. เนื้อเยื่อหน้าต่างรูปไข่ (Oval window) เป็นโครงสร้างรูปหอยโข่งเป็นวงกลมประมาณ 2 รอบครึ่ง เป็นเนื้อเยื่อที่ยึดหยุ่นได้ เรียกว่า โคเคลีย (Cochlea) ทำหน้าที่รับการสั่นสะเทือนของคลื่นเสียงจากกระดูก 3 ชิ้น โครงสร้างรูปหอยโข่งนี้ยังมีเนื้อเยื่อที่ยึดหยุ่นได้ รูปทรงกลม (Round window) ซึ่งทำหน้าที่ระบายเสียงสั่นสะเทือนที่แรงเกินขนาดออกไปสู่ภายนอกทางช่องระบายที่เรียกว่า Eustachian tube

๔. เนื้อเยื่อภายในโครงสร้างหอยโข่ง 3 ชั้น

ชั้นแรก เรียกว่า Basilar membrane

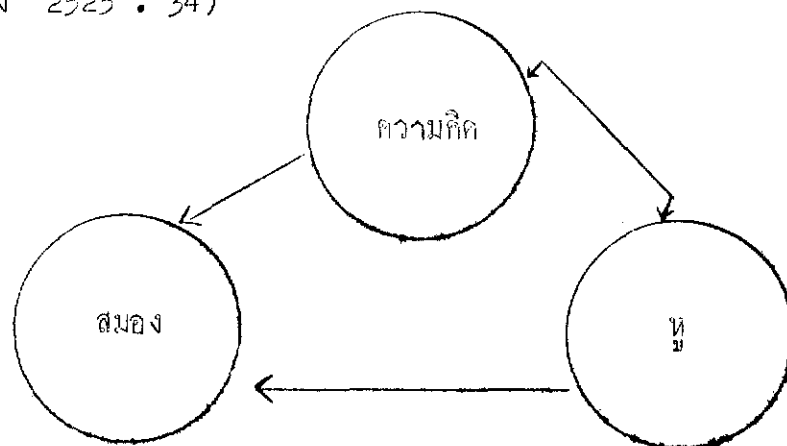
ชั้นกลาง เรียกว่า Spiral lamina เนื้อเยื่อส่วนนี้มีเซลล์เป็นเส้นยาว (Hair cell) เป็นส่วนที่ทำหน้าที่ส่งคลื่นเสียงเข้าสู่ประสาทหูลึก (Auditory nerve) ในอัตรา 15,000 ครั้ง ต่อวินาที

ชั้นหลัง เรียกว่า Reissner's membrane

โครงสร้างของโคเคลีย (Cochlea) นี้จะบอกช่วงความถี่ของคลื่นมากจากหูคนในอัตรา 20 - 20,000 รอบต่อวินาที ผู้สูงอายุหรือคนหูหนวกช่วงความถี่น้อยกว่าเด็ก ถ้าการสั่นสะเทือนรุนแรงไปอาจทำให้แก้วหูชำรุด

ประสาทส่วนหูจะเชื่อมโยงไปสู่สมองในส่วนที่เรียกว่า ทาลามัส (Thalamus) และเกิดกลไกในสมองในส่วนที่เรียกว่า Temporal lobe ก่อให้เกิดระบบการเรียนรู้ภาษาจากเสียง (Phonographs) ของมนุษย์อย่างอัศจรรย์ การรับเสียงด้วยหูซึ่งเกี่ยวข้องกับโดยตรงกับภาษาเสียง (Phonographs) ซึ่งพัฒนาเสียงในธรรมชาติขึ้นเป็นภาษาสัญลักษณ์ เช่น ภาษาที่เกิดจากสระ และวรรณยุกต์ การเกิดความรู้ความเข้าใจในภาษาเสียง (Phonographs) ได้แก่ การอ่านผสมคำ โดยใช้สัญลักษณ์แทนเสียง เสียงสั้นเสียงยาว วิเคราะห์เสียง เรียกว่าอ่านจากการฟังเสียง สะกดคำขึ้นคำตามเสียง (พหัย ศันทยง 2525 : 35 - 60)

การเรียนรู้วิธีฟังของเด็กอาจเป็นภาพประกอบให้เห็นชัดเจน ดังนี้
(พหัย ศันทยง 2525 : 34)

ลำดับขั้นของการฟัง

ฮิกกินส์ (เบาว์ลิ่งตัน มูเคิร์ 2521 : 16 อ้างอิงมาจาก Hikin. n.d.) ได้อธิบายลำดับขั้นของการฟังไว้ 6 ขั้น ดังนี้

1. ขั้นรับรู้ (Perceive boundaries) ผู้ฟังจะบอกได้ว่ากำลังได้ยินเสียงเป็นภาษาอะไร
2. ขั้นบันทึกความจำระยะสั้น (Hold-in-short time memory) ผู้ฟังจะจำแนกเสียงที่ได้ยินเหล่านั้นไว้โดยไม่ทราบความหมายใด
3. ขั้นเข้าใจความหมายของคำ (Attach lexical meaning) ผู้ฟังจะจำแนกเสียงที่ได้ยินและทราบความหมายของคำแต่ละคำที่ได้ยิน
4. ขั้นเข้าใจความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์ (Perceive grammar relationship) ผู้ฟังจะวิเคราะห์โครงสร้างทางภาษาของหน่วยเสียงที่ได้ยิน และเข้าใจความสัมพันธ์ของหน่วยต่าง ๆ ว่าคำใดทำหน้าที่อย่างไรในประโยค
5. ขั้นอ้างอิง (Perceive reference) ผู้ฟังจะนำโครงสร้างทางภาษาของเสียงที่ได้ยินมาสัมพันธ์กับความรู้และประสบการณ์เดิม ตลอดจนสภาพแวดล้อมขณะที่ฟัง
6. ขั้นสรุปความหมาย (Make inference) ผู้ฟังจะวินิจฉัยความหมาย และทำความเข้าใจข้อความที่ได้ยินทั้งหมด และจดจำความหมายนั้นไว้

ความสามารถในการฟังของนักเรียนเป็นไปตามลำดับขั้นทั้ง 6 นี้ การให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทาน เป็นการฝึกพัฒนาความสามารถและทักษะในการฟังเพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่อง หรือบทกวีชุดสั้น ๆ ในนิทาน

การสอนทักษะการฟัง

หน่วยศึกษานิเทศก์ (หน่วยศึกษานิเทศก์ 2506 : 48) ได้เสนอแนะแนวทางการสอนทักษะการฟังให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด คือ การให้นักเรียนเห็นความสำคัญ

ของการฟังว่าเป็นทางที่จะส่งเสริมความรู้ของนักเรียนให้เพิ่มพูนได้ไม่มีที่สิ้นสุด ถ้านักเรียนได้รับการฝึกอย่างถูกต้อง สำหรับเนื้อเรื่องที่จะนำมาใช้ฝึกนั้น ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับระดับชั้นโดยคัดเลือกลักษณะที่อยู่ในวงความสนใจหรือเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ซึ่งจะเป็นการช่วยเสริมพัฒนาการทางภาษา และจิตใจของนักเรียนไปด้วย ถ้าสามารถสอนโดยดึงวิชาอื่นเข้ามาสัมพันธ์ด้วยยิ่งเป็นการดี นอกจากนั้นการทดสอบเพื่อให้ทราบว่านักเรียนมีทักษะมากน้อยแค่ไหนนั้น เป็นสิ่งที่ควรทำอยู่เสมอเพื่อที่จะได้แก้ไขข้อบกพร่อง และส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้มีประสิทธิภาพในการฟัง

พยุ่ง ญาณโกมุท (พยุ่ง ญาณโกมุท 2518 : 33 - 35) ได้เสนอแนวการสอนฟังไว้ 2 ประการ คือ

1. สอนสอดแทรกในทุก ๆ วิชา ให้เด็กสามารถสรุปได้ด้วยตนเอง สามารถตอบคำถามได้

2. ให้มีเวลาฝึกการฟังเฉพาะอย่าง เช่น ฟังเทคนิ ฟังดนตรี ฯลฯ การฝึกแบบต่าง ๆ ควรดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 ครูกับนักเรียนร่วมกันตั้งจุดมุ่งหมายการฟัง ก่อนฟังทุกครั้ง
- 2.2 ตั้งปัญหาไว้ล่วงหน้า เพื่อเพิ่มความสนใจขณะฟัง
- 2.3 แนะนำเรื่องมารยาทในการฟัง
- 2.4 สอนให้มีสัมพันธ์กับทักษะอื่นด้วยเสมอ
- 2.5 ไม่ควรใช้เวลาในการฝึกนานเกินไป
- 2.6 ฝึกให้ฟังสิ่งอื่น ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการฟัง
- 2.7 ฝึกให้ฟังข่าวแล้วนำมาเขียนหรือพูดให้เพื่อนฟัง
- 2.8 ควรฝึกให้ฟังเรื่องง่าย ไปหาเรื่องยาก

กิจกรรมการเล่านิทาน

การเล่านิทานเป็นวิธีพัฒนาเด็กของไทย และเป็นคติชนวิทยาอย่างหนึ่งมีมาแต่โบราณ ซึ่งคำเน้นเรื่องต่อเนื่องเป็นมรดกทางวัฒนธรรมจนกระทั่งทุกวันนี้ ลักษณะของการเล่านิทาน แบ่งประเภทออกได้ดังนี้

1. การเล่านิทานนิยายโดยตรง
2. การเล่าประวัติบุคคลสำคัญ
3. การเล่าเหตุการณ์เรื่องราว

ประโยชน์ของการเล่านิทาน

1. เป็นการพัฒนาการเรียนภาษาอย่างมีประสิทธิภาพ
2. กระตุ้นให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้
3. เป็นการสอนเด็กโดยเด็กไม่รู้สึกละอายถูกสอน
4. เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตได้กว้างขวาง
5. ส่งเสริมอารมณ์ให้เกิดความสนุกสนาน
6. เป็นกิจกรรมที่สร้างอารมณ์และสามัคคีธรรมในหมู่เด็ก
7. ทำให้เด็กอยากอ่านหนังสือด้วยตนเอง

หลักการเล่านิทาน

1. วางจุดประสงค์ของการเล่านิทานไว้อย่างแน่นอน
2. ศึกษาสังเกตภูมิหลัง พื้นเพของเด็กก่อนลงมือเล่า
3. เลือกเค้าโครงเรื่องอย่างรัดกุม
 - 3.1 เรื่องที่จะเล่ามีชื่อเรื่องเร้าใจ เนื้อหาจริงจิตเพลิคเพลิน
 - 3.2 สาระแนวคิดเหมาะกับเด็ก
 - 3.3 มีลักษณะเป็นเรื่องสั้น ให้น่าสนใจ

- 3.4 มีลักษณะเหมาะสมกับวัยของเด็กผู้ฟัง
- 3.5 มีลักษณะปากข้อคิด
4. ใช้ภาษาเล่าเรื่องโดยเฉพาะซึ่งมีสุนทรียรสแตกต่างกับภาษาพูดและภาษาเขียน แต่เน้นภาษาเร้าอารมณ์เป็นสำคัญ
 - 4.1 เป็นภาษาเร้าใจ
 - 4.2 เป็นภาษาง่าย
 - 4.3 เป็นภาษาไทยพื้น ๆ ไม่หยาบโหด
 - 4.4 เป็นภาษาที่คงไว้ซึ่งแบบแผนทางจริยธรรม
5. ใช้เทคนิคการเล่าเรื่องให้สนุกสนาน
 - 5.1 ขึ้นต้นเรื่องด้วยลีลาจูงใจ (Motive style)
 - 5.2 ความยาวของเรื่องไม่เกินช่วงความสนใจของเด็ก
 - 5.3 คำเนินเรื่องต่อไปตามเค้าโครงที่กำหนด
 - 5.4 ใช้วาทีศิลป์และบุคลิกภาพเร้าใจ
 - 5.5 มีอุปกรณ์ประกอบ เช่น ภาพ คนตรี เสียงเพลง
 - 5.6 อาจจัดให้มีการแสดงละคร บทบาทสมมุติ
6. ปลุกฝังมโนทัศน์ในทางคุณธรรม คติชีวิต แนวประพฤติปฏิบัติโดยคาดหวังว่าจะได้เกิดพัฒนาการในชีวิตของเด็กเป็นสำคัญ
7. นำไปสู่กิจกรรมการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภาษา เช่น
 - 7.1 เขียนภาษาตามเรื่อง
 - 7.2 อภิปราย
 - 7.3 รายงาน
8. การประเมินผลการเล่านิทาน ทำได้หลายกรณี เช่น
 - 8.1 ประเมินจากพฤติกรรมในการร่วมกิจกรรม
 - 8.2 ประเมินได้จากการอภิปรายและรายงาน
 - 8.3 ประเมินโดยแบบสอบถามหรือสัมภาษณ์ง่าย ๆ

(ฉัตรวรรณ ตันนะรัตน์ 2519 : 235 - 243)

บันลือ พฤษะวัน (บันลือ พฤษะวัน 2522 : 46) ได้ให้ข้อเสนอแนะ
เป็นหลักจิตวิทยาสำหรับครู ดังนี้

1. ครูต้องให้ความสนใจและความสำคัญของการฝึกฟัง มุ่งให้เด็กฝึกฟัง
อย่างสม่ำเสมอ
2. จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นกันเอง
3. มีการพัฒนาความพร้อมในการฟัง
4. กำหนดจุดประสงค์ในการฟังอย่างชัดเจนทุกครั้ง
5. เน้นให้เด็กเห็นความสำคัญของการฟัง
6. เน้นให้รู้จักฟังแล้วลองประเมินค่า
7. จัดช่วงเวลาให้เหมาะสมกับช่วงความสนใจ
8. ส่งเสริมให้รู้จักใช้ประโยชน์จากการฟัง
9. ทางโรงเรียนควรจัดหาเครื่องมือในการบันทึกเสียง และส่งเสริมให้ครู
ได้ใช้ประโยชน์
10. ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบแนวทางในการจัดการเรียน
การสอนในโรงเรียน

วรรณพร ภิรมย์รัตน์ (วรรณพร ภิรมย์รัตน์ 2522 : 7 - 16) ได้กล่าวถึง
กิจกรรมที่ใช้นิทานสำหรับสอนทักษะการฟังประเภทต่าง ๆ ได้แก่

1. การฟังเพื่อให้ได้รายละเอียด ครูอ่านหรือเล่านิทานให้ฟังแล้วให้นักเรียน
สรุปหรือเลือกประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเนื้อเรื่องที่เล่าให้ฟัง
2. การฟังอย่างตั้งใจ การฟังชนิดนี้จะต้องขจัดสิ่งรบกวนภายนอกให้หมด
ผู้ฟังจะต้องให้ความสนใจในสิ่งที่ฟังจุดเดียว กิจกรรมที่สอนฟัง เช่น เครื่องบันทึกเสียง
ฟังการเล่านิทาน ฟังวิทยุ ฟังการเล่าเรื่อง การอธิบายซักถามเรื่องที่ฟัง
3. การฟังแบบบันเทิงนาการ เป็นการฟังเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินไม่
ต้องตั้งใจจดจ่อเหมือนการฟังแบบแรก ได้แก่ การฟังนิทาน การฟังเพลง

4. การฟังแบบวิเคราะห์ การฟังแบบนี้ผู้ฟังจะต้องฟังด้วยใจจดจ่อและคิดไปด้วย กิจกรรมที่ส่งเสริมการฟังแบบนี้ คือ การฟังนิทาน ฟังเรื่องสั้น ฟังคำบรรยาย แล้วให้ผู้ฟังแสดงทัศนะหรือปฏิกิริยาตอบสนองสิ่งที่ได้ฟังโดยการลำดับเหตุการณ์ และสังเกตประโยค

5. การฟังในขณะที่ทำกิจกรรมอื่น ๆ เป็นการฟังเมื่อมีสิ่งรบกวนในขณะที่ฟังแต่ไม่ทำให้เสียสมาธิในการทำงาน กิจกรรมที่ส่งเสริมการฟังคือ การฟังนิทานจากแผ่นเสียงแล้วให้แสดงท่าประกอบ ฟังเทปบันทึกเสียงต่าง ๆ แล้วให้วาดภาพตามจินตนาการ

การสอนทักษะการฟัง สามารถทำได้หลายแบบ นับตั้งแต่การฝึกการฟังอย่างเป็นขั้นตอน โดยการจำแนกเสียง การปฏิบัติตามคำสั่ง ความเข้าใจศัพท์ และความเข้าใจเรื่อง รวมตลอดถึงการใช้นิทานสำหรับสอนทักษะการฟัง

การเลือกนิทานและการเล่านิทาน

ทิพย์สุภา นิลสินธุ (ทิพย์สุภา นิลสินธุ 2524 : 80 - 82) ได้กล่าวถึงการเลือกนิทานสำหรับเด็กว่า ผู้เล่านิทานควรได้ศึกษาและมีความรู้ในเรื่องต่อไปนี้

1. ความสนใจของเด็ก ควรเลือกในวัยไหนชอบฟังนิทานประเภทใด ความยาวของนิทานควรเหมาะสมกับวัยและช่วงสมาธิของเด็ก นิทานบางเรื่องสนุกแต่ยาวมากเกินไป เด็กเล็ก ๆ อาจหมดความอดทนในการฟัง

2. เนื้อหาในนิทานสอดคล้องข้อคิดอะไรให้กับเด็ก ปลุกฝังคุณธรรมและมีคุณค่าหรือไม่ มากน้อยเพียงใด

3. ควรมีรูปภาพประกอบนิทานที่มีขนาดพอเหมาะ ภาพชัดเจนมีสีสันสวยงาม เพื่อดึงดูดความสนใจ ภาพควรสื่อความหมายหรือสร้างอารมณ์ได้อย่างชัดเจน เด็กจะชอบภาพลายเส้นมากกว่าภาพเขียนแบบของจริงหรือภาพเหมือน

ก่อนการเล่านิทาน ครูควรตกลงกับเด็กว่า ขณะฟังนิทานเด็กต้องอยู่ในระเบียบ และสำรวจว่าเด็กมองภาพในนิทานหรือมองหน้าครูได้ทั่วถึงหรือไม่เพราะบางทีเด็กมองไม่เห็นทำให้ไม่รู้เรื่อง ความสนใจของเด็กจะลดลงไป การเล่านิทานได้มีผู้เสนอแนะไว้ดังนี้

รัชนี ศรีไพรวรรณ (รัชนี ศรีไพรวรรณ 2516 : 37 - 41) กล่าวถึง การปฏิบัติในการเล่านิทานว่า

1. การเริ่มต้นเล่านิทานเป็นสิ่งสำคัญมาก ควรหาวิธีจูงใจเด็กให้สนใจ เช่น เอยถึงตัวละครในนิทาน สนทนาเกี่ยวพันถึงเรื่องนิทาน ทายปริศนาหรือให้ดูรูปภาพที่เกี่ยวกับนิทาน เพื่อให้เด็กพร้อมที่จะฟัง
2. ให้เด็กนั่งตามสบาย ขณะที่ฟังนิทาน
3. ผู้เล่าต้องรู้สึกสนุกกับเรื่องที่เล่า การเล่าจึงจะออกรส
4. ใช้เสียงดังพอเหมาะแก่เด็กได้ยินชัดเจน พูดไม่ช้าหรือเร็วจนเกินไปมีจังหวะเป็นไปตามบทของเรื่องที่เล่า
5. ทำท่าทางประกอบให้เห็นจริงจัง และสนุกสนานตามท้องเรื่อง ถ้ามีภาพประกอบด้วยยิ่งดี เพราะจะทำให้เด็กสนุกและจำเรื่องได้
6. มองสบตาเด็กทุกคนขณะที่เล่า อย่าให้สายตาจับอยู่ที่เด็กคนใดคนหนึ่ง นานเกินควร
7. ลำดับเรื่องเล่าให้เด็กเข้าใจ ใช้ภาษาง่าย ๆ เหมาะสมกับเด็ก
8. แสดงจุดสำคัญของนิทานตามแนวที่ผู้เล่าต้องการ อย่าเน้นหรือสอนเด็กจนเด็กหมดสนุก
9. ตอนจบควรทำให้เด็กรู้สึกว่านิทานสนุกและเสียคาย อยากจะมีโอกาสฟังอีก

หลังจากครูเล่านิทานจบควรซักถามเด็กเกี่ยวกับเรื่องในนิทาน เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กฟังเข้าใจหรือไม่ สำหรับปรับปรุงแก้ไขทั้งตัวผู้เล่าและผู้ฟัง เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงร่วมด้วย เช่น การให้เด็กเล่าซ้ำหรือเล่าเรื่องอื่นให้เพื่อน ๆ ฟัง

พร้อมกับแสดงบทบาทอย่างตัวละครในนิทาน นอกจากนี้พยายามนำเรื่องนิทานที่เล่าไปแล้วมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสอนภาษา สอนเลขและวิชาอื่น ๆ ให้มากที่สุด สิ่งสำคัญหลังการเล่านิทานจบ คือ ครูจะต้องดึงจุดสำคัญในนิทานออกมาสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดกับเด็กเพื่อย้ำและเน้นให้เข้าใจถึงคุณธรรมหรือสิ่งที่ครูต้องการปลูกฝังในจิตใจเด็ก โดยให้นักเรียนช่วยกันสรุปเป็นข้อปฏิบัติสำหรับตนเอง ทัพย์สุตา นิลสินธพ (ทัพย์สุตา นิลสินธพ 2524 : 80 - 82) แนะนำกิจกรรมหลังเล่านิทานไว้หลายอย่างดังต่อไปนี้

1. ให้เด็กตอบคำถามครู เพื่อทบทวนเรื่องหรือสิ่งที่ต้องการให้เด็กจำ
2. ให้เด็กเล่าคืบเหตุการณ์ในเรื่องว่า ตอนใดมาก่อนมาหลัง
3. ให้เด็กระบายสีโดยตั้งเอาภาพหนึ่งภาพใดในเรื่องตอนที่น่าสนใจออกมาให้เด็กระบายสี
4. ให้แสดงละครสั้น ๆ จากเรื่องที่เล่า โดยใช้คำพูดที่นักเรียนคิดขึ้นเองในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกนิทานดังนี้
 1. คำนึงถึงประเภทของเรื่องที่เด็กวัย 5 - 8 ขวบ (Fantasy agers) สนใจและชอบ เช่น เรื่องจินตนาการเพื่อฝัน
 2. เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสม
 3. มีโครงสร้างของเรื่องง่าย ไม่ซับซ้อน
 4. เนื้อเรื่องมีความคิดรวบยอดเพียงความคิดเดียว
 5. มีประสิทธิภาพการสร้างสรรค์ในทางบวก
 6. ภาษาและคำศัพท์ให้เหมาะสมกับเด็กระดับประถมศึกษาปีที่ 2
 7. มีหลักจริยธรรมและเสริมสร้างจริยนิสัยให้กับเด็ก

เอกสารเกี่ยวกับแบบฝึกทักษะ

หลักการ เขียนแบบฝึกทักษะ

กอ สวัสดิพิพาณิชย์ (กอ สวัสดิพิพาณิชย์ 2514 : 1 - 2) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการฝึกทักษะดังนี้

1. ครูต้องเตรียมแบบฝึกหัดให้รอบคอบว่าจะต้องการให้เกิดทักษะใด ใช้แบบฝึกแบบไหน ใช้อย่างไร
2. ใช้แบบฝึกหัดสั้น แต่หลายแบบ เพื่อฝึกหัดทักษะอันเดียวกันจนเกิดความแม่นยำ แบบฝึกหัดควรมีหลายแบบเด็กจะได้ไม่เบื่อ
3. ให้ฝึกในสภาพที่แตกต่างกัน เช่น คัดบนกระดานดำ คัดบนกระดาน
4. การประเมินผล ประเมินผลในขณะที่ฝึกหัดนั้น เพื่อรู้ว่าเด็กเกิดความชำนาญในทักษะนั้นเพียงไร

รัชณี ศรีไพรวรรณ (รัชณี ศรีไพรวรรณ 2527 : 412 - 413) ได้กล่าวถึงหลักในการจัดทำแบบฝึกทักษะว่า

1. ให้สอดคล้องกับจิตวิทยา และการพัฒนาของเด็ก และลำดับขั้นของการเรียน เด็กแรกเรียนยังมีประสบการณ์น้อย แบบฝึกทักษะต้องอาศัยรูปแบบ สีสวย ชวนใจ และเป็นไปตามลำดับความยากง่าย เพื่อให้เด็กมีกำลังใจทำ
2. ให้มีจุดมุ่งหมายว่ามุ่งจะฝึกในด้านใด แล้วจัดเนื้อหา ให้ตรงกับความต้องการที่วางไว้ ครูจะต้องจัดทำล่วงหน้าเสมอ
3. ต้องคำนึงถึงความแตกต่างของเด็ก ถ้าสามารถแยกตามความสามารถ และจัดทำแบบฝึกหัดเพื่อส่งเสริมเด็กแต่ละกลุ่มได้จะดียิ่ง
4. ในแบบฝึกหัดต้องให้คำชี้แจงง่าย ๆ สั้น ๆ เพื่อให้เด็กเข้าใจ ถ้าเด็กยังอ่านไม่ไถ่ครูต้องชี้แจงด้วยคำพูดที่ใช้ภาษาง่าย ๆ ให้เด็กสามารถทำตามคำสั่งได้
5. แบบฝึกหัดต้องมีความถูกต้อง ครูต้องตรวจพิจารณาให้ดีก่อน อย่าให้มีข้อผิดพลาดได้

6. การให้เด็กทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้งต้องให้เหมาะสมกับเวลาและความสนใจของเด็ก เด็กเล็กย่อมสนใจทำสิ่งใดอยู่ได้ไม่นาน

7. ควรทำแบบฝึกหัดหลายแบบ เพื่อให้เด็กเรียนได้กว้างขวาง และส่งเสริมให้เกิดความคิด

8. ภาระงานที่ให้เด็กทำแบบฝึกหัดต้องเหนียวและทนทานพอสมควร

ณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์ (ณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์ 2522 : 60 - 61) ได้กล่าวถึง Harless ที่กล่าวถึงการเขียนแบบฝึกหัดว่า การเขียนแบบฝึกหัดต้องแน่ใจในเรื่องภาษาที่เหมาะสมกับนักเรียน ควรนำนักเรียนไปสู่จิตวิทยาสิ่งเร้า และการตอบสนอง ดังนี้

1. ใช้แบบฝึกหลาย ๆ ชนิด เร้าให้นักเรียนเกิดความสนใจ
2. ให้นักเรียนรู้จักแยกสิ่งเร้า คือ ตัวแบบฝึกออกมาพิจารณาว่าแต่ละข้อของแบบฝึกต้องการอะไรบ้าง
3. นักเรียนฝึกการตอบแบบฝึกแต่ละชนิด แต่ละรูปแบบ
4. นักเรียนสามารถตอบสิ่งเร้าต่าง ๆ ด้วยการแสดงออกทางความเข้าใจลงในแบบฝึก

5. นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้มาจากบทเรียน ตอบได้ตรงเป้าหมายที่สุด
พรรณี ชูชัย (พรรณี ชูชัย 2522 : 27) ได้กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้เป็นหลักการในการสร้างแบบฝึก ดังนี้

1. หลักความใกล้ชิด (Contiguity) การใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองในเวลาใกล้เคียงกัน จะสร้างความพอใจแก่ผู้เรียนในขณะที่สอน จึงมีการทำกิจกรรมต่อเนื่องหลังการอ่าน มีการถามตอบ ให้รางวัลชมเชย
2. หลักการฝึกหัด (Practice) ให้นักเรียนฝึกทำซ้ำ ๆ เพื่อสร้างความรู้ ความจำและความเข้าใจที่แน่นอน การฝึกให้หยุดพักเล็กน้อยแล้วจึงให้ฝึกต่อคือ การฝึกต่อเนื่องโดยไม่พักเลย

3. การให้ผู้เรียนทราบผลของการทำงานของตนเอง (Feed back)
ได้แก่ การตรวจ เฉลยคำตอบให้ทราบ ซึ่งให้เห็นสิ่งที่ถูกต้อง สิ่งที่ควรแก้ไข

4. การจูงใจผู้เรียน (Motivation) โดยการจัดแบบฝึกหัดที่สั้นและ
เหมาะสมกับเนื้อหา เวลา และวัยของผู้เรียน จากง่ายไปหายาก

รีเวอร์ (River. 1968 : 97 - 105) กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึก
ไว้ดังนี้ .

1. ต้องมีการฝึกนักเรียนมากพอสมควรในเรื่องหนึ่ง ๆ ก่อนที่จะมีการฝึกในเรื่องอื่น ๆ ต่อไป
2. แต่ละบทควรฝึกโดยใช้แบบประโยคเพียงหนึ่งแบบเท่านั้น
3. ฝึกโครงสร้างกับสิ่งที่เรียนรู้แล้ว
4. ประโยคที่ฝึกควรเป็นประโยคสั้น ๆ
5. ประโยคและคำศัพท์ควร เป็นแบบที่ใช้พูดกันในชีวิตประจำวัน
6. เป็นแบบฝึกที่ให้นักเรียนใช้ความคิดด้วย
7. แบบฝึกควรมีหลาย ๆ แบบ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
8. ควรฝึกให้นักเรียนสามารถใช้สิ่งที่เรียนไปแล้วไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ลักษณะแบบฝึกที่ดี

ศศิธร สุทธิแพทย์ (ศศิธร สุทธิแพทย์ 2517 : 32) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับ
ลักษณะของแบบฝึกที่ดีโดยสรุปได้ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. ใช้สำนวนภาษาง่าย ๆ
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความสนใจ
6. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ

นอกจากนี้ นิตยา ฤทธิโยธี (นิตยา ฤทธิโยธี 2520 : 42) กล่าวถึง ลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. จะต้องเกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับ วัย หรือความสามารถ
3. มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่ายยิ่งขึ้น
4. ใช้เวลาได้เหมาะสม
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

จากเอกสารที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่าทักษะในการฟังเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ โดยการหาเรื่องราวต่าง ๆ โดยเฉพาะนิทานซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสนใจ เป็นที่ชื่นชอบของทุกคน โดยเฉพาะเด็กระดับประถมศึกษา การให้เด็กฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้น ดังนั้นนิทานที่ใช้เล่าต้องมีคำศัพท์ ความคิดรวบยอด หรือแนวคิดที่เหมาะสมกับเด็กในวัย 5 - 8 ขวบ เพื่อส่งเสริมทักษะการฟังให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องราว และการปฏิบัติตามคำแนะนำให้ถูกต้อง

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง

สมพร มั่นตะสูตร (สมพร มั่นตะสูตร 2526 : 160) ได้กล่าวถึง การทดสอบหรือประเมินผลการสอนฟังว่า สิ่งที่สำคัญจะทดสอบทักษะการฟังของนักเรียน ได้นั้นให้สังเกตจากผลของการฟังในเรื่องต่อไปนี้

1. ฟังได้ยินชัดเจนนหรือไม่
2. ฟังรู้เรื่องมากน้อยเพียงไร
3. ฟังแล้วเข้าใจความหมายตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้พูดหรือไม่
4. ฟังแล้วตอบคำถามในปัญหาที่ตนตั้งข้อสงสัยไว้หรือไม่
5. ฟังแล้วได้รับความรู้อะไรบ้าง
6. ฟังแล้วทำจิตใจหรืออารมณ์เป็นอย่างไร
7. ฟังแล้วมีความเชื่อถือในเรื่องที่ฟังหรือไม่ เพราะเหตุใด

8. ฟังแล้วได้อะไรเกี่ยวกับความครบถ้วนหรือไม่
9. ฟังแล้วรู้สึกเบื่อหรือไม่
10. ฟังแล้วสามารถปฏิบัติตามสิ่งที่ได้ฟังหรือไม่

นัตรา บุญนาค และสุวรรณี อุคมผล (นัตรา บุญนาค และสุวรรณี อุคมผล 2522 : 297 - 298) ได้กล่าวถึงวิธีการในการฟังเพื่อจับใจความ ทำได้ดังนี้

ขั้นแรก ฟังเรื่องราวทั้งหมดให้เข้าใจ

ขั้นสอง จับใจความสำคัญของเรื่องให้เป็นตอน ๆ แล้วสามารถตอบคำถามว่า เรื่องอะไร ใครทำอะไร ที่ไหน เมื่อ อย่างไร ทำไม

วิธีการในการฟังเพื่อหาเหตุผลมาโต้แย้งหรือคัดค้านตาม ผู้ฟังต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษในเรื่องที่ฟัง ต้องรู้จักแยกแยะว่าสิ่งไหนเป็นข้อเท็จจริง ตอนไหนเป็นความเห็น ส่วนตัวของผู้อ่าน ความคิดเห็นนั้นถูกต้องหรือไม่ เชื่อถือได้หรือไม่ ผู้ฟังมีเจตนาอย่างไร

วิธีฟังเพื่อให้เกิดความซาบซึ้งในรสวรรณคดี ผู้ฟังต้องมีความรู้พอสมควรที่จะฟัง แล้วเกิดความเข้าใจ ทั้งในเรื่องความมุ่งหมายของผู้แต่ง เข้าใจเนื้อเรื่อง เข้าใจศัพท์ การฟังเพื่อส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ผู้ฟังจะรู้จักใช้ความคิดของตนเอง ก่อให้เกิดสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นหลังจากการฟัง ซึ่งอาจจะออกมาในรูปงานประพันธ์ งานศิลปะ

บันลือ พฤษะวัน (บันลือ พฤษะวัน 2522 : 39) กล่าวว่า การฟังเป็นทักษะที่จำเป็นอย่างหนึ่งในชีวิตประจำวัน และเราถือกันว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังที่ดีต้องมีการฝึกฝน

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1953 : 110 - 111) ให้นิยามคำว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่า หมายถึง ความปรารถนาที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ ล่วงไปด้วยดี และแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมหรือทำให้ดีกว่าคนอื่นที่เกี่ยวข้อง

พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวลเมื่อไม่สำเร็จหรือประสบความล้มเหลว

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1967 : 153) ให้ความหมายของแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ว่าเป็นแรงจูงใจชนิดหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ (Goal) ใฝ่หาเพื่อยุติมาตรฐานอันดีเยี่ยม (Standard of excellence) และ พรหมิ ชูชัย (พรหมิ ชูชัย 2522 : 228) ให้ความหมายว่า คนทุกคนจะมีการตั้งมาตรฐานการกระทำของตนเองไว้ คนเรียนรู้ที่จะตั้งมาตรฐานการกระทำภายหลังที่ได้กระทำชิ้นแรกเป็นผลสำเร็จ จะก่อให้เกิดกำลังใจในการที่คาดหวังความสำเร็จในครั้งต่อไป คนแต่ละคนมีความคาดหวังแตกต่างกัน ใครจะตั้งระดับความหวังไว้สูงเพียงไรขึ้นอยู่กับประสบการณ์ คนที่เคยประสบแต่ความสำเร็จก็มักจะตั้งความหวังสูง ส่วนคนที่เคยประสบแต่ความล้มเหลวก็มักจะตั้งความหวังไว้ต่ำ

กิลฟอร์ด (Guilford. 1959 : 437 - 439) ได้กล่าวถึงลักษณะของบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ดังนี้

1. มีความทะเยอทะยาน ความปรารถนาที่จะทำกิจการให้สำเร็จถึงแม้ว่าจะเสียเวลานาน

สวอน แมคเคลแลนด์ (McClelland. 1969 : 104) ได้กำหนดลักษณะของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ดังนี้

1. มุ่งที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้สำเร็จมากกว่าทำเพื่อหลีกเลี่ยงความล้มเหลว

2. มักจะทำสิ่งที่เป็นไปได้ และเหมาะสมกับกำลังความสามารถ

3. คิดว่าทุกสิ่งจะทำสำเร็จได้ด้วยความตั้งใจจริง และการทำงานจริงของตนไม่มีจุดมุ่งหมายที่รางวัล หรือชื่อเสียง

ลินเกรน (Lindgren. 1967 : 31 - 34) อธิบายว่าผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีความทะเยอทะยาน มีการมุ่งมั่นและมีความพยายามที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

แครนคัล (Marx. 1970 240 citing Crandall. n.d.)

ได้กำหนดลักษณะพฤติกรรมของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไว้ 3 ลักษณะ ได้แก่

1. เป็นพฤติกรรมที่มีเป้าประสงค์
2. เป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ที่จะมุ่งแข่งขันกับมาตรฐานอันดีเยี่ยมอย่างใดอย่างหนึ่ง

เฮอแมนส์ (Hermans. 1970 :354) ได้รวบรวมลักษณะของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ไว้ 10 ประการ คือ

1. มีระดับความทะเยอทะยานสูง
2. มีความหวังอย่างมากกว่าตนจะประสบความสำเร็จ ถึงแม้ผลจากการกระทำนั้นขึ้นอยู่กับโอกาส
3. มีความพยายามไปสู่สถานที่สูงขึ้น
4. อดทนทำงานที่ยากได้เป็นระยะเวลานาน
5. เมื่องานที่กำลังทำถูกขัดจังหวะหรือถูกรบกวน จะพยายามทำต่อไปจนสำเร็จ
6. รู้สึกว่าเวลาเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง และสิ่งต่าง ๆ เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว
7. คำนึงถึงเหตุการณ์ในอนาคตมาก
8. เลือกผู้ร่วมงานที่มีความสามารถเป็นอันดับแรก
9. ต้องการให้เป็นที่รู้จักแก่ผู้อื่น
10. พยายามปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ ของตนให้ดีที่สุดเสมอ

ไวเนอร์ (ประหยด ทองมาก อ้างอิงมาจาก Weiner. 1975)

ได้สรุปลักษณะเด่นของผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง เปรียบเทียบกับผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำไว้ดังนี้

1. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงชอบริเริ่มกระทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยความคิดของตนเองมากกว่าและภูมิใจที่ได้เลือกงานยาก มากกว่าผู้มีแรงจูงใจต่ำ

2. ผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงตั้งใจทำงานดีกว่า อุตทนต่อความล้มเหลวสูงกว่า ชอบเลือกงานสลับซับซ้อนมากกว่าผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ

พรวรณี ชูหทัย (พรวรณี ชูหทัย 2523 : 29) กล่าวถึงลักษณะผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงไว้ดังนี้

1. เป็นผู้มีความมานะบากบั่น พยายามที่จะเอาชนะความล้มเหลวต่าง ๆ พยายามที่จะไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง
2. เป็นผู้ทำงานมีแผน
3. เป็นผู้ตั้งระดับความคาดหวังไว้สูง

จากความหมายของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ พอจะสรุปได้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีอย่างมีมาตรฐานสูง คนทุกคนต้องมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จะมากน้อยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ที่โคพบกับความสำเร็จเพียงใด การเป็นผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นสิ่งที่ดี เพราะทำให้บุคคลรู้จักปรับตัวพัฒนาตนเองเสมอ ทำให้ผลงานมีประสิทธิภาพ จึงควรหาวิธีส่งเสริมให้เด็กมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงขึ้น

การวิจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างแบบฝึกทักษะการฟังและผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง

สถาบันระหว่างชาติสำหรับคนคว่ำเรื้อรังเด็ก (สถาบันระหว่างชาติสำหรับคนคว่ำเรื้อรังเด็ก และกรมสามัญ 2506 : 279) ได้วิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรประถมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2503 พบว่า การฟังมีความสัมพันธ์กับการอ่าน เด็กที่มีความสามารถในการฟังสูง จะอ่านดีกว่าเด็กที่มีความสามารถในการฟังต่ำ

รัตนา ศิริพานิช (รัตนา ศิริพานิช 2507 : 43) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดกลางในกรุงเทพฯ และพูดภาษามลายูในจังหวัดปัตตานี พบว่า ความเข้าใจในการฟังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คือ วิชาเลข เขียนไทย และอ่านไทย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

อินทร์ ศรีสุข (อินทร์ ศรีสุข 2507 : 43) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการฟังมีความสัมพันธ์กับการอ่าน การเขียน สะกดคำ โดยเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการฟังกับการอ่านมีค่าสูงสุด คือ .725

ศศิธร ชันธิขรรกุล (ศศิธร ชันธิขรรกุล 2520 : 71) พบว่าความสามารถในการฟังมีความสัมพันธ์กับการอ่าน และพัฒนาการในการฟังและการอ่านจะเพิ่มขึ้นตามระดับชั้นในการเรียน จากการทดลองศึกษาพัฒนาการในการฟัง และการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 283 คน

พรทิพย์ บุษรานุวงศ์ (พรทิพย์ บุษรานุวงศ์ 2522 : 157) ได้สร้างแบบฝึกทักษะการฟังสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 นำไปทดลองกับนักเรียน 40 คน ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการฟังก่อนและหลังการใช้แบบฝึกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ (ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ 2525 : 37) ได้สร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟัง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังวิชาภาษาไทยของนักเรียนโรงเรียนประชาชาติพิทยาทที่เรียนโดยใช้แบบฝึกและไม่ใช้แบบฝึก พบว่า หลังการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการฟังระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข (พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข 2525 : 57) ได้ศึกษารูปแบบการเล่านิทานที่ส่งผลต่อความสามารถทางการฟังและความคงทนในการจำ พบว่าการเล่านิทานและแสดงท่าทางประกอบของเด็ก มีผลทำให้คะแนนความสามารถในการฟังสูงขึ้นกว่าการเล่านิทานแบบอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุจิตรา ศรีนวล (สุจิตรา ศรีนวล 2526 : 40) ได้สร้างแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า หลังการเรียนผลสัมฤทธิ์ทางการฟังระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นที นิยม (นที นิยม 2527 : 52) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนพญาไท พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทย ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการฟังสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการฟังที่ไม่ใช้ แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

งานวิจัยที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

จากงานวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าความสามารถทางการฟัง มีความสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของวิชาอื่น ๆ ได้แก่ การอ่าน การเขียน และคณิตศาสตร์ นอกจากนั้นยังพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกทักษะการฟังจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการฟังสูงขึ้น ส่วนในเรื่องของแบบฝึกทักษะการฟังจะมีผลทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สูงขึ้นหรือไม่นั้นยังไม่มีผู้ใดศึกษาในเรื่องนี้ แต่ผู้วิจัยคาดว่าแบบฝึกทักษะการฟังทำให้ผล สัมฤทธิ์ทางการฟังสูงขึ้น เมื่อผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของนักเรียนสูงขึ้นทำให้ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนวิชาอื่นสูงขึ้นเช่นกัน ดังงานวิจัยของ เพลฟีลด์ และมาราอูโล (Penfield and Maraauilo. 1972 : 221 - 224) ที่พบว่า การฝึกทักษะ การฟังให้ผลดีต่อการอ่าน การเขียน และการพูด

สมศักดิ์ สุนทรสุข (สมศักดิ์ สุนทรสุข 2515 : 84 - 90) ได้ทดลองศึกษา ผลการสอนแบบสืบสวนสอบสวนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับ ไมเออร์ (Myers. 1965 : 335 - 363) ที่พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับ สมรรถภาพทางสมองในทางบวก ส่วน ฟรัสต์ (Frust. 1966 : 927 - 933) ได้ศึกษาเพื่อใช้แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำนายผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ของนักเรียนเกรด 9 พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับเกรดเฉลี่ยอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ดีซึ่งสอดคล้องกับ เมธี โพธิพัฒน์ (เมธี โพธิพัฒน์ 2523 : 84 - 90) ที่วิจัย

พบว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาเอกสารที่กล่าวมาทั้งหมด แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของทักษะการฟัง เพราะทักษะการฟังเป็นพื้นฐานของทักษะการพูด การอ่าน และการเขียน จึงควรส่งเสริมให้เด็กมีการพัฒนาทักษะในด้านนี้อย่างจริงจัง ประกอบกับผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศยืนยันถึงความสำคัญของทักษะการฟัง ในประเทศไทยได้มีผู้สร้างแบบฝึกทักษะการฟังในรูปแบบของการฝึกเป็นขั้นตอนมาแล้ว 3 ระดับ คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาเพื่อหารูปแบบการฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทานที่จะช่วยส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง โดยวิธีฝึก 2 วิธี คือ ฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดกับฟังนิทานแล้วถามตอบ เพื่อศึกษาว่ารูปแบบใดจะส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการฟังมากกว่ากันและจากงานวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์พบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นถ้าครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ ก็อาจจะอุปสรรคได้ ดังนั้นการหารูปแบบการฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทาน น่าจะทำให้แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการฟังสูงขึ้น เพื่อส่งผลไปสู่สัมฤทธิ์ผลทางการฟังต่อไป

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดมีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ
2. นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาค้นคว้าเป็นลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การสร้างและทดลองใช้เครื่องมือ
4. วิธีดำเนินการศึกษา
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตย อำเภอนัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ปีการศึกษา 2529 จำนวน 480 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชุมชนประชาธิปไตย อำเภอนัญบุรี จังหวัดปทุมธานี ที่อวยวะการรับฟังไม่บกพร่อง จำนวน 40 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 20 คน กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 20 คน

การเลือกโรงเรียนที่ใช้ในการทดลอง อาศัยหลักในการพิจารณา ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนที่จัดนักเรียนคละกันหมด
2. ผู้ปกครองมีอาชีพและฐานะทางสังคมแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารยินดีที่จะให้ความร่วมมือในการทดลอง
4. อยู่ในย่านชุมชนสะดวกในการติดต่อ

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ตรวจสอบจากบัตรสุขภาพและสอบถามจากครูประจำชั้นถึงนักเรียนที่มีอวยวะการฟังบกพร่องเพื่อคัดออก

2. นำคะแนนจากการสอบวัดผลปลายปีวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนชุมชนประชาสัมพันธ์ อำเภอดุสิต จังหวัดปทุมธานี ทั้ง 12 ห้อง จำนวน 480 คน มาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังตัวอย่าง

คนที่ 1	60	คะแนน
คนที่ 2	60	คะแนน
คนที่ 3	60	คะแนน
คนที่ 4	59	คะแนน
คนที่ 5	59	คะแนน

ฯลฯ

3. นำคะแนนคนที่เท่ากันหรือใกล้เคียงกันมาจัดเป็น 20 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 24 คน ดังนี้

ตัวอย่าง							
	กลุ่มที่ 1	กลุ่มที่ 2	กลุ่มที่ 3	กลุ่มที่ 4	กลุ่มที่ 5	กลุ่มที่ 6	กลุ่มที่ 7...20
แถวที่ 1	60	60	60	59	59	59	59 ...57
แถวที่ 2	50	50	51	51	51	51	52 ...56
แถวที่ 3	50	49	49	48	48	48	48 ...47
แถวที่ 4	39	39	39	39	40	40	40 ...44
รวม	199	198	199	196	198	198	199

4. การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง สุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยวิธีจับสลากจากประชากร 20 กลุ่ม กลุ่มละ 24 คน มา 2 กลุ่ม ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 48 คน

5. สุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากอีกครั้งเพื่อเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 แต่เนื่องจากการขาดเรียนของนักเรียนผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ 1 ไว้ 24 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ไว้ 24 คน เมื่อนำมาวิเคราะห์จะเลือกเฉพาะคนที่มาเรียนประจำไว้กลุ่มละ 20 คน

6. นำกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม มาทดสอบค่าความแปรปรวนของคะแนน
ปรากฏว่าทั้งสองกลุ่มมีความแปรปรวนไม่แตกต่างกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นแบบฝึกทักษะ แบบทดสอบ และแบบสอบถาม
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีดังนี้

1. แบบฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทาน
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง
3. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1. การสร้างและหาคุณภาพของแบบฝึกทักษะการฟัง
 - 1.1 ศึกษาหลักเกณฑ์ทฤษฎีต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฟัง
 - 1.2 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกหัดที่ดี หลักการทางจิตวิทยา
หลักการสร้างแบบทดสอบความเข้าใจของบลูมแล้วมาประยุกต์ใช้ดังนี้
 - 1.2.1 ตั้งจุดมุ่งหมายในการฝึกทักษะการฟังให้ชัดเจน และ
สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการสอนทักษะการฟัง
 - 1.2.2 ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับเด็กวัย 5 - 8 ขวบ
 - 1.2.3 รูปแบบของแบบฝึกและสีสัน ต้องเร้าใจและดึงดูดความ
สนใจของเด็ก
 - 1.2.4 แบบฝึกต้องเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก
 - 1.2.5 ใช้เวลาในการฝึกให้เหมาะสม ประมาณ 20 นาที
 - 1.2.6 สร้างแบบฝึกหลายรูปแบบ เช่น แบบเลือกตอบ
แบบถูกผิด แบบจับคู่ เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย
 - 1.2.7 แบบฝึกจะเน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

1.3 คัดเลือกนิทานที่นำมาใช้ในการฝึกทักษะการฟัง โดยใช้หลักเกณฑ์การเลือกเรื่องของ หทัย ตันหยง (หทัย ตันหยง 2525 : 24 - 27) ได้หลักเกณฑ์ดังนี้

1.3.1 คำนึงถึงประเภทเรื่องที่เด็กวัย 5 - 8 ขวบ (Fantasy agers) สนใจและชอบ เช่น เรื่องจินตนาการเพ้อฝัน

1.3.2 เนื้อเรื่องมีความยาวเหมาะสม

1.3.3 มีโครงสร้างของเรื่องง่าย ไม่ซับซ้อน

1.3.4 เนื้อเรื่องมีความคิดรวบยอดเพียงความคิดเดียว

1.3.5 ประดิษฐ์การสร้างสรรค์ในทางบวก เช่น คิด หรือมีการแสดงออกในเชิงสร้างสรรค์

1.3.6 ภาษาและคำศัพท์ให้เหมาะสมกับเด็กระดับชั้นประถมศึกษา

ปีที่ 2

1.3.7 มีหลักจริยธรรมและเสริมสร้างจริยนิสัยให้กับเด็ก

1.4 นำนิทานที่คัดเลือกด้วยเกณฑ์ดังกล่าว 20 เรื่อง มาสร้างเป็นแบบฝึกหัด โดยดำเนินการสร้าง ดังนี้

1.4.1 ศึกษาเนื้อหาของนิทานแต่ละเรื่อง แล้วเขียนเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1.4.2 กำหนดรูปแบบของแบบฝึกหัด และวิธีประเมินผลในแบบฝึกหัดท้ายนิทานแต่ละเรื่อง

1.4.3 สร้างคำถามแต่ละแบบฝึกหัดให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม

1.5 นำนิทานทั้ง 20 เรื่อง มาสร้างคำถามที่ใช้ในการตอบปากเปล่า โดยให้มีข้อคำถามให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้เช่นกัน

1.6 นำแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้นทั้ง 20 เรื่อง พร้อมคำถามในการตอบปากเปล่าเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทและคุณวุฒิทางภาษาไทย 5 ท่าน ประกอบด้วย รองศาสตราจารย์พิชัย พันทอง ภาควิชาหลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรณีย์ โสมประยูร ภาควิชาหลักสูตรการสอน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อาจารย์สมบุญ คิงขมานันท์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผู้ช่วยศาสตราจารย์เฉลียว พันธุ์สีดา ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร อาจารย์ณนงนวล พงษ์ใหญ่ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ตรวจสอบการออกแบบฝึกหัดที่สร้างขึ้น เพื่อให้ตรงตามหลักเกณฑ์การสร้างที่ตั้งไว้ และตรวจความสอดคล้องกับข้อ 1.5

1.7 นำนิทานและข้อคำถามและแบบฝึกหัดที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้กับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2528 โรงเรียนวัดสามัคคีาราม อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี ดังนี้

ครั้งที่ 1 ทดลองแบบหนึ่งข้อหนึ่ง โดยผู้วิจัยนำนิทานไปเล่าให้นักเรียนฟังเป็นรายบุคคล แล้วให้ตอบคำถาม และทำแบบฝึกหัด โดยผู้วิจัยจะคอยสังเกตและสอบถามถึงปัญหา หรือความไม่เข้าใจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แล้วนำปัญหานั้นปรึกษาคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทแล้วปรับปรุงแก้ไข

ครั้งที่ 2 ทดลองกลุ่มเล็ก ผู้วิจัยนำนิทานไปเล่าให้นักเรียนจำนวน 10 คน แล้วให้ตอบคำถามและทำแบบฝึกหัดให้ใกล้เคียงเกณฑ์ 80%

ครั้งที่ 3 ทดลองภาคสนาม ผู้วิจัยนำนิทานไปเล่าให้นักเรียนจำนวน 30 คน แล้วให้ตอบคำถามและทำแบบฝึกหัดให้ใกล้เคียงเกณฑ์ 80%

1.8 นำนิทาน คำถาม และแบบฝึกหัด ที่ปรับปรุงแก้ไขได้ตามเกณฑ์เรียบร้อยแล้ว ไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน

2. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎีและหลักการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ของ
ชวาล แพร์ติกุล (ชวาล แพร์ติกุล 2518 : 34 - 243)

2.2 วิเคราะห์จุดประสงค์การฟังจากคู่มือภาษาไทย ชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521

2.3 ดำเนินการสร้างแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน
60 ข้อ นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟังไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท
และผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทยทั้ง 5 ท่าน นำมาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา
และสำนวนภาษาให้เหมาะสมกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

2.4 นำแบบทดสอบที่ได้รับการตรวจสอบแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 120 คน เป็นนักเรียนโรงเรียนวัดสะแก จำนวน 30 คน
โรงเรียนบางเตยนอก จำนวน 30 คน โรงเรียนบางเตยใน 30 คน โรงเรียนชุมชน
วัดจันทร์กะพ้อ จำนวน 30 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในเขตอำเภอเดียวกัน มีสภาพทั่วไป
ของโรงเรียนและนักเรียนคล้ายคลึงกัน แล้วนำมาตรวจสอบให้คะแนน โดยตอบถูกให้
1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

2.5 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ค่า ความยากง่าย (p) และ
ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ ใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์ ใน
การแบ่งกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วใช้ตารางสำเร็จรูป รุง - เท - ชาน (Fan Chung
Teh. 1952 : 3 - 32) หาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของข้อสอบ
แต่ละข้อแล้วเลือกข้อที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 และหาค่าอำนาจจำแนก
ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป จากข้อสอบทั้งหมด 60 ข้อ เลือกเอาไว้ 40 ข้อ

2.6 นำข้อสอบที่คัดเลือกแล้ว 40 ข้อ ไปทดสอบกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 2 จำนวน 100 คน เป็นนักเรียนโรงเรียนชุมชนวัดไก่อเคียว 30 คน โรงเรียนวัดบางนา
จำนวน 30 คน โรงเรียนวัดถั่วทอง 40 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในเขตอำเภอเดียวกัน มีสภาพ
ทั่วไปของโรงเรียนและนักเรียนคล้ายคลึงกัน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้
สูตร กูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson 20) ได้ค่าความเชื่อมั่น .8443

3. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อหาของแบบสอบถามเป็นข้อความเกี่ยวกับกิจกรรมหรือเรื่องราวของแบบฝึกทักษะการฟัง เพื่อให้ให้นักเรียนพิจารณาว่ามีความรู้สึกสนใจต่อข้อความหรือเรื่องราวนั้น ๆ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประเมินค่า (Rating - scale) มีที่แปลมาในการสร้างครั้งนี้

3.1 ศึกษานิยามและองค์ประกอบของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากเอกสารและงานวิจัย

3.2 รวบรวมข้อความเกี่ยวกับความสำคัญของการฟัง และความรู้สึกส่วนหัวต่อการฟัง เขียนแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการฝึกทักษะการฟังออกมา 30 ข้อ

3.3 นำแบบสอบถามจำนวน 30 ข้อ เช่นลักษณะกรรมการควบคุมปริมาณเนื้อหาเพื่อพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะ และนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดบางเตยใน จำนวน 10 คน เพื่อดูความชัดเจนของภาษา และนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง

3.4 นำแบบสอบถามไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดจันทร์กะพ้อ โรงเรียนวัดบางเตยนอก และโรงเรียนวัดสะแก จำนวน 100 คน นำมาตรวจวิเคราะห์หาอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ แล้วนำมาเปรียบเทียบโดยใช้ t-test คัดเลือกข้อที่มีอำนาจจำแนกสูง คือ มีค่า t ตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไปไว้ 20 ข้อ

3.5 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้ว 20 ข้อ มาหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์ α (อนันต์ ศรีโสภณ 2525 : 73) ได้ค่าความเชื่อมั่น .853

3.6 การตรวจให้คะแนนของแบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ให้คะแนนของที่แสดงพฤติกรรมมาก 3 คะแนน ของปานกลาง 2 คะแนน และของน้อย 1 คะแนน

แบบแผนการทดลองและการดำเนินการทดลอง

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control-Group Posttest-only Design (ชูศรี วงศ์รัตนะ 2528 : 88) ดังแสดงในแผนการวิจัยตาราง 1

ตาราง 1 แบบแผนทดลอง

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
(R) E	-	X ₁	T2E
(R) C	-	X ₂	T2C

ความหมายสัญลักษณ์

X ₁	แทน การจัดการกระทำในกลุ่มทดลองที่ 1
X ₂	แทน การจัดการกระทำในกลุ่มทดลองที่ 2
R	แทน การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม
E	แทน กลุ่มทดลองที่ 1
C	แทน กลุ่มทดลองที่ 2
T2E	แทน การสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 1
T2C	แทน การสอบหลังการทดลองของกลุ่มทดลองที่ 2

2. การทดลองกระทำในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 โดยกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ผู้วิจัยเป็นผู้ฝึกเอง แต่ละกลุ่มใช้เวลาในการทดลองวันละ 1 คาบ คาบละ 20 นาที รวมเวลาที่ใช้ในการทดลองกลุ่มละ 20 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยดำเนินการดังนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการฝึกทักษะการฟัง โดยการให้ฟังนิทาน ที่ผู้วิจัยเล่าแล้วให้ทำแบบฝึกหัด

2.1.1 ครูชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจก่อนว่า ครูจะเล่านิทานสนุก ให้นักเรียนฟัง 1 เรื่อง ให้นักเรียนตั้งใจฟัง และพยายามจำเรื่องราวต่าง ๆ แล้วครู จะให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากนิทานที่ได้ฟังไป

2.1.2 ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟังพร้อมทั้งให้รูปภาพประกอบ

2.1.3 เมื่อฟังนิทานจบ ครูแจกกระดาษคำตอบสำหรับทำแบบฝึกหัด แล้วทำแบบฝึกหัดตามคำสั่งของครู โดยใช้เวลา 10 นาที

2.1.4 ครูเก็บกระดาษคำตอบพร้อมทั้งเฉลยคำตอบให้นักเรียน ทราบ

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการฝึกทักษะการฟัง โดยการให้ฟังนิทาน ที่ผู้วิจัยเล่าแล้วถาม ตอบ

2.2.1 ครูชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจก่อนว่า ครูจะเล่านิทานให้ นักเรียนฟัง 1 เรื่อง ให้นักเรียนตั้งใจฟัง และจำเรื่องราว เมื่อเล่าจบ ครูจะถาม ถูถามจากเรื่องที่ฟังเป็นรายบุคคล

2.2.2 ครูเล่านิทานให้ฟัง 1 เรื่อง พร้อมทั้งแสดงรูปภาพประกอบ

2.2.3 ครูตั้งคำถาม ถามนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้นักเรียนตอบ ถ้านักเรียนตอบผิดครูจะเฉลยคำตอบ

3. หลังจากกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ได้รับการฝึกทักษะการฟังโดยใช้นิทาน เสร็จสิ้นลง จึงทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียน ทั้ง 2 กลุ่ม แล้วนำคะแนนที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง ของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test with Independent Samples

2. เปรียบเทียบแรงจูงใจได้ลักษณะของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้
t-test With Independent Samples

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนน ใช้สูตร (จวน สายยศ และ
อังกา สายยศ 2524 : 71)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. หาค่าความแปรปรวนของคะแนน (Variance) ใช้สูตร
(จวน สายยศ และอังกา สายยศ 2524 : 75)

$$s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

s^2 แทน ค่าความแปรปรวนของคะแนน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร
Kider - Richardson 20 (จวน สายยศ และอังกา สายยศ 2524 : 169)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_t^2} \right]$$

n	แทน จำนวนกรของเครื่องมือวัด
p	แทน สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่ง ๆ $= \frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$
q	แทน สัดส่วนของผู้ทำผิดในข้อหนึ่ง ๆ หรือคือ $1 - p$
s_t^2	แทน กระบวนการแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนั้น

4. หากอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถามแรงจูงใจได้สมฤทธิ์
โดยใช้สูตร t-test (Guilford. 1956 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L}}}$$

$$df = \frac{\left[\frac{s_H^2}{n_H} + \frac{s_L^2}{n_L} \right]^2}{\frac{\left[\frac{s_H^2}{n_H} \right]^2}{n_H - 1} + \frac{\left[\frac{s_L^2}{n_L} \right]^2}{n_L - 1}}$$

t	แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ
$\bar{X}_H$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มสูง
$\bar{X}_L$	แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
s_H^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มสูง
s_L^2	แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ

n_H แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
 n_L แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร โคแอฟฟิเชียน แอลฟา (Coefficient Alpha) (อนันต์ ศรีโสภณ 2525 : 73)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum C_i^2}{C_x^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 C_i^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 C_x^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

6. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples (สวน สายยศ และอังคณา สายยศ 2522 : 217)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1 - 1) S_1^2 + (n_2 - 1) S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	$\bar{X}_1$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองที่ 2
	s_1^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลองที่ 1
	s_2^2	แทน ความแปรปรวนของกลุ่มทดลองที่ 2
	n_1	แทน จำนวนนักเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1
	n_2	แทน จำนวนนักเรียนของกลุ่มทดลองที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ ดังนี้

N	แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S^2	แทน ความแปรปรวนของคะแนน
t	แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t-distribution
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
**	แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 การเปรียบเทียบคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดกับการฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ ปรากฏผลดังตาราง 2

ตาราง 2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการฝึกทักษะการฟัง โดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดกับการฝึกทักษะการฟัง โดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลองที่ 1	20	29.45	15.31	3.38**
กลุ่มทดลองที่ 2	20	25.05	18.57	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($.01, 38$) = 2.457

จากตาราง 2 กลุ่มทดลองที่ 1 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการฟังสูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้ว ทำแบบฝึกหัดมีผลสัมฤทธิ์ทางการฟังสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนกลุ่มทดลอง
ที่ 1 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ทั้งแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังระหว่าง
กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S^2	t
กลุ่มทดลองที่ 1	20	58.4	3.7	5.32 ^{**}
กลุ่มทดลองที่ 2	20	50.95	35.9	

** มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ($.01, 38$) = 2.457)

จากตาราง 3 กลุ่มทดลองที่ 1 มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟัง
สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ฝึกทักษะ
การฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะสูงกว่า
นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งมีลำดับขั้นตอนของการวิจัยและผล โดยสรุปดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง ระหว่างนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟัง โดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด กับนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟัง โดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด กับนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ
2. นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ของนักเรียนโรงเรียนชุมชนประชาวิทยา อำเภอนับบุรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 480 คน

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตย อำเภอบัรบือ จังหวัดบึงกาฬ เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 20 คน กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 20 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นิทานที่ใช้ในการฝึกทักษะการฟัง จำนวน 20 เรื่อง ซึ่งเป็นนิทานที่ถูกคัดเลือกมาให้เหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้หลักเกณฑ์การคัดเลือกของ หทัย พันหยง และแบบฝึกหัดท้ายใบงานแต่ละเรื่องสำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 ข้อคำถามของนิทานแต่ละเรื่องของกลุ่มทดลองที่ 2

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง เป็นแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งเป็น 4 ฉบับ แต่ละฉบับจะให้ฟังนิทาน 1 เรื่อง แล้วตอบคำถาม 10 ข้อ ซึ่งนิทานทั้ง 4 เรื่องนั้นจะไม่ซ้ำกับนิทานที่ฝึกไปแล้ว ในแบบทดสอบแต่ละฉบับ ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้เพื่อหาค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนก โดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์ ของ รุง เก ผ่าน และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร คูเตอร์ - ริชาร์ดสัน 20 ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .8445

3. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟัง ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ซึ่งได้วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นแบบ Coefficient Alpha (α) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .853

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ผู้วิจัยดำเนินการทดลองฝึกกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 20 คาบ เป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยใช้

นิทานเปิดเรื่องเดียวกันแต่วิธีการฝึกแตกต่างกันดังนี้

กลุ่มทดลองที่ 1 ฝึกโดยวิธีทำแบบฝึกหัด

กลุ่มทดลองที่ 2 ฝึกโดยวิธีถามตอบ

2. หลังจากสิ้นสุดการทดลองแล้ว ผู้วิจัยนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังและแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t-test เปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t-test แบบ Independent Samples

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง ระหว่างนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด กับนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดมีผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ

จากการเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังระหว่างนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดกับนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ ผลปรากฏว่า นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ

อภิปรายผล

จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง ระหว่างนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟัง โดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด กับนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด มีผลสัมฤทธิ์การฟังสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้จะมีสาเหตุ เนื่องจาก แบบฝึกหัดที่จัดทำให้นักเรียนฝึกหลังการฟังนิทานในแต่ละครั้งนักเรียนได้ลงมือ ตอบเองทุกคน ซึ่งตรงกับบรรยากาศการเรียนรู้ของ จอห์น ลิวอี้ (John Woy, 1916 : 163 - 178) ที่ว่า "การเรียนรู้โดยการกระทำ (Learning by doing) ทำให้ เกิดการเรียนรู้ได้ดีจากการลงมือกระทำด้วยตนเอง จากการศึกษาครั้งนี้ เมื่อให้ผู้เรียนได้กระทำแบบฝึกหัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้เฉลยคำตอบทันทีด้วย ซึ่งเป็นการให้ผลย้อนกลับนับเป็นผลทางจิตวิทยาที่ช่วยเสริมแรง (Reinforcement) และทุกครั้งผู้เรียนทราบผลของการทำแบบฝึกหัด ทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะฝึก และเมื่อรู้ตัวเองคะแนนของตนก็เกิดความรู้สึกว่า การฝึกทักษะการฟังไม่ได้เป็นเรื่อง ยากเลย ซึ่งตรงกับแนวความคิดของ เดวิดสัน (Davidson, 1971 : 6273-A) ที่ว่า เมื่อนักเรียนได้ทราบผลของการฝึกของตนเองทุกครั้ง จะมีผลให้นักเรียนเกิดการ แข่งขันกับตนเองโดยไม่เกิดความเบื่อหน่ายที่จะฝึกต่อไป นอกจากนี้ในขณะที่ทำการฝึก ผู้วิจัยได้สังเกตเห็นว่านักเรียนมีความกระตือรือร้นต่อการจะรู้คะแนนของตน และ ชอบเล่นในแต่ละแบบฝึกหัด และเมื่อนำคะแนนของแต่ละแบบฝึกหัด ตั้งแต่แบบฝึกหัดแรก จนถึงแบบฝึกหัดสุดท้ายมาหาค่าเฉลี่ย ผู้วิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของแต่ละแบบฝึกหัดสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ พรวณี รุทัย (พรวณี รุทัย 2522 : 27) ที่กล่าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ที่เป็นหลักการในการสร้างแบบฝึกหัด โดยสรุปได้ว่า การใช้ สิ่งเร้าและการตอบสนองในเวลาใกล้เคียงกัน จะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน ตลอดจน การฝึกซ้ำ ๆ เพื่อสร้างความรู้ความจำ ย้ำความเข้าใจที่แน่นอน และการให้ผู้เรียน ทราบผลการทำงานของตนเอง (Feedback) ได้แก่ การเฉลย การตรวจ ทำให้ ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นไม่เบื่อหน่าย นอกจากนี้การฝึกยังได้กระทำอย่างต่อเนื่อง

คือ ทำการฝึกทุกวัน วันละ 2 คาบ จนครบ 20 คาบ ทำให้ทักษะการฟังมีการพัฒนาขึ้น
จนเห็นว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะการฟัง โดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดทักษะ
การฟังมีคะแนนการฟังสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ มุขนานวงศ์
(พรทิพย์ มุขนานวงศ์ 2522 : 148) กิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ (กิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์
2525 : 37) สุจิตรา ศรีนวล (สุจิตรา ศรีนวล 2526 : 40) และนที นิยม
(นที นิยม 2527 : 140) ที่พบว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 3 และ 5
ที่ได้รับการฝึกทักษะการฟังด้วยแบบฝึกทักษะการฟัง มีผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังภาษาไทย
สูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกทักษะการฟังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยในต่างประเทศของ เอลเซทท์ และรีฟส (พรทิพย์ มุขนานวงศ์
2522 : 27 อ้างอิงมาจาก Fawcett, Reeves. n.d.) ที่พบว่า นักเรียนที่
ได้รับการฝึกทักษะการฟังจะมีพัฒนาการการฟังที่ดีขึ้น และนักเรียนที่ทำแบบทดสอบโดย
อ่านคำตอบแบบเลือกตอบไปจั่วๆ จะทำคะแนนของแบบทดสอบได้ดีกว่านักเรียนที่ฟัง
อย่างเต็มที่โดยไม่ลองมือทำแบบทดสอบ แบบเลือกตอบ

ส่วนนักเรียนที่ได้รับการฝึกทักษะการฟังด้วยการฟังนิทานแล้วถามตอบปากเปล่า
นั้นในระยะเริ่มแรก นักเรียนสนใจที่จะตอบ แต่เมื่อฟังคำถามมาถึงคำถามหลัง ๆ
นักเรียนสนใจน้อยลง ความกระตือรือร้นก็ลดลง และเมื่อผู้วิจัยถามคำถาม แล้วเฉลย
คำตอบ นักเรียนกลุ่มที่ตอบปากเปล่านั้นจะกระตือรือร้นขึ้น เพราะอยากรู้ว่าคำตอบของตน
ถูกหรือผิด จากการสังเกต ผู้วิจัยพบว่า ทั้งสองกลุ่มมีความกระตือรือร้นต่างกัน กล่าวคือ
กลุ่มที่ฝึกทักษะการฟังแบบถามตอบมีความกระตือรือร้นน้อยกว่ากลุ่มที่ฝึกทักษะการฟังแล้ว
ทำแบบฝึกหัด อีกประการหนึ่ง การที่นักเรียนกลุ่มที่ถามตอบปากเปล่า ไม่ได้ลงมือเขียนตอบ
ด้วยตนเอง เพียงแต่ตอบปากเปล่าและไม่ได้อ่านทบทวนด้วย น่าจะมีเหตุทำให้ ความ
ทรงจำ และการฝึกฝนที่ได้รับน้อยกว่ากลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยการลงมือกระทำแบบฝึกหัด
ด้วยตนเอง

จากการเปรียบเทียบแรงจูงใจไปสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดย
การฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดกับนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ
ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดมีแรงจูงใจ

ไม่สัมฤทธิ์คือการฝึกทักษะการฟังสูงกว่านักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเห็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ น่าจะมีสาเหตุเนื่องมาจาก การที่ผู้วิจัยให้นักเรียนฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดในแต่ละครั้ง นักเรียนจะทราบผลของการทำแบบฝึกหัดทุกครั้ง และนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบการทำแบบฝึกหัดในครั้งแรก ๆ เมื่อได้คะแนนสูงขึ้นเรื่อย ๆ จึงทำให้เกิดกำลังใจ ความตั้งใจ และความพยายาม ซึ่งเป็นตัวผลักดันทำให้เกิดแรงจูงใจที่จะทำให้ได้ดีกว่าเดิม โดยการตั้งใจฟังให้มากขึ้น ซึ่งตรงกับคำกล่าวของพรณี ชูทัย (พรณี ชูทัย 2522 : 271) ที่ว่า การให้ผู้เรียนทราบผลของการทำงานของตนเอง อันได้แก่ การตรวจ การเฉลยคำตอบ การชี้ให้เห็นสิ่งที่ถูกเรื่อง และสิ่งที่ควรแก้ไข ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกดียิ่งขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ กวงเคียน พันธุนาวิน (กวงเคียน พันธุนาวิน 2523 : 25) ว่าผู้ที่มีความตั้งใจไม่สัมฤทธิ์สูงจะเป็นผู้ที่ไม่ปฏิเสธปัญหาที่เกิดขึ้นเช่นกัน แต่จะมีความมุ่งมั่นที่จะแก้ปัญหา มีความอดุสาหะพากเพียร ไม่ยอมแพ้จนบรรลุสิ่งที่วางวางใจจนเกินไป

สำหรับนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ จากการสังเกตพบว่า เมื่อผู้วิจัยเฉลยคำตอบแต่ละข้อที่ถาม นักเรียนไม่ได้ฟังคำเฉลยทุกคน จึงไม่รู้ว่าคำตอบของตนถูกต้องมากน้อยเพียงไร และอาจเป็นเพราะนักเรียนไม่สามารถจดจำ จึงเป็นเหตุให้ไม่อาจเปรียบเทียบคำตอบของตนกับคำตอบ ทำให้นักเรียนกลุ่มนี้ขาดความกระตือรือร้น อันเป็นผลให้แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์คือการฝึกทักษะการฟังต่ำกว่ากลุ่มที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด

จากการศึกษาของ ประสาท บัณฑิตวงกูร (ประสาท บัณฑิตวงกูร 2516 : 6) พบว่า แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ส่งเสริมให้กิจกรรมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมด้านการทำงานหรือการฝึกหัด และแนวความคิดของ ระเบียบ ชูสอน (ระเบียบ ชูสอน 2527 : 5) ที่ยืนยันว่า แรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น จากการวิจัยครั้งนี้พบว่านักเรียนในกลุ่มที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด มีความกระตือรือร้นที่จะทำคะแนนใน

แบบฝึกหัดหลัง ๆ ได้ได้คะแนนเพิ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบ็นดิง (Bending, 1958 : 119 - 120) ฟรีสท์ (Fruet, 1966 : 927 - 933) คาน (Kam, 1967 : 2392-4) รัสเซล (Russell, 1969 : 265 - 266) และเรฟฟินิ (Reffini, 1970 : 1065-4) ที่พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าลักษณะการใฝ่สัมฤทธิ์สูงเป็นลักษณะที่มีประโยชน์ต่อบุคคล มีประโยชน์ต่อผู้อื่น และมีความดี และมีประโยชน์ต่อประเทศชาติด้วย เราจึงควรปลูกฝังพฤติกรรมใฝ่สัมฤทธิ์ในเด็กวัยเยาว์ของชาติให้มากที่สุด และเร็วที่สุด เพื่อการพัฒนาประเทศจะเป็นไปอย่างรุดหน้าและเร็วยิ่งขึ้น (ดวงเดือน พันธุมนาวิน 2523 : 32)

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่าภาระการฝึกหัดและการท่งโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด จะช่วยพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับนักเรียน ดังนั้นจึงน่าที่จะนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

ข้อสังเกตในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

1. นักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 2 สนใจนิทานที่ใช้ในการฝึกอย่างมาก สังเกตได้จากความตั้งใจ และความสนใจติดตามเรื่องโดยเอะเขอะกลุ่มทดลองที่ 1 มีความกระตือรือร้นที่จะทำแบบฝึกหัดหลังจากฟังนิทานมาก และยังมีความต้องการที่จะฝึกครั้งละมากกว่า 1 แบบฝึก อาจจะเป็นเพราะได้เห็นความก้าวหน้าของตนเอง

2. นักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 2 เมื่อฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดหรือตอบคำถามผู้วิจัยแล้วทราบผลคะแนนของคนส่วนใหญ่จะพยายามบอกผลคะแนนที่ตนเองได้ในแต่ละแบบฝึกหัดแก่ผู้วิจัย แสดงให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมใดไปแล้วนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ต้องการการเสริมแรงอย่างมาก

3. จากการตรวจแบบฝึกหัดของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของแบบฝึกหัดแรกจนถึงแบบฝึกหัดสุดท้ายเพิ่มขึ้นตามลำดับ

4. นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 จะสนใจฟังนิทานอย่างถี่ แต่เมื่อให้ตอบคำถามที่แต่ละคนจะตอบไม่ค่อยได้หรือตอบตามเพื่อนคนอื่นเป็นส่วนใหญ่อาจเป็นเพราะไม่ค่อยได้ฝึกการพูดตอบคำถามทำให้ต้องใช้เวลาในการฝึกมากกว่ากลุ่มทดลองที่ 1 และสังเกตได้ว่า นักเรียนบางส่วนเกิดความเบื่อหน่ายในการตอบคำถามของผู้วิจัย เมื่อผู้วิจัยถามคำถามไปได้ 5 ข้อ จาก 10 ข้อ ส่วนนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 นั้น ไม่เกิดความเบื่อหน่ายถึงแม้ว่าจะตอบคำถามในแบบฝึกหัดถึง 10 ข้อ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอน

1.1 จากผลการวิจัยพบว่าการฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดทำให้นักเรียนมีคุณสมบัติทางการฟังสูงขึ้น ครูจึงน่าจะนำวิธีการฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด ไปใช้ในการฝึกทักษะการฟังแก่นักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 เพราะการฝึกให้นักเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 มีทักษะการฟังที่ดี จะส่งผลไปถึงทักษะการพูด การอ่าน และการเขียนต่อไป

1.2 จากการวิจัยพบว่า การฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะสูงขึ้น ครูจึงนำที่จะนำวิธีการฝึกทักษะนี้ไปใช้เพื่อให้เกิดการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวบุคคลควบคู่กันไป

1.3 เนื้อหาของนิทานที่นำมาใช้ในการฝึกสำหรับการวิจัยครั้งนี้มีข้อคิดหรือคติเตือนใจ โดยเฉพาะในเรื่องของคุณธรรมทุกแบบฝึก ตลอดจนการเน้นตัวเองของเรื่องให้มีความสนุกสนานที่เป็นแบบอย่างที่ดีอันควรแก่การเอาเยี่ยงอย่าง ผลการวิจัยสรุปได้ว่าวิธีการนี้เป็นผลดีทั้งการเรียนและการประพฤติปฏิบัติของนักเรียน ดังนั้นครูและผู้บริหารโรงเรียนตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรนำวิธีการนี้ไปใช้ในการเรียนภาษาไทยให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้เพื่อบรรยากาศในการเรียนการสอนสนุกสนานและฝึกอบรมจริยธรรมควบคู่กันไปด้วย และที่สำคัญคือต้องคัดเลือกนิทานให้เหมาะสมกับความสนใจและวัยของเด็ก โดยเฉพาะระดับประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2

1.4 จากหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 กำหนดให้จัดการเรียนการสอน 20 นาทีต่อคาบ แต่การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า การเล่านิทานแล้วให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดพร้อมกับให้ข้อมูลย้อนกลับจะทำให้ความสนใจของนักเรียนนานกว่า 20 นาที ดังนั้น ครูและผู้บริหารโรงเรียนน่าจะนำวิธีการนี้ไปใช้กับนักเรียนในกรณีที่จะต้องใช้เวลาเกินกว่า 20 นาที ในการจัดการเรียนการสอน

1.5 จากการวิจัยพบว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับด้านผลการเรียนมีผลต่อการสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการจัดการเรียนการสอนครูควรสนับสนุนให้นักเรียนรู้ความก้าวหน้าของตนเอง เพื่อก่อให้เกิดความกระตือรือร้นในการฝึก และส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟัง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดกับการฟังนิทานแล้วถามตอบในชั้นอื่น โดยเฉพาะระดับชั้นอื่น ๆ อีกด้วย

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนที่มีระดับความสามารถสูง ปานกลาง ต่ำ ที่ฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดกับการฟังนิทานแล้วถามตอบ

2.3 ควรศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนที่ฝึกทักษะการฟังอย่างมีขั้นตอน เช่น ฝึกการจำแนกเสียง ฝึกความเข้าใจคำ ข้อความและฝึกความเข้าใจเนื้อเรื่อง กับการฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิชย์ แนวการสอนภาษาไทย เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ 117
 หน่วยงานนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู 2514, 206 หน้า
- กิตติวดี บุญซื่อ กลุ่มทักษะภาษาไทย หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ
 2520
- จิตอารมย์ สวัสดิกิจตั้ง สามเกลอเจอพอมค วัฒนาพานิช 2527, 15 หน้า
 จะเอ (นามแฝง) ผู้ดำเนินคดี ชีรสาสน์ ม.ป.ป., 15 หน้า
- ฉัตรอรุณ ตันตะรัตน์ หลักวิชาการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ม.ป.ป., 664 หน้า
- ชวาล แพทย์กุล เทคนิคการวัดผล วัฒนาพานิช 2518, 434 หน้า
- ชาญศักดิ์ ศรีสันต์ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อวิชาคณิตศาสตร์ เรื่องการคูณของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยวิธีสอนของ สสวท. และวิธีสอนของวรณี ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2528, 229 หน้า อัครสำเนา
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล
 ไทยวัฒนาพานิช 2521, 181 หน้า
- เชาวนี เกิดเพทางค์ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2524 อัครสำเนา
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ ภาษาไทยสำหรับครู จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2520, 124 หน้า
- ณรงค์ มั่นเศรษฐวิทย์ การสร้างแบบฝึกการเขียนอักษรนำ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2522 อัครสำเนา
- ท. กล้วยไม้ ณ อยุธยา "ศิลป์ในการฟัง" วิทยาสาร 17 : 17 - 19
- ทิพย์ อ่อนแสงคุณ แกละกลั้มใจ บรรณกิจ 2528, 10 หน้า
- ทิพวรรณ วิเศษพุทธศาสตร์ พี่เจียมรักน้อง แสงศิลป์ 2528, 12 หน้า

ทิพย์สุภา นิลสินรพ "ครูชาญนอยากพังนิทาน" เข้าใจเด็กก่อนวัยเรียน ชมรมไทย

อิสราเอล 2526, 130 หน้า

ธรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัย คณะศิลปศาสตร์ เอกสารประกอบการศึกษาวิชาภาษาไทย 209

ม.ป.ป., 320 หน้า อัดสำเนา

นที นิยม การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน

พญาไท กรุงเทพมหานคร ปริญญาทิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2527,

168 หน้า อัดสำเนา

นิตยา ฤทธิ์โยธี การหาและการใช้แบบฝึกหัดเสริมทักษะ เอกสารเผยแพร่ความรู้ทาง

การสอนภาษาไทย หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา 2520, อัดสำเนา

นิทัศน์ เสมอพิทักษ์ การศึกษาค้นคว้าประสิทธิภาพของชุดการฝึกสมรรถภาพการอ่านเร็วภาษาไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปริญญาทิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2524, 231 หน้า อัดสำเนา

บุญเจิด แก้วกระจ่าง สิ่งน้อยกตัญญู สยามศึกษา 2527, 16 หน้า

บุปผา เรืองรอง แม่นกออกไข่ วัฒนาพานิช 2527, 13 หน้า

บรรลือ พุกกะวัน วรรณกรรมกับเด็ก ไทยวัฒนาพานิช 2521

_____ อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2527, 13 หน้า

_____ อุปเทศการสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2522, 205 หน้า

ปรีชา ช่างขวัญยืน ศิลปการฟังการอ่าน เพชรประทานพร 2525, 174 หน้า

ประสาธ บัณฑิตวงศ์ ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่

สัมฤทธิ์และการคิดแบบเอนกนัย ปริญญาทิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา

ประสานมิตร 2516, 126 หน้า อัดสำเนา

ผะอบ โปษะกฤษณะ ลักษณะสำคัญของภาษาไทย พีระพัสนา 2522, 213 หน้า

พงษ์จันทร์ อยู่เป็นสุข การศึกษารูปแบบการเล่านิทานที่ส่งผลต่อความสามารถในการฟัง

และความคงทนในการจำ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปริญญาทิพนธ์

กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2525, 321 หน้า อัดสำเนา

- พจน์ สะเพียรชัย และคนอื่น ๆ การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2519, 210 หน้า
- พรจันทร์ จันทรวินิต บ้านกั้นที่ดีสุด ชมรมเด็ก 2528, 16 หน้า
- พรณี ชูชัย สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา เอกสารการสอน ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2522, อัดสำเนา
- พรทิพย์ บุณรานวงศ์ การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522, 157 หน้า อัดสำเนา
- พยุ่ง ญาณโกมุท วิธีสอนภาษาไทย แสงสุทธิ 2518, 132 หน้า
- ไพรัตน์ กองพล การสร้างแบบฝึกเพื่อสอนเสริมการออกเสียงการผันวรรณยุกต์สำหรับนักเรียนที่พูดภาษามลายูในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จังหวัดยะลา วิทยานิพนธ์ กค.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อัดสำเนา
- เมธี โพธิ์พัฒน์ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย วิทยานิพนธ์ กค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 107 หน้า อัดสำเนา
- เขาวลัดชัย บุญศิริ การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษจากการใช้สไลด์เพาเลียง วิทยานิพนธ์ ก.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 164 หน้า อัดสำเนา
- รองรัตน์ อิศรภักดี และเฟื่อง กุณา ณ อุบลราชธานี เอกสารวิชาชุดครู ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาภาษาไทยตอนที่ 1 วิธีสอนภาษาไทย ครูสภา 2505
- รัชณี ศรีไพรวรรณ แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยสำหรับเด็กแรกเรียน คู่มือครู แนวความคิดและทักษะบางประการเกี่ยวกับนโยบายการสอนเด็กเริ่มเรียนที่พูดสองภาษา สำนักงานศึกษาธิการเขต 11 2517, อัดสำเนา
- รัตนาศิริพานิช ความเข้าใจในการฟังและผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาไทยกลางในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และภาษามลายูในจังหวัดปัตตานี วิทยานิพนธ์ กค.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2507, 138 หน้า อัดสำเนา

- ระเบียบ ชูสอน การทดลองเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดในวิชาที่เรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างนักเรียนที่สอนโดยวิธีเรียนเพื่อรอบรู้ที่ใช้เกณฑ์การรอบรู้ต่าง ๆ และนักเรียนที่สอนโดยไม่ใช้วิธีเรียนเพื่อรอบรู้ในวิชาคณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ปริชญานีพนธ์ กถ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2527, 210 หน้า อัดสำเนา
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ สถิติวิทยาทางการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2515, 286 หน้า
- _____ หลักการวิจัยทางการศึกษา ทวีกิจ 2524, 286 หน้า
- วรรณพร กันหาธรรม ตั้งน้อยแสนชวน แสงศิลป์ 2527, 12 หน้า
- วรรณพร ภิรมย์รัตน์ "การสอนฟังในโรงเรียนประถมศึกษา" จุลสารการประถมศึกษา 7 - 16 ธันวาคม 2522
- วรรณภา ผีเสื้อสามตัว บรรณกิจ 2526, 11 หน้า
- วิจิตรฯ แสดงพฤติพิสัย และคนอื่น ๆ การใช้ภาษาไทย 101 โอเคียนส์โตร์ 2522
- วิจิตร อวาทกุล เพื่อการพูด การฟัง และการประชุมที่ดี ไทยวัฒนาพานิช 2524, 110 หน้า
- วิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คำบรรยายประกอบการเรียนการสอน ไทยสามัคคี 2522, 195 หน้า
- วินิจ บัณฑิตกุล การสำรวจความต้องการทางโสตที่ศูนย์ปกรอง วิชาภาษาไทยในโรงเรียนประถมศึกษาตอนต้น ในเขตเทศบาลนครและธนบุรี ปริชญานีพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2507 อัดสำเนา
- วิภาพันธุ์ สุขวรรณ และขงยุทธ โรจนวเรเกียรติ เถาฐกา ศึกษาพร 2527, 16 หน้า
- ศ. ศุภนิมิตร (นามแฝง) "การเล่นิทานสำหรับเด็กประถม" ประถมศึกษา ปีที่ 30 ฉบับที่ 11 : 28 - 32 มิถุนายน 2522

- ศศิธร ชันธิธรรมากร พัฒนาการของความสามารถในการฟัง และความสามารถในการอ่านของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ปริญญาโท กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 71 หน้า อัดสำเนา
- ศิริพร เข้ม ทุนน้อยรองเท้าแดง สุวีริยาสาร 2528, 11 หน้า
- สมถวิล คัมภลกิจ มรดกสำนึกนิค ฟ้าเฒ 2528, 12 หน้า
- สมเกียรติ งามอมพล และธีรพันธ์ เลอไพญญ์ เจ้าข้าเรือน สุวีริยาสาร 2528, 11 หน้า
- สนิท ไกรสินธุ์ «การสอนทักษะการฟังในชั้นประถม» วิทยาสาร 22 : 48 - 49, 8 มิถุนายน 2516
- สามัญศึกษา, กรม กระทรวงศึกษาธิการ รายงานการวิจัยผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับหลักสูตร กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2511, 229 หน้า
- สามัญศึกษา, กรม หน่วยศึกษานิเทศก์ จุดด้อยภาษาไทย 2506, อัดสำเนา
- _____ เทคนิคการพูดและการฟัง สุรสุภา 2515
- สุรสมร ประพัฒน์ทอง และดวงเดือน เข้มขุนาวิน «การใช้เวลานกระตุ่นพาดิกรรรมไปสัมฤทธิ์ในเด็กไทย» วารสารการวิจัยทางการศึกษา 10(1) : 24 - 30 มีนาคม 2523
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรรษ์ วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2522, 124 หน้า
- สุวรรณี โพธิ์วิบูลย์ ดูปลาและเือน สุวีริยาสาร 2526, 12 หน้า
- สุวรรณี อุดมผล คำสอนวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2516, 292 หน้า
- _____ ศิลปะการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันและทางธุรกิจ เจริญผล 2522, 304 หน้า
- หทัย คันทอง การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก 2525, 523 หน้า

หทัย คันนง เอกสารประกอบการสอนวิชาวิจารณ์วรรณกรรม มหาวิทยาลัยศรีนคริน-

วิโรฒ ประสานมิตร 2525, อัดสำเนา

อนันต์ ศรีโสภณ การวัดผลการศึกษา ไทยวัฒนาพานิช 2525, 326 หน้า

_____ สถิติเบื้องต้น ไทยวัฒนาพานิช 2525, 436 หน้า

อินทร์ ศรีคุณ การศึกษาเกี่ยวกับความสามารภทางการฟัง การอ่าน การเขียน

สะกดคำ และการแต่งความของนักเรียนที่สำเร็จชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน

ประถมศึกษา 6 แห่ง ในจังหวัดนครราชสีมา ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัย-

วิชาการศึกษา ประสานมิตร 2507, 397 หน้า อัดสำเนา

อัญชลี แจ่มเจริญ และคนอื่น ๆ วิธีสอนวิชาคอมพิวเตอร์ภาษาไทย เจริญผล 2526,

130 หน้า

อำนาจ เบ็นสมาย จำปา ศิริชัย ม.ป.ป., 15 หน้า

_____ ลึงหลาดกับหินแข็งแรง พี.เอ. 2527, 11 หน้า

Barnett, G.A. "Geoffrey Broughton, and Thomas Greenwood
1969 Teachers' Handbook 2," Success with English.
The Penguin Course Middlex : Penguin Books, Company.

Burns, Paul C., Betty L. Broman and Alberata B. Lowe
Wantling. The Language Arts in Childhood Education.
Chicago Rand Mc Nally & Company, 1971.

Corcoran, B. Gertrude. Language Arts in the Elementary
School. New York, The Ronald Press Company, 1970.

Dakin, Julian. "Listening Practice," The Language
Laboratory and Language Learning. Longman, London,
1973. 31 p.

Davidson, James Louise. "The Relationship Between Teachers'
Questions and Pupils' Responses During a Directed
Reading Activity and a Directed Reading - Thinking
Activity." Dissertation Abstracts International.
12 : 6273-A, June, 1971.

Dewey, John. "Experience and Thinking," Democracy and
Education. Macmillan 1916. 424 p.

- Duker, Sam. "1969 Listening," Encyclopedia of Educational Research. 747 - 751.
- Edward, Allen. Experimental Design in Psychological
New York Holt, Rinehart and Winston, 1969. 495 p.
- Fan, Chung Teh. Item Analysis Table. Educational
Testing Service, Princeton New Jersey, 1952. 32 p.
- Frust, Edward G. "Validity of Some Objective Scales of
Motivation For Predicting Academic Achievement,"
Education and Psychological Measurement. 36(4) :
927 - 933, Winston, 1966.
- Furness, Edna Lue. "Improving Reading Through Listening,"
Elementary English. 34 : 307 - 311, May, 1957.
- Guilford, J.P. Fundamental Statistics in Psychology and
Education. 3rd., ed., New York, McGraw-Hill, 1956.
565 p.
- Lindquist, E.F. Designs and Analysis of Experiments
in Psychology and Education. Boston, Houghton Mifflin
Company, 1956. 393 p.
- Fenfield, D.A. and Marascuilo. "Learning to Listening :
An Experimental Study," Educational Research. 14 :
220 - 224, June, 1972.
- McClelland, David Clarence, and David C. Winter.
Motivating Economic Achievement. New York, The Free
Press, 1969. 409 p.
- Myers, Albert E. "Risk Taking and Academic Success and
Their Relation to and Objective Measure of Achievement
Motivation," Educational and Psychological Measurement.
25(2) : 355 - 363, Summer, 1965
- Rivers, Willga M. Teaching Foreign Language Skills. The
University of Chicago Press, 1968. 189 p.
- Rubin, Dorothy. Teaching Elementary Language Arts.
New York, Holt, Rinehart and Winston, 1975.
- Smith, A. James. Creative Teaching of the Language Arts
in Elementary School. Boston : Allyn and Bacon, Inc.
1973. 64 p.

Tutolo, Daniel J. "A Cognitive Approach to Teaching Listening." Language Arts. 54 : 262 - 265, 1969.

Tidyman, F. Willard. Teaching the Language Arts. New York, McGraw-Hill Book Company, 1969.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

นิทานที่ใช้ในการฝึกทักษะการฟัง 20 เรื่อง

เพื่อ
MS 6 ร. 4
MS 6 ร. 4

นางสาวดวงใจ

เรื่องผีน้อยแสนซน

ในป่าแห่งหนึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์นานาชนิด ลึกเข้าไปมีต้นมะขามใหญ่ เป็นที่สร้างรังของผึ้งฝูงใหญ่ฝูงหนึ่ง ผึ้งเหล่านี้ชอบร้องเพลง เต้นรำกันเป็นประจำ ในขณะที่ผึ้งทั้งหลายกำลังร้องเพลงกันอย่างเพลิดเพลิน มีผีน้อยคนหนึ่งบินเข้าไป ในป่าดอกไม้ เทียวดมดอกไม้ ดอกโน้น ดอกนี้ ดอกไม้เหล่านั้นล้วนมีกลิ่นหอม และสวยงาม ผีน้อยไม่เชื่อฟังคำที่นางพญาผึ้งได้สั่งเอาไว้ว่า

"ห้ามเข้าไปใกล้ดอกไม้ที่มีสีสวย และมีกลิ่นหอม โดยที่เจ้ายังไม่รู้จักเป็น

อันตราย"

ผีน้อยกลับนึกหัวเราะขบขัน คิดเอาไว้ว่า

"นางพญาผึ้งนี้ ไม่อยากให้เราบินนำหวานอันหอมของดอกไม้ แหมคงจะเก็บเอาไว้กินเอง ถึงได้สั่งให้เรางดว่า"

"โอ้อโฮ ดอกไม้สวย ๆ ทั้งนั้น"

ผีน้อยตื่นตากับเหล่าดอกไม้แสนสวยเป็นอย่างยิ่ง

ฉันไม่รู้จะเลือกคือน้ำหวานจากดอกไม้ไหนก่อนดี สีเหลือง สีขาว สีม่วง สีแดง เอาละดอกไม้ไหนก่อนก็ได้นะ เพราะเกสรของหวานไม่แพ้กัน"

ผีน้อยบินเข้าไปคือน้ำหวานทันที ขณะที่ผีน้อยกำลังเกาะกินเกสรของดอกไม้ สีสวยอย่างเอร็ดอร่อย ขณะนั้นเองกลิ่นของดอกไม้เจ้าเล่ห์ก็หลุมลงอย่างรวดเร็ว ผีน้อย คั่นเท่าไรก็ไม่หลุด มันจึงร้องตะโกนสุดเสียง

"ช่วยด้วย ช่วยด้วย ใครอยู่แถวนี้ช่วยฉันที ฉันอยู่ในดอกไม้ที่สวยงามนี้ ช่วยฉันที"

ผีน้อยพยายามดิ้นต่อไป โดยหวังจะให้หลุดพ้นเป็นอิสระ แต่มันรู้สึกว้าว เมื่อ ยิ่งดิ้นกลับของดอกไม้ก็ยิ่งรัดตัวมันยิ่งขึ้น ผีน้อยรู้สึกอ่อนแรงทั้งเหนื่อยและกลัวเป็นที่สุด

"ฉันไม่น่าเชื่อเลย"

ผึ้งน้อยรำพึงกับตนเองอยู่ในทอไม้ที่มีกลิ่นหอม ไม่มีแสงสว่างเลย ฝ่ายบรรดาผึ้งทั้งหลายเมื่อรู้ว่าเพื่อนหายไประรีบไปบอกนางพญาผึ้งและพากันออกตามหาทันที ผึ้งทุกตัวพยายามส่งเสียงเรียก และเมื่อบินเข้าไปใกล้ดอกไม้ที่จับผึ้งน้อยไว้นางพญาผึ้งก็ยินเสียงร้องทอของผึ้งน้อยจึงชวนผึ้งทั้งหมดไปช่วยกันถึงใกล้ดอกไม้ดอก ผึ้งน้อยแสนจนจึงรีบบินหนีออกมาทันที และบอกนางพญาผึ้งและเพื่อนว่าต่อไปจะไม่รบกวนใครอีกแล้ว

วรรณพร กับอาธรรม

เรื่องจำปา

ณ กลางป่าแห่งหนึ่งมีหมาป่าฝูงใหญ่อาศัยอยู่ในถ้ำ หมาป่าฝูงนี้มีเจ้าหางพวงเป็นหัวหน้า เจ้าหางพวงเป็นหมาป่าที่แข็งแรง ฉลาด กล้าหาญ และยุติธรรม ทุกวัน เจ้าหางพวงจะพาพวกออกหาอาหาร ได้อาหารมาก็แบ่งปันกันกิน โดยเฉพาะถ้าวันใดอาหารน้อยเจ้าหางพวงและหมาหนุ่มจะทำตนเป็นตัวอย่างในการเสียสละอาหารให้หมาเฒ่า และหมาพิการ แล้ววันหนึ่งเหตุการณ์ร้ายก็ย่างกรายเข้ามา เมื่อหมาเฒ่าในฝูงตัวหนึ่งถูกอ้ายเขี้ยวขาวหัวหน้าฝูงหมาป่าเกรงเข้ามาทำร้าย

"อ้ายเขี้ยวขาวรังแกพวกเรา เราต้องแก้แค้น"

หมาหนุ่มตะโกนอย่างเสียงดัง

"ข้าก่อน การใช้กำลังไม่ใช่หนทางในการแก้ปัญหา พวกเราต้องใจเย็นและใช้เหตุผล"

หางพวงกล่าวเตือนสติ ขณะที่หางพวงพูดอยู่นั้น เสียงเหินหาวก็ดังขึ้น

"เฮ้ย ถ้าข้าสร้าง ข้าคือเจ้าของ หากพวงนี้เขาพวกเจ้ายังไม่ย้ายออกไปจะได้เห็นอีก"

เสียงอ้ายเขี้ยวขาวกับพวกจอมเกร

"เจ้าใจโหม่งที่ทำร้ายปู่เฒ่า"

หางพวงถามด้วยท่วงทีไม่หวั่น

"เออสิวะ แล้วทำไม ข้าไม่แกล้งที่หักอ้ายแก่ ฮ่า ๆ ๆ ๆ"

มันยิ้มยั่ววน

"จำไว้ ถ้านี้เป็นของข้า พวงนี้เขาจะเอาคืน"

รุ่งขึ้นอ้ายเขี้ยวขาวนำพวกมาอย่างประสงคร้าย

"ถ้าและแผ่นดินนี้ เฝ้าพันธุ์ของข้าอยู่กันมานาน นานเกินกว่าพวกเจ้าเกิดเสียอีก พวกข้าจะไม่ยอมให้ใครมาครอบครองอย่างเด็ดขาด"

หางพวงหูกอย่างหนักแน่น

"ธิดา ถ้าเช่นนั้นก็ต้องระวังชีวิตพวกเจ้าไว้"

พุดจมอ้ายเขี้ยวขวาก็กระโจนเข้าไปได้อย่างชะงัดใจ ครูเดียวเจ้าเขี้ยว
ก็สิ้นฤทธิ์พวกของเจ้าหางพวงกรูเข้ามาหาอ้ายเขี้ยวขวา

"อย่า ๆ ๆ อย่าฆ่าเพิ่มคนเพิ่ม"

เสียงของเจ้าหางพวงทำให้หมาหนุ่มทุกตัวหยุดชะงักและยอมฟังเสียง
ยี่สิบวันผ่านไป บาดแผลกลางหลังเจ้าเขี้ยวขวาทายสนิทด้วยการรักษาของเจ้า
หางพวง

"ไหน ๆ ข้าต้องลาพวกท่านไปวันทีแล้ว ท่านผู้มีน้ำใจอันประเสริฐ
ข้าอยากทราบว่าเหตุใดวันนี้ท่านจึงไม่มาหาเสีย และยังช่วยรักษาจนข้าแผลหาย"

อ้ายเขี้ยวขวากลางน้ำเสียงสุภาพ

"การฆ่าไม่เคยสร้างมิตร แต่เราต้องการมิตร จิตใจของเราจึงไม่มี
ความคิดจะฆ่าท่าน"

หางพวงตอบอย่างจริงใจ ก่อนที่อ้ายเขี้ยวขวาจะลาจากไป ด้วยความ
ซาบซึ้งและสำนึกผิด เมื่อทุกชีวิตมีแต่ความรัก รู้จักการให้อภัย ชีวิตในป่าก็สิ้นสุด
สันติสุข

อำนาง เย็นสบาย

เรื่องเจ้าชู้เรื้อน

"เจ้าชู้เรื้อน" เป็นลูกหมาไม่มีเจ้าของ บ้านของเจ้าชู้เรื้อนคือ โรงรถข้าง โรงเก็บของเหลือใช้ของชาวบ้านข้าง ทุกคืนเจ้าชู้เรื้อนจะแอบเข้ามาที่โรงเก็บของนี้ ผู้ใหญ่และเด็กไม่ชอบเจ้าชู้เรื้อน เพราะตามตัวเจ้าชู้เรื้อนมีแผล ขนหลุดเป็นหย่อม ๆ

"ไปไหนไอ้เจ้าชู้เรื้อน" พวกเด็ก ๆ ไล่เจ้าชู้เรื้อน

ในหมู่บ้านแห่งนี้มีเสือเกรงตัวหนึ่ง เสือเกรงตัวนี้จะมากักตัว กักขังไว้ เปิดโรงรถเจ้าของบ้านเสมอ

"มันวิ่งไปทางโน้นแล้ว"

ลุงอ้วนบอกเพื่อน ๆ

ลูกหนาวคืนหนึ่ง ชาวบ้านลุ่มไปไว้ใกล้โรงเก็บของ เจ้าชู้เรื้อนทนหนาวไม่ไหวจึงออกมานอนใกล้กองไฟ

ทันใดเสือเกรงก็วิ่งออกมา มันหิวจนแสบท้อง

"ไม่มีเบ็ด ไม่มีไก่ ก็กินเจ้านี้แหละวะ"

เสือคิดในใจ เสือย่องใกล้เข้ามา ๆ ใกล้เข้ามา ทันใดที่เจ้าชู้เรื้อนได้กลิ่น เสือมันจึงฉกวิ่งหนีเข้าไปในโรงเก็บของ

"เอง เอง ช่วยด้วย"

เจ้าชู้เรื้อนร้องลั่น ร้องพลอดทุกองในอ่างน้ำมันี่ได้ เสือเกรงก็กระโดดเข้าจับหลังเจ้าชู้เรื้อนคาบขึ้นมา เจ้าชู้เรื้อนร้องโหยหวนด้วยความกลัว และความเจ็บ เสือเกรงพอคามเจ้าชู้เรื้อนได้แล้วก็หนีหลังกลับ เผอิญหางปัดไปโดนน้ำมันในกะบะล้างเครื่องมือเข้าไฟจึงลุกคั่นางเสือ

"ช่วยด้วย เอง เอง" เจ้าชู้เรื้อนร้องเสียงลั่น

"โฮก โฮก โฮก"

เสียงร้องดังมากกว่า เพราะลึกลงใจไปไหมห่าง พอเสียงอ้าปากร้อง
เจ้าชู้เรื้อนก็เกิดจากปากเสียงมาดังขึ้นอีก เจ้าชู้เรื้อนโกรธจนลืมตาย กระโจนเข้า
ไล่กัดเสือ พอที่ชาวบ้านได้ยินเสียงก็หนีออกมา เสือเกรงจึงวิ่งหนีเข้าป่าไป นับ
แต่นั้นมา เสือตัวนั้นก็ไม่ได้เข้ามาในหมู่บ้านอีก ชาวบ้านชมเชยเจ้าชู้เรื้อนที่มีความ
กล้าหาญขับไล่เสือไปได้และนำอาหารมาให้เจ้าชู้เรื้อนกินจนอิ่มไม่คอยากอีกต่อไป

สมเกียรติ อนุชิต

เรื่องดังลาคกับหมีแข็งแรง

ในป่าใหญ่แห่งหนึ่งมีสิงห์น้อยอยู่ตัวหนึ่ง มันเป็นสิงห์ที่ไม่แข็งแรงนัก แต่เฉลียวฉลาดมาก ในป่าแห่งนี้มีหมีใหญ่อยู่อีกตัวหนึ่ง แม่มันจะไม่มีชื่อเสียงในเรื่องของความฉลาด แต่มันก็โก้ชื่อว่าเป็นหมีที่แข็งแรง อยู่มาวันหนึ่ง บรรดาสัตว์ทั้งหลายก็เริ่มมีความสงสัยระหว่างความเฉลียวฉลาดกับความแข็งแรง อย่างไหนจึงจะมีความสำคัญจำเป็นมากกว่ากัน

"เพื่อพิสูจน์กันให้เห็นจริง ข้าพเจ้าขอไปชวนสิงห์น้อยเจ้าปัญญากับหมีใหญ่จอมพลังมาทดสอบความสามารถกันจะดีไหม"

สิงห์แกแอกความเห็น

"ก็ดี จะใคร่กันเสียที่ว่า ใครมีความยอดเยี่ยมกว่ากัน และถ้าจะให้ดี พวกเราก็คงจะป่าประกาศให้บรรดาสัตว์ทั้งหลายมาชุมนุมกันที่นี่เพื่อเป็นสักขีพยานวันพรุ่งนี้"

หมีเจ้าสนับสุนน ขณะนั้นสัตว์ป่าทั้งหลายต่างไม่รู้ไม่ว่าหลังๆ ไม่มาทางไหนก็พรานป่าใจร้ายกำลังแสบขี้มั่วยความยินดี

"ฮา ฮา ฮา พรุ่งนี้เดชะข้าจะพาพวกนายพรานทั้งหมู่บ้านมาสังหารพวกเจ้า"

นายพรานคิดอยู่ในใจ

เช้าวันต่อมาถึงเจ้าปัญญา หมีจอมพลัง และบรรดาสัตว์ป่าทั้งหลายก็เดินทางมาชุมนุมเพื่อเป็นสักขีพยาน แล้วยังได้เห็นที่จะทดสอบความสามารถสัตว์ทั้งหลายก็ต้องตกใจ เมื่อบรรดาอาวุธของนายพรานซึ่งรุมล้อมอยู่ยิงพุ่งเข้าใส่ สัตว์ป่าหาทางหนีออกจากวงล้อม แต่ก็มองไม่เห็นทาง

"พวกเจ้าจงหนีตามข้ามาทางนี้"

สิงเจ้าบุญร่องบอก และออกวิ่งนำหน้า สัตว์ทั้งหลายวิ่งตามจนผ่านเข้า
ร่องทางลับ

"ทำไมยังโง่ก็พวกพรานป่าใกล้เข้ามาแล้ว"

หนีตามสิง

"เรามีพละกำลังมาก นึกก่อนหนีนั้นมาผิดทางสิ"

สิงร่องบอก

"สิบ หนักเหลือเกิน"

"งั้นเอาท่อนไม้จี้หนี"

สิงน้อยวิ่งไปแบกท่อนไม้ท่อนนั้นก็บอกให้เจ้าควายไม่มีแรง หมูจอมพลังวิ่งเข้าไป
ยกท่อนไม้โยนวางกายควายควานำทางก็บอกนิน เพียงชั่วอึดใจก็กลับเห็นก็เขยื้อนปิดทาง
เข้าของนายพรานจนสนิท สัตว์ทุกตัวต่างโหมวิ่งด้วยความยินดี เคี้ยวนี้พวกสัตว์รู้
แล้วว่า ทั้งความเฉลียวฉลาดของสิงน้อยกับความแข็งแรงของหมูใหญ่ต่างมีความ
สำคัญจำเป็น และถ้าหากนำมาใช้ร่วมกันจะเกิดประโยชน์อย่างใหญ่หลวงทั้ง
เหตุการณ์ที่เพิ่งผ่านพ้นไป

อำนาจ เป็นสหาย

เรื่องหนูน้อยร้องไห้เก่ง

หนูน้อยคนหนึ่งอยู่กับพ่อแม่ที่บ้านชายป่าใหญ่ใกล้ลำธาร วันหนึ่งเธอชวนญาติๆ พ่อแม่ไปเดินเล่น

“อย่าไปไกลนะลูก”

แม่สั่งด้วยความเป็นห่วง เมื่อเดินมาถึงลำธาร หนูน้อยก็ถลกรรรงเท้า สีแดงางไว้ และนั่งเล่นจนเมื่อยหลับไป ว่าจะเห็นผีข้างตัวหนึ่ง เดินส่งเสียงร้อง มาแก่ไกล หนูน้อยตกใจตื่น พอเห็นข้างเธอก็รีบลุกขึ้นวิ่งหนีจนลืมร้องไห้ ต่อมาเมื่อกระโดดมาเดินเล่นริมลำธารพบรองเท้าสีแดง

“โอ้สวยเหลือเกิน”

กระต่ายอยากได้รองเท้าสีแดงมาเป็นของตน

“แต่คิดดูอีกที เจ้าของรองเท้าคู่นี้คงจะลำบากเมื่อไม่มีรองเท้าใส่ เอาไปตามหาเจ้าของรองเท้าดีกว่า”

กระต่ายนำรองเท้าเที่ยวตามหาเจ้าของ กระต่ายเดินไปถึงริมแม่น้ำ พบปลากำลังว่ายน้ำจึงถามว่า

“พี่ปลารองเท้าของพี่ใช่ไหม”

ปลาตอบว่า

“อันว่าอยู่ในน้ำ ใช่ครับและทาง ไม่มีเท้าหรอกจะ เธอไปหาเจ้าของที่อื่นเถอะ”

กระต่ายเดินมาพบเต่าจึงถามเต่าว่า

“พ่อเต่ารองเท้าของเต่าใช่ไหม”

“อันมีสี่เท้า รองเท้ามีเพียงสองข้างเท่านั้น ไม่ใช่ของอันหรอกจะ”

เต่าตอบ

กระต่ายเดินทางต่อไป และได้พบงูบนต้นไม้ ก็ร้องถามว่า

"รองเท้าของแมงูไฮโหมจะ"

งตอบว่า

"ไม่ใช่หรอกฉันไม่มีอะไรจะใส่รองเท้าได้อย่างไร"

กระต่ายพบนกกกำลังร้องเสียงร้องเพลงอย่างมีความสุข จึงถามว่า

"เจ้านกน้อย เจ้าลืมรองเท้าไว้ที่ไหน"

"ไม่ใช่รองเท้าหรอกจะ เท้าฉันนึกเสียว่าจะใส่ได้อย่างไร ฉันไม่ไหนก็

บินไป"

ในที่สุดกระต่ายเดินมาพบช่างตีหนัง กระต่ายส่งรองเท้าให้ช่างดู
"ของท่านไฮโหม"

ช่างตอบว่า

"ฉันมีทั้งสี่ขาและขาของฉีกะใหญ่มากด้วย ใส่ไม่ได้หรอก"

ช่างสายหัวไปมา

"เราใครรองเท้ามาจากไหนละ"

"ได้มาจากไคตบไม้ รินสำราญทรงโน้น"

กระต่ายตอบ

"อ้อ ฉันนึกออกแล้ว"

ช่างนึกถึงภาพหนูน้อยวิ่งหนีเพราะตกใจกลัวได้

"เป็นรองเท้าของหนูน้อย บ้านเธออยู่ตรงโน้นแน่"

กระต่ายจึงไปเคาะประตูบ้านของหนูน้อย

"หนูน้อยรองเท้าคู่นี้ของเออไฮโหม"

กระต่ายถาม หนูน้อยเห็นรองเท้าของเธอก็จำได้

"เป็นของฉันจะ"

หนูน้อยพูดอย่างกึ่งใจ

"ขอใจเธอมากนะจะ"

หลังจากนั้นพ่อแม่ของหนูน้อยได้เลี้ยงอาหารนกกระต่ายเป็นการตอบแทน

ความดี

กวีพร ชัยน

เรื่องบ้านนี้ดีที่สุด

บนต้นไม้ใหญ่ในป่าแห่งหนึ่ง มีนกสองตัวพี่น้อง พี่ชื่อใหญ่ น้องชื่อเล็ก ใหญ่กับเล็กอาศัยอยู่ในรังที่ทำด้วยเถาวัลย์แห่งขนาดไม้ใหญ่โคนก ใหญ่สร้างรังด้วยตนเอง รังใหญ่อยู่สบาย แข็งแรง อบอุ่นและปลอดภัย ใหญ่จึงรักรังนี้มาก แต่เล็กกลับคิดว่า

"บ้านรังหยาบนี้ไม่น่าอยู่เลย เราน่าจะมีบ้านที่สวยงามกว่านี้"

ใหญ่สอนเล็กว่า

"นี่คือบ้านของเรา น้องควรรักบ้าน รักรังของเรา เราควรพอใจในสิ่งที่ได้อยู่"

เล็กไม่เชื่อฟังคำของพี่ใหญ่ วันหนึ่งเล็กจึงบินจากรังไป เพื่อหาบ้านใหม่ที่ดูสบายกว่ารังหยาบ เล็กบินหารังใหม่อยู่ตลอดเวลา โชคดีจริง เล็กพบกรงทองที่บ้านของเศรษฐีคนหนึ่ง ประตูกรงเปิดกว้าง เล็กเห็นจานอาหารวางอยู่จึงบินเข้าไปลิ้มรสชาติความหวาน

"ฉับ"

เสียงประตูกรงปิด เด็กลูกชายเจ้าของบ้านดีใจ

"ฉับ! ได้นกตัวใหม่เลี้ยงแล้ว"

เล็กรู้สึกพอใจที่ได้อยู่ในกรงทอง ที่มีข้าว มีน้ำกินตลอดทั้งวัน เล็กร้องเพลงอย่างมีความสุข วันหนึ่งเล็กสะอึกตกใจ เพราะมีแมวตัวหนึ่งยื่นแขนเข้ามาอยู่หน้ากรง

"พอ! พอ!"

เล็กล้มตัวสิ้น ไม่รู้จะหนีไปทางไหน แมวก็เข้ามาทำอะไร เล็กไม่ได้ เล็กเริ่มไม่มีความสุข เพราะหวาดกลัวเจ้าแมวร้าย เล็กอยากมีอิสระบินไปไหน

ก็ได้ ไม่อยากถูกขังในกรงทองนี้ เล็กคิดถึงพี่ใหญ่ คิดถึงรังหญ้าแห้ง คิดถึงป่า
คิดถึงต้นไม้ และเพื่อนนกด้วยกัน

ใหญ่เสียใจมากที่เล็กจากไป ใหญ่ตามหาน้องอยู่หลายวัน จนกระทั่ง
มาพบเล็กถูกขังอยู่ที่บ้านเศรษฐี

"พี่ใหญ่ พี่ใหญ่ ช่วยเล็กด้วย"

เล็กร้องอย่างตื้อใจ เมื่อเห็นใหญ่ ใหญ่ไขปากดอกลิ้นประทุออกได้
ทั้งใหญ่และเล็ก จึงบินออกจากบ้านเศรษฐีอย่างรวดเร็ว เล็กดีใจมากที่กลับมา
อยู่รังหญ้าแห้งตามเดิม

พรจันทร์ จันทร์วิมล

เรื่องสิ่งนอกคี่

ในป่าแห่งหนึ่งมีสิงห์กับสิงอุกกาตย์อยู่ วันหนึ่งแม่สิงอุกกาตย์ได้รับ
 หมายเห็มนอนชม ออกไปหาอาหารไม่ได้ ลูกจึงเป็นห่วงแม่มาก รอยเปื้อนอยู่
 ไม่ล้าง ครั้นเห็นแม่หิว มันจึงออกไปหาอาหาร หายามราให้แม่ แต่หาอะไรก็
 หาไม่ได้ เห็นน้ำตาไหลลิดถึงแม่ว่า แม่จะกินอะไร ขณะนั้นเองมีพ่อคากับลูกชาย
 มาห่ากับตักสิ่งเพื่อนำไปขาย เขาเอาอาหารมาเป็นเหยื่อล่อ ลูกจึงเดินไปเห็น
 อาหารที่พ่อคากำกักไว้ก็ใจคิดจะเข้าไปให้แม่ จึงลี้ภัยกับพ่อคากำจับตัวไว้ ลูกจึง
 ออวอนพอลคำว่า

“แม่ของข้าพเจ้าเจ็บหนัก ได้โปรดปล่อยตัวข้าพเจ้าไปเถิด ข้าพเจ้า
 จะไถ่ไปดูแลแม่ที่กำลังป่วย”

พ่อคาก็ไม่ฟังเสียง จับลูกสิงใส่กรงแล้วขับเกวียนกลับบ้าน ขณะที่ขับ
 เกวียนเดินทางกลับ เจอโจรป่า โจรทรงเข้าจับตัวพ่อค้ำ เรียกค้ำไถ่แบดพัน
 บาท ภายในสามวัน มิฉะนั้นจะฆ่าเสีย ลูกชายพ่อค้ำรีบกลับไปบอกแม่ แล้วพา
 กันร้องไห้ เพราะไม่สามารถหาเงินมาก ๆ ไถ่ตัวพ่อค้ำได้ ลูกสิงที่ถูกขังอยู่ใน
 กรงจึงพูดขึ้นว่า

“ให้ปล่อยข้าพเจ้าออกไป! ข้าพเจ้าจะไปสู้กับพวกโจร ช่วยพ่อค้ำ
 ออกมาเอง ข้าพเจ้าไปตามเพื่อน ๆ สิ่งในป่าให้ออกมาช่วย”

ลูกชายพ่อค้ำตกลงใจรีบปล่อยลูกสิง ลูกสิงไปตามเพื่อน ๆ มาช่วย
 พ่อค้ำ ต่อสู้กับพวกโจร ในที่สุดก็ช่วยพ่อค้ำออกมาได้ พ่อค้ำรู้สึกตัวในบุญคุณ
 ลูกสิง จึงกล่าวว่า

“สิ่งน้อย เราขอใจเจ้ามาก ต่อแต่นี้ไปเราจะเลิกทำบาป ไม่ลัก
 ลักตัวชายอีกแล้ว และจะเลี้ยงเจ้ากับแม่ของเจ้า เจ้าจงไปตามแม่ของเจ้ามาเถิด”

สูงถึงสี่ใจ ธิบเจ้าป่าไปรับแม่มาอยู่กับพ่อท้าวอย่างมีความสุข

บุญเจ็ด แก้วกระจ่าง

เรื่องแม่บ๊องออกไข่

เช้าวันหนึ่งอากาศสดชื่นแจ่มใส แม่เปิดเก็บไปอาบน้ำที่ลำคลอง
แห่งหนึ่ง ขณะที่เดินผ่านต้นไม้ใกล้ลำคลองนั้น เธอได้ยินเสียงร้องของแม่นก

"โอ๊ย โอ๊ย ช่วยด้วย"

แม่เปิดหยุดเดินร้องถามว่า

"เอ๊ะ แม่นกเธอเห็นอะไรไปจ๊ะ"

แม่นกจึงร้องตอบว่า

"โอ๊ย ฉันเจ็บท้องจะออกไข่จ๊ะ"

"อ้าว แล้วทำไมเธอไม่ไปอยู่ในรังของเธอล่ะ"

แม่เปิดถาม

แม่นกตอบว่า

"เมื่อสักครู่ลมพัดแรงมาก ถึงไม่พัดฉันทำรังหักลงมา รังพังหมด พอฉัน
ออกไปหาอาหารยังไม่กลับมาเลย"

แม่เปิดสงสารแม่นกมาก จึงบอกว่าจะช่วยสร้างรังให้ใหม่ และจะชวน
เพื่อน ๆ มาช่วยด้วย แล้วแม่เปิดก็ไปหาแม่ไก่ เอาไข่ฟอง แม่ไก่จึงบอกว่า

"ฉันจะให้ขนนุ่ม ๆ ของฉันเอาไปทำรังให้แม่นกด้วย"

แล้วทั้งสองจึงเดินไปหาแม่กระต่าย แม่กระต่ายก็ยื่นคิให้เอาขนนุ่ม ๆ
รองนอนทำรัง แล้วทั้งหมดก็ชวนกันไปหาแม่วัว แม่วัวจึงบอกว่า

"เรามาช่วยกันสร้างรังใหม่ให้แม่นกแล้วนำมาวางไว้ในคอกของฉัน
เพื่อความอบอุ่นและปลอดภัย"

หลังจากที่เพื่อน ๆ สร้างรังใหม่ให้แม่นกแล้วนำมาไว้ในคอกวัว
แม่นกก็ได้ออกไข่ ส่วนเพื่อนนกกลับจากหาอาหาร ไม่พบแม่นก พบแต่รังตกลูกอยู่ใต้

“ทำไม จึงรู้ว่าเกิดเหตุร้าย จึงให้ยวออกมาหาแม่เนก เมื่อขบแม่แป็ค พ่อเนก จึงถามว่า

“แม่แป็คจะ เห็นแม่เนกข้างไหน”

แม่แป็คตอบ

“เห็นซีจะ แม่เนกออกไปอยู่ในคอกของแม่วัว ตามอันมารีจะ”

เมื่อพ่อเนกพบแม่เนกแล้ว แม่เนกเล่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้ฟัง พ่อเนก ขอบคุณแม่แป็คและเพื่อน ๆ ที่ช่วยเหลือในครั้งนี เมื่อลูกนกสี่ตัวออกจากไข่และ เติบโตแล้ว แม่เนกได้เล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ลูกนกฟัง ขวางสอนว่า

“เราต้องระลึกถึงบุญคุณผู้ที่ช่วยเหลือเรา และรู้จักตอบแทนคุณเขาด้วย”

ดังนั้น พ่อเนก แม่เนก และลูกนก จึงช่วยกันร้องเพลงควยสำเนียงที่ ไพเราะให้เพื่อน ๆ ฟัง เป็นการตอบแทนบุญคุณ

บุปผา เรื่องร้อง

เรื่องพี่เจียมรักน้อง

เจียมเป็นลูกรักของพ่อโก แม่โก ทุก ๆ วันแม่โกจะพาเจียมไปคุยเสีย
หาอาหาร ส่วนพ่อโกจะเฝ้าดูแลแม่โกและเจียมอยู่ห่าง ๆ เจียมชอบกินเมล็ด
ข้าวเปลือกและแมลงเล็ก ๆ วันหนึ่งแม่โกออกไปหาอาหารพอง แม่โกกักใจอยู่ใน
เล้าที่มีฟางอันอ่อนนุ่มและให้ความอบอุ่นแก่ใจ ภู่อโงให้พ่อนอนกรายจากสุนัข
และสัตว์อื่น ๆ แม่โกจะไม่ยอมออกจากเล้านอกจากเวลาที่ไปหาอาหาร ไข่
ที่แม่โกกักอยู่นั้น ก็น้องของเจียม เจียมเคยช่วยแม่โกหาฟางมาปูเล้า เจียม
รักน้องมาก อีกไม่นานน้องก็จะออกจากไข่แล้ว เจียมอยากเห็นหน้าน้องและ
อยากเล่นกับน้อง แล้ววันหนึ่งน้องก็ออกจากไข่ ของของเจียมน่ารักมาก เจียม
เฝ้าดูน้องไม่ห่าง พ่อแม่ก็รักน้อง เมื่อน้องแข็งแรงขึ้นแล้ว แม่โกจึงนำน้องออกมา
หาอาหาร ขณะนั้นเองสุนัขตัวใหญ่ หน้าตาดุร้าย โผล่ออกมาจากพุ่มไม้ กระโจน
เข้าใส่เจียมและน้อง ๆ แม่โกและเจียมตกใจตะโกนร้องให้แม่โกช่วย

"ช่วยด้วย ๆ ๆ ๆ พ่อโกช่วยด้วย"

แม่โกจิกเข้าที่ขาของสุนัข เจียมบินไปจิกตา ส่วนพ่อโกมาช่วยรุมจิก
สุนัข จนสุนัขได้รับบาดเจ็บวิ่งหนีไป เจียมได้รับบาดเจ็บจากการต่อสู้ ของก็มา
กอดจูและพี่เจียม ขอให้พี่เจียมหายเร็ว ๆ พ่อโกแม่โกพูดว่า

"พ่อแม่ภูมิใจในความกล้าหาญของเจียมมาก เจียมเป็นพี่ที่ดีของน้อง
รู้จักดูแลปกป้องน้องให้พ่อนอนกราย"

พ่อแม่ยังชมน้อง ๆ อีกว่า

"น้อง ๆ ก็น่ารักเป็นน้องที่ดี รู้จักเป็นห่วงและช่วยเหลือพ่อบาปพี่เจียม"

ในที่สุดเจียมก็หายดี ครอบครัวของเจียมก็อยู่กันอย่างมีความสุข

พิพวรรณ วิเศษพุทธศาสตร์

เรื่องลูกนกกับบ้าน

ยามเช้าหมอกสีขาวโรยทั่วไปปกคลุมแมกไม้ในป่าอยู่ทั่วไป ไก่บ้าน
มาแต่ไกล ปลุกให้หนูแกลบตื่นขึ้นมา แล้วเข้าไปในป่าช่วยพ่อหาพืช

"ตอนเช้าอย่างนี้หนาวจังนะพ่อ"

หนูแกลบขน

"พอเราออกแรงทำงาน มันก็อุ่นขึ้นเองแหละลูก"

ตกเย็นหนูแกลบช่วยพ่อแกลบในถั่วบ้าน พ่อเดินผ่านต้นไม้ใหญ่ หนูแกลบ
เห็นรังนกตกอยู่ที่พื้น ลูกนกร้องดังจ๊วบจ๊วบ หนูแกลบอยากได้จึงเก็บเอาใบเลี้ยง
ไว้ที่บ้าน ลูกนกก็กลัวจนตัวสั่น หนูแกลบคิดว่ามันหนาวก็เอาไฟไปผิง ลูกนก
ตกใจร้องดัง

"อ้อ ไม่นานหรือจะ งั้นจะเอาอะไรล่ะ เอาถั่วไหม"

แล้วหนูแกลบก็ไปเอาถั่วมาที่ จุ่ม จุ่ม แต่ลูกนกก็ยังร้องดังบ้าน
หนูแกลบประคองรังนกขึ้นมา แล้วเอามาเสิร์ฟ พ่อเดินมาเห็นก็เข้าใจ พ่อ
บอกว่า

"หนูเห็นลูกกระรอกไหม มันกระโดดไปมาอย่างมีความสุขทั้งวัน เพราะ
มันได้อยู่ใกล้พ่อแม่ แม้หนูเองก็มีความสุขเพราะอยู่ใกล้พ่อแม่เหมือนกันมิใช่หรือ"

หนูแกลบอยากให้นกมีความสุขจึงบอกว่า

"พอจ้ะ พรังนี้หนูจะพาคุณนกไปลงพื้นในแม่นก นะพ่อ"

"ก็แล้วละลูก ลูกนกกับแม่นกจะได้มีความสุข"

ฝ่ายแม่นกโคกเสรำก็คิดถึงลูกจนร้องไห้ พ่อเห็นหนูแกลบนำลูกมาคืนก็
ดีใจ กระโดดกลับมาพร้อมกับพากระรอกและกระต่ายก็พากันมาดีใจกับแม่นกด้วย

สุนทรา จิตพิราวนิษฐ์

เรื่องเจ้า งู กว

ณ แห่งหนึ่ง มีความอุดมสมบูรณ์มากเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์นานาชนิด ซึ่งรวมทั้ง เต่าและงู เต่าเป็นสัตว์ที่เรื่องช้า เดินอย่างสงบ ไม่เคยรีบด่วน หรือเบียดเบียนสัตว์อื่น ๆ ได้ได้รับความเคารพนับถือ เป็นสัตว์ที่ใจอ่อนโยน ร่าย อัจฉรา วิทยา เห็นใคร่ครวญไม่ใคร่จะยกเข้าไปต่อสู้เพื่อให้สัตว์ทั้งหลายรู้ว่า ตนเก่ง และเหนือกว่าสัตว์อื่น ๆ สัตว์ตัวต่าง ๆ ได้รับความเคารพนับถือจาก ความเกรงของงูเป็นประจำ กาก้อาศัยในถ้ำสูงชันแห่งเดียว และขยับเขยื้อนแข็งแรง หาดินแต่เขามีก กาทราบการกระทำของงูแต่ไม่รู้อะไรจะทำอย่างไร วันหนึ่งเต่า ถอนตัวออกไปหากิน รู้สึกว่าตนไม่เพียงพอะไรเข้าจึงหันมาดูจึงรู้ว่าตนเขยิบหาง งู เต่าตกใจจึงกล่าววา

"ขอโทษเถอะ ฉันเดินไม่ระวังเอง จึงเหยียบหางของท่านเข้า"

งูโกรธมากไม่ยอมฟังเหตุผลใด ๆ

"หนอย ขอโทษแล้วข้าจะหายเจ็บหรือ กระทำให้อวัยวะของข้า ข้าจะ ต้องสังสวณเจ้า"

ว่าแล้วก็ฉกเต่าทันที เต่าสะดุ้งอย่างว่องไว ตกหัวและขาเข้าไปใน กระถอง เมื่อจะทำอะไรไม่ได้ ก็โกรธระโธนคำต่าง ๆ นานา กาทเห็นเป็นโอกาส จึงบินเข้ามาหา กล่าววา

"ท่านไม่มีโอกาสชนะเต่าได้หรอก เพราะเต่ามีครูสอนหัวจึงยืดหดได้ ยกเว้นแต่ท่านจะไปเรียนวิชาปราชญ์จากครูของเต่า"

งูได้ฟังก็สนใจกล่าวกับกาว่า

"ท่านรู้จักครูของเต่าหรือ ข้าเราไปพบขอเถิด เราอยากเรียนวิชา ปราชญ์เต่า"

การรับคำ แต่งตัวใหญ่กว่ากาพาไปไม่ไหว จึงชวนเพื่อน ๆ มาช่วยกัน
 กายงูไป งูรู้สึกดีใจที่เหาะได้จะได้เรียนวิชาปราบเต่า กาพาบินไปถึงลานหิน
 กว้าง ขณะนั้นเป็นยามเที่ยงแก่ครวญจืดจางกาจึงปล่อยงูให้ตกลงมายังลานหิน
 ซึ่งทั้งแข็ง ทั้งร้อน งูทนไม่ไหวถึงแก่ความตาย นับแต่นั้นมา สัตว์ป่าทั้งหลายก็
 อยู่กันอย่างมีความสุข

วิภาพันธุ์ สุขวรรณ บงกช ไรจนวรเกียรติ

เรื่องสามเกลอจอมก

ลิง หนู และกระต่าย เป็นเพื่อนรักกันมาก สัตว์ทั้งสามชอบไปหาอาหารในสวนของพอมคิใจดี ลิงจะปีนต้นไม้เก็บผลไม้มาฝากหนูและกระต่าย หนูจะเข้าไปในบ้านของพอมคิเพื่อเอาอาหารและขนมปังมาฝากลิงและกระต่าย กระต่ายจะเข้าไปในส่วนผักของพอมคิเก็บผักกาดมาฝากลิงกับหนู สัตว์ทั้งสามกินอาหารกันอย่างเอร็ดอร่อยและมีความสุข วันหนึ่งขณะที่สัตว์ทั้งสามมาหาอาหารในสวน ลิงจึงชวนกระต่ายและหนูว่า

“พวกเรามาแกล้งพอมคิกันลงจะสนุกนะ”

หนูเห็นด้วยจึงถามว่า

“แกล้งอย่างไรละ”

แต่กระต่ายห้ามดังและหนูว่า

“อย่าทำนะ พอมคิให้อาหารเราทุกวัน เราควรขอบคุณ ไม่ควรแกล้งเขา”

แต่ลิงและหนูมีนิสัยซุกซน จะแกล้งพอมคิให้ได้ กระต่ายห้ามเท่าไรก็ไม่ฟัง กระต่ายจึงเดินกลับบ้านคนเดียว ส่วนลิงกับหนูคอยออกไปยังใต้ต้นมะพร้าว ที่พอมคิกำลังนอนอยู่ในเปล ลิงแกล้งปีนขึ้นไปบนต้นมะพร้าว เก็บมะพร้าวเจาะรูให้น้ำไหลออกมา เปียกพอมคิที่นอนอยู่ข้างล่าง ขณะเดียวกัน หนูก็ไต่ขึ้นไปกัดเชือกผูกเปลจนขาด ร่างพอมคิจึงห้อยเพรียกอยู่ก็ตกลงกระแทกกับพื้นดิน ทั้งเปียก ทั้งเจ็บ พอมคิโกรธมาก เปียกมองเห็นลิงและหนูยืนหัวเราะอยู่ จึงพูดกับลิงว่า

“เจ้าจึงแสนซน เจ้าแกล้งฉันทำไม ฉันขอสาปให้หูของเจ้ายาวกว่าหางของเจ้า โอ้ม เพิ่ง”

แล้วหันมาพูดกับหนูว่า

"เจ้าแกลองกิน จันชอบสาปได้ทางทองเจ้าสาวกว่าเดิมมาก ๆ โอม ...
เลี้ยง"

ลิ่งและหนูเสียใจมากแอบมาเฝ้าร้องไห้กลัวเพื่อนหัวเราะเยาะ กระทั่ง
เก็บมาเผาไปขอโทษพอมด แล้วสัญญาว่าจะช่วยพอมดทำงาน พอมดส่งสารจึง
ถอนคำสาป ลิ่งและหนูจึงปฏิบัติตัวดีทั้งแกนั้นมา

จิณพารมณ สวัสดิวัตน์

เรื่องผีเสื้อสามตัว

ครั้งหนึ่งมีผีเสื้ออยู่สามตัวเป็นเพื่อนรักกัน ตัวหนึ่งสีขาว ตัวหนึ่งสีเหลือง ผีเสื้อทั้งสามชอบบินเล่นท่ามกลางบึงดอกสีทอง และเก็บละอองน้ำจากดอกไม้ไปสูดดมกลิ่น และไปสูดกลิ่นนั้น เป็นความสุขเสียจนไม่รู้สึกเหนื่อย

วันหนึ่งฝนตกหนัก และผีเสื้อทั้งสามก็เปียกปอนไปหมด พยายามจะบินกลับไปยังบ้าน แต่ฝนก็ตกหนักขึ้นทุกที ผีเสื้อทั้งสามตกลงใจบินไปหาดอกไม้สีขาว ซึ่งรวมกันอยู่เป็นกลุ่มใหญ่

"ดอกไม้สีขาวผู้แสนดีขอให้พวกเราไปหลบฝนอยู่ใต้ดอกของเธอสักหน่อยเถิด"

"ฉันยินดีต้อนรับผีเสื้อสีขาวจะ"

ดอกไม้ตอบ

"เพราะเธอมีสีเหมือนฉัน แต่อีกสองตัวนั้นฉันไม่ต้อนรับ"

"ถ้าเธอไม่อนุญาตให้เพื่อนของตัวของฉันพักอยู่ด้วยฉันจะยอมเปื้อนอย่างนี้ดีกว่าหอคติถึงเพื่อนของฉัน"

ผีเสื้อสีขาวตอบ ฝนตกมาทุก ๆ ที ผีเสื้อทั้งสามพากันบินไปหาหมู่ดอกไม้สีแดง สีเหลือง

"ดอกไม้ที่รัก ขอพวกเราไปหลบฝนใต้กลีบของเธอหน่อยได้ไหมจะ"

"ฉันยินดีต้อนรับผีเสื้อสีแดงและสีเหลืองจะแต่สีขาวฉันเห็นจะรับไม่ไหวหรอก"

ดอกไม้ตอบ

"ถ้าเธอไม่ยอมรับเพื่อนของเรา เราก็จะไม่พึ่งพาเธอละจะ"

ผีเสื้อสีแดงและสีเหลืองตอบ แล้วพวกเขาก็บินจากไปทั้งสามตัว พระอาทิตย์ซึ่งอยู่หลังเมฆไต่ขึ้น และรับรู้การกระทำของผีเสื้อทั้งสาม พอใจที่

ด้เลื้อยทั้งสามขึ้นห้วยค้อยด้วยความรักและกล้าหาญ พระอาทิตย์ลงสารจึงขับไล่
 เมฆและฝนหนีไป แล้วพระอาทิตย์ก็ส่องแสงลงมา ทำให้ปูกด้เลื้อยทั้งสามแห้งสนิท
 ด้เลื้อยทั้งสามจึงเต้นรำและนันทนาการตามกลางดงไม้หลายชนิดต่อไปจนกระทั่งเย็น

วรรณภา

เรื่องแกละกลับใจ

แกละเป็นเด็กที่นิสัยเกเรชอบรังแกสัตว์อยู่เสมอ แกละมีพี่สาวชื่อมาลี มาลีมีนิสัยขยันขันแข็งในการทำงานและมีความรักเมตตาสัตว์ มาลีเห็นแกละน้องชายรังแกสัตว์อยู่เป็นประจำจึงห้ามปราม

“แกละอย่าไปรังแกมันเลย มาช่วยพี่ทำงานดีกว่า”

มาลีเรียกแกละให้มาช่วยทำงาน แต่แกละไม่เชื่อเอาหนังสือไปไล้ยิงกา นก โดยเฉพาแม่ไก่และลูกซึ่งแกละชอบแกล้งมากที่สุด ทุก ๆ วันแกละจะแก้งสัตว์ต่าง ๆ อย่างสนุกสนานมิใยที่มาลีพี่สาวจะห้ามปรามอย่างไร มาลีพยายามจะเรียกให้แกละมาช่วยทำงานบ้าน เพื่อให้แกละไม่มีเวลาไปรังแกสัตว์ แต่ไม่เป็นผล

อยู่มาวันหนึ่งขณะที่แกละกำลังสนุกสนานเถาไม้ไผ่ตีแม่ไก่และลูกแกละก็ต่างตกใจสุดขีดเมื่อพ่อไก่โต้งบินมาจิกที่แกละเป็นการใหญ่ แกละร้องให้พี่มาลีช่วยรวมทั้งวิ่งไปรอบ ๆ

“ช่วยด้วย ช่วยด้วย พี่มาลีช่วยแกละด้วย”

มาลีเมื่อเห็นแกละถูกพ่อไก่โต้งจิกก็จึงเข้ามาช่วยทันที

“ไปนะเจ้าโต้ง ไป อ้าวมาจิกของของกันนะ”

ไก่โต้งเมื่อถูกมาลีไล้มันจึงวิ่งหนีไป แกละไกร้บเข่าเจ็บที่หัวไหล่ ขามแถมเจ็บมาก มาลีจึงรีบเอามานวดนวดทาในอ่างพร้อมกับสอนว่า

“เห็นไหมแกละไปรังแกสัตว์ก่อน ในที่สุดสัตว์มันก็ทนไม่ได้มันจะทำร้ายเรากลับคืน ฉะนั้นน้องควรสงสารและมีเมตตาต่อสัตว์ เพราะสัตว์มันก็รักชีวิตของมันเหมือนกัน ต่อไปแกละอย่าไปรังแกมันอีกนะจ๊ะ”

"ครับพี่มาดี ก่อไปแกละวะไม่ไปรังแกสัตว์อีกแล้ว จะรักและเมตตา
สัตว์ความที่พี่บอก"

มาดีไ้ทราบแกละพำความพะอาบบ้าน แกละรวบมาดีอย่างขยันขันแข็ง
และเลิกรังแกสัตว์อีกต่อไป

คัดแปลงจาก ฟ้าตี อ่อนแสงคุณ

เรื่องผู้ชำนิกร

หนูคิดเป็นเด็กที่นิสัยเห็นแก่ตัว เด็กคนนี้ไม่เคยเป็นมิตรกับใครเลย เมื่อรู้สึกไม่พอใจสิ่งใดแม้แต่น้อย ก็จะกระชกกระเทียดแฉกลงอุทธรณ์จนแม่อ่อนใจ นอกจากนั้นหนูก็ยังเป็นเด็กทำอะไรเอาแต่ใจของตัวเองไม่ยอมฟังเสียงผู้อื่น จะเอาแต่ใจของคนฝ่ายเดียว แม้ว่าแม่ของหนูมักจะพรีสอนเท่าใดก็ไม่สำเร็จ หนูคิดก็ยังเป็นเด็กไม่โหดร้ายและเห็นแก่ตัวอยู่เหมือนเดิม ผู้เป็นแม่ก็ได้แต่คิดว่า

"ต่อไปภายหน้าลูกของเราคนนี้จะเป็นอย่างไรบ้างก็ไม่รู้"

วันหนึ่งหนูคิดนั่งอยู่แต่ลำพังในห้องก็เห็นหนูตัวเล็ก ๆ ตัวหนึ่งวิ่งออกมาจากประตูของมัน

"นากอ้วจิง"

หนูคิดร้องด้วยความตกใจแต่ก็ไม่ร้องจากหนูตัวนั้นมีขนาดเล็กและมีท่าทางฉลาดหนูคิดจึงไม่กลัวมันอีกต่อไป แรกสลับวิ่งและคอยดูว่าอะไรจะเกิดขึ้น หนูคิดเห็นว่ามันวิ่งไปรอบ ๆ ห้องเพื่อค้นหาอะไรบางอย่าง ที่มุมหนึ่งของห้องมีจานขนมที่หนูคิดกินเหลืออยู่ เมื่อหนูวิ่งไปหยิบขนมเข้ามันก็หยุดจุก แต่ที่น่าประหลาดที่มันมิได้รีบกินขนมที่มันตามวิสัยของหนูทั่วไป มันกลับวิ่งเข้าไปในรู อีกสักครู่ หนูตัวนั้นก็ออกมาคราวนี้มันไม่ได้มาตัวเดียว แต่มีหนูตัวใหญ่กว่าติดตามมาด้วย เห็นได้ชัดว่าหนูตัวนั้นเป็นแม่ หนูน้อยพาแม่ลงมันไปที่จานขนม

"ถึงแล้วจะแม่"

เจ้าหนูน้อยบอกแม่ของมันพร้อมกับถึงมือแม่เข้าไปใกล้ขอบจานอีก

"ถึงแล้วเรอะ"

แม่หนูเอาจมูกลงไปรอบ ๆ ปากจาน จนพบนมมันก็ร้องออกมาด้วยความยินดี

"ก็จริง ๆ ลูกแม่"

แม่หนูรีบกินขนมด้วยความหิวโหย แม่หนูนั้นตาบอดจึงไม่สามารถจะหาอาหารกินเองได้โดยไม่มีลูกคอยช่วยเหลือ ดังนั้นหนูตัวน้อยจึงเป็นผู้คอยหาอาหารให้แม่ของมันเสมอมา

"ตึก ตึก ตึก"

ทันใดนั้นก็มียเสียงฝีเท้าดังขึ้นตรงนอกห้อง เจ้าหนูมองรับร่องรอยแม่

ของมัน

"แม่คะ เร็ว ๆ เจ้าเงาะมี客人มาแล้วเราต้องรีบกลับบ้าน"

แล้วมันก็พาแม่ของมันกลับเข้ารูด้วยความระมัดระวังภัยที่จะเกิดกับแม่

ของมันอยู่ตลอดเวลา

หนูนึกเด็กที่เห็นแก่ตัวเผื่อเหตุการณี่โดยตลอดก็เริ่มรู้สึกละอายใจ

"แม่แต่หนูตัวเล็ก ๆ ก็ยังเอาใจใส่แม่ของมันถึงเพียงนี้ ฉันช่างเป็นเด็กที่ชั่วร้ายเสียจริง ๆ "

หนูนึกว่าฟังด้วยความสำนึกผิด ตั้งแต่นั้นมาหนูนึกก็เปลี่ยนไปเป็นคนละคนจนทุก ๆ คนพากันแปลกใจ และชมว่าหนูนึกเป็นเด็กที่ช่วยแม่ทำงานทุกอย่างแม่แต่เพื่อน ๆ ก็อดชมไม่ได้ หนูนึกไม่เคยเอาใจใครถึงเรื่องหนูตัวเล็ก ๆ และแม่ตามอกของมันเลย

๘ +
จะเอ

เรื่องลูกปลาและเพื่อน

ที่ชายทะเล มีหาดทรายสีขาว มีหินก้อนใหญ่ ๆ กองสลับซับซ้อน เมื่อน้ำทะเลขึ้นสูงมองเห็นเหมือนก้อนหินเหล่านั้นลอยน้ำได้ หาดทรายและโขดหินบริเวณนี้เป็นที่อยู่ของหอยและปู ส่วนปลาอยู่ในน้ำ ปลารู้สึกอิจฉาหอยและปู เพราะเมื่อน้ำทะเลขึ้นเต็มฝั่งหอยและปูยังได้คลานอยู่ใต้น้ำอีกด้วย

ปลามีโอกาสพูดคุยกับหอยเมื่อน้ำทะเลขึ้นเต็มฝั่ง แต่เมื่อน้ำลง ปลาก็ต้องว่ายน้ำตามน้ำลงไป ส่วนหอยและปูสนุกสนานอยู่บนหาดทรายตามเดิม ลูกปูตัวหนึ่งทำวิ้งแข่งกับหอยสีน้ำตาล บิววิ้งอย่างปราดเปรียวนำหน้าไปถึงชายทะเลก่อน ลูกหอยคลานตามอย่างช้า ๆ ทั้งสองไม่ได้ถือเอาความชนะหรือความพ่ายแพ้เป็นเครื่องตัดสิน

"ฉันอยากมีความสุขเหมือนพวกเธอจังเลย"

ลูกปลาร้องทักมาจากในน้ำ

"เธอก็มีความสุขสินะ ว่ายน้ำไปไหนมาไหนก็ได้"

ลูกปูตอบ

"ฉันอยากจะขึ้นไปเล่นบนหาดกับเธอบ้าง"

ลูกปลาพูด ลูกหอยเห็นใจลูกปลามาก จึงแนะนำว่า

"เธออย่างนี้วิ้งๆ พอน้ำขึ้นเธอก็มากับน้ำ พอน้ำลงเธอก็เกาะหลังพวกเราดีไหม"

"ดี ดีค่ะ"

ลูกปลาเห็นดีด้วย ดังนั้นเมื่อน้ำทะเลขึ้นสูง ลูกปลาจึงว่ายน้ำไปแอบอยู่ข้างหินไม่สนใจกับเสียงเรียกหาด้วยความห่วงใยของแม่ สักครู่หนึ่ง ลูกปลาก็

รู้สึกอึดอัด หายใจไม่ออก เกล็ดเริ่มหงักรัดตัว ลูกปูและลูกหอยเมื่อเห็นว่าลูกปลาไม่สามารถวิ่งเล่นกับคนใดก็ได้แต่เป็นมองด้วยความรู้สึกเสียใจ

"แม่จ๋า"

ลูกปลาร้องเรียกแม่เสียงเบา ๆ เพราะหมดแรง ลูกปูรีบวิ่งลงไปที่ยาน้ำรองถามแม่ปลาวา

"แม่ปลาจ๋า จะช่วยลูกปลาอย่างไรก็ บอกซิจ๊ะ"

"หนู ๆ ช่วยกันคุ้ยทรายตรงที่ลูกปลาเคยอยู่ให้เป็นแอ่งขี้ ใต้พื้นทรายมีน้ำ ลูกปลาจะได้อาศัยนอนจนกว่าน้ำจะขึ้นอีก"

แม่ปลารับบอกด้วยความเป็นห่วง ลูกปลาและลูกหอยช่วยกันทรายจนแอ่งทรายมีน้ำขีมน้ำมาซึ่งจนเต็ม

"ขอบใจเขามาก"

ลูกปลาพูดกับเพื่อนทั้งสอง

"ไม่ต้องขอบใจอกจ๊ะ เราเป็นเพื่อนกัน"

ลูกหอยตอบ เมื่อน้ำขึ้นเต็มฝั่ง แม่ปลารับว่าขมาหาลูกปลาดีใจและหันไปพูดกับลูกปูและลูกหอยว่า

"ฉันมีเพื่อนอย่างเธอทั้งสอง ฉันจึงได้พบแม่ปลักรั้ง"

แล้วลูกปลาก็ว่ายตามแม่ปลาออกไปสู่ทะเลลึกอย่างมีความสุข

สุวรรณลี โพธิ์วิบูลย์

เรื่องเพื่อนแท้

เมื่อดวงตะวันลอยเด่นเหนือขอบฟ้า ลำแสงทอดมาปลุกชีวิตทั้งหลาย
ให้ตื่นขึ้นด้วยความรำเริงยินดี สัตว์ป่านานาชนิดเริ่มออกหากิน ผีเสื้อโบยบิน
หาเหยื่อ ทุกหนทุกแห่งเต็มไปด้วยรอยยิ้ม แก่สำหรับเจ้าลูกหมี่ขาวที่การซึ่งกำพรา
ทั้งพ่อและแม่ กลับมีแต่ความเหงาหงอยเศร้าซึม มันอาศัยอยู่กับยายของมัน เพื่อ
ถึงเวลาที่จะต้องออกไปหาอาหารมาเลี้ยงยายผู้มีพระคุณ

"อ้ายขาเป้ เกินโซเซ อ้ายขาเก เเหไปเหมา"

นี่คือเสียงตะโกนล้อเลียนของเจ้าเลื้อยลายกับเพื่อน ๆ ยิ่งไปกว่านั้น
ลูกหมี่ขาวก็ยังถูกกลั่นแกล้ง ขว้างปาสิ่งที่ไม่เคยสร้างความเคืองครุ่นให้กับ
ใครเลย ลูกหมี่กลับมามายาวว่า

"ยายจ๋า ทำไมชาฉันจึงพิการอย่างนี้"

ลูกหมี่พูดเสียงดัง น้ำตาเอ่อริน

"วันหนึ่งเมื่อเจ้ายังเล็ก ได้เกิดพายุพัดโหม ต้นไม้ใหญ่โค่นล้ม ถึงไม้
ใหญ่ขนาดลงมาโดนขาเจ้า เจ้าก็เลยพิการตั้งแต่นั้นมา"

ยายเลื้อยขาเป้ถึงลูกหมี่ขาวที่การ เขามากรอดควยความสงสาร

"แล้วขาพิการของฉันทันเป็นความเลวที่ใคร ๆ พากันเกลียดควยหรือยาย"

"ความพิการไม่ใช่ความเลว ความชั่วร้ายหากที่เป็นความเลว จงอดทน
และหมั่นทำความดีเข้าไว้ แม้วันนี้ไม่มีใครรักเจ้า แก่ยายนี้แหละที่รักเจ้าทุกวัน"

ลมร้อนเริ่มพัดผ่าน ใบไม้เขียวเริ่มเหี่ยวเฉา พื้นดินแตกร้าว ปีนี้
แห้งแล้งมาก สัญญาณภัยครั้งใหญ่เกิดขึ้นแล้ว

"ไฟไหม้ ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ "

เสียงตะโกนบอกข่าวร้าย สัตว์ป่าต่าง ๆ หอบดูจูงหลานหนีความตาย
อย่างโกลาหล รวมทั้งลูกหมีพิการและยายเห่า ข้างฝ่ายสัตว์ต่าง ๆ ที่เคยแกล้ง
ลูกหมีทั้งพวกกันหมดแรงบ้าง ขาเฟื่องบ้าง ต่างร้องให้ลูกเห่าลายที่แข็งแรงช่วย

"ช่วยเรากวัยเถิดเพื่อนรัก ขาเราเฟื่อง เราไปไม่ไหวแล้ว"

ลูกกระต่ายร้องขอ

"เราหมดแรงแล้วช่วยเรากวัย"

ลูกสิงรอน

"กรุณาเถิด เราเป็นไข ช่วยแบกเราไปกวัย"

ลูกหมูป่าร้อง

แต่ลูกเห่าลายกลับตอบว่า

"ตัวใครตัวมันโว้ย"

แล้ววิ่งจากไป

ส่วนลูกหมีพิการเม้าของมันจะพิการ แต่จิตใจกลับมีความสงสาร
มันทั้งคุ่ม ทั้งแมก ทั้งพุง เพื่อนเกรเห่านั้นหนีตายอย่างทุลักทุเล ทั้งหนัก
ทั้งเหนื่อย แต่ลูกหมีพิการก็อดทน จนกระทั่งหนีข้ามลำธารมาได้ และล้มตัว
ลงนอนหมดสติไปตรงนั้น ลูกหมีพิการรู้สึกปวดร้าวไปทั้งตัว สึกตาค้างขึ้นมาก็เห็น
เจ้าหมูโหมกพักอยู่ใกล้ ๆ กระต่ายแวดฉา ส่วนเจ้าสิงหาผลไม้มาให้ สัตว์ทุกตัว
ยิ้มให้กันและกันอย่างอบอุ่น ลูกหมียิ้มอย่างมีความสุข เมื่อรู้ว่าผลของการทำดี
ของตนคือ หนทางที่สร้างความรักและมิตรแท้

อ่านจบ เย็นสบาย

เรื่องมดคำสำนักนิค

มดคำฝูงหนึ่งทำรังอยู่บนต้นไม้ริมแม่น้ำแห่งหนึ่ง มีต้น้อออกดอกไผ่
เต็มไปหมด หัวหน้ามดคำมีรูปร่างใหญ่มาก มันชอบวางท่าเหิง โอ้อวดตนเอง
และชมโคงดูฝูงอยู่เสมอ

"พวกเราออกไปหากินไค้แล้ว"

หัวหน้ามดคำออกคำสั่ง

"ไปหาอาหารมาให้ไค้มาก ๆ นะ เกี้ยวข้าจะตามไป"

พวกพว้างอาปากทว เมื่อฝูงมดคำเดินเรียงรายเป็นแถวไปแล้ว
หัวหน้ามดคำรวมซีเกียจก็ล้มตัวลงนอน

"สบายจริงเรา ไม่ต้องเหนื่อย นอนเฉย ๆ ก็ไค้กิน เรื่องอะไรเรา
จะตามไปเกี้ยวลูกน้องก็หาอาหารมาให้ เราไค้เลือกของดี ๆ เอาไว้ก่อน แล้ว
ถึงจะแบ่งให้เขไค้ให้เจ้าพวกโง"

ฝูงมดคำกลับจากหาอาหาร เห็นหัวหน้านอนหลับอยู่ จึงปลุกแล้ว
ถามว่า

"ไหนหัวหน้าจะตามพวกเราไปหาอาหาร มาแอบนอนอยู่ที่นี่เอง"

"ข้ากำลังจะตามไป แต่เกิดปวดท้องกระตั้นหัน ข้าเลยไม่ได้ไป พวก
เจ้าเอาอาหารที่หาไค้มา มารวมไว้ที่นี่ ข้าจะแบ่งให้เห่า ๆ กัน"

หัวหน้าฝูงมดคำเลือกเอาของดี ๆ ไว้ ที่ไค้แอบบ่งใหม่มดคำตัวอื่น
ตัวละไค้จะน้อย หัวหน้าทำอย่างนี้ทุกวัน มดคำทั้งหลายท่างไม่พอใจ จึงปรึกษากันว่า
ทำอย่างไค้จึงจะทำให้หัวหน้าคำนิคตัว ในที่สุดตกลงกันว่าจะออกไปหา
อาหารเช่นเคย แต่จะไม่กลับมาที่รังเกาอีก และไปอยู่ไค้ไค้ของสด ๆ ที่ไม่ไค้ไกล
รังมากนัก หัวหน้าจอมซีเกียจนอนรออาหารอยู่หลายวันจนอาหารที่เก็บไว้หมด

แต่ไม่กล้าออกไปหาอาหารเอง กลัวคางคกจับกิน ต้องนอนปวดท้องหิว กิน
 หุร่นหุรายอยู่แต่ในรังหลายวันต่อมาจนกล้าอยู่แถวหัวหนึ่งนำฝูงมดกลับมา เห็น
 หัวนํ้ามดจำนวนมากวิ่งควงคว้างปวดท้อง จึงถามว่า

“เป็นไง หัวมดหรือ นี่เพราะเจ้าเอาเปรียบพวกเราไม่เป็นหัวหน้า
 ที่ดี”

มดคำหนุ่มตัวอื่น ๆ จึงพูดว่า

“พวกเราต้องการให้เจ้ามอบตำแหน่งหัวหน้ามาให้มดคำผู้เฒ่า”

“ข้าไม่ยอม พวกเจ้ากำหนดมดจะคงทำโทษพวกเจ้า”

หัวนํ้ามดคำตอบอย่างโกรธจัด

“เจ้าไม่มีโอกาสลงโทษพวกเราได้หรอก เพราะถ้าเจ้าไม่ยอมพวกเรา
 จะไม่กลับมาที่นี่อีก เจ้าจะต้องออกตาย”

หัวนํ้ามดคำจึงต้องยอมสละตำแหน่งให้แก่มดคำผู้เฒ่า ซึ่งเป็นมดที่ดี
 และเป็นผู้พาลูกน้องออกหากินเสมอ ๆ ส่วนหัวนํ้ามดคำจอมขี้เกียจ ได้ยอม
 กลับตัวกลับใจ เป็นมดคำที่ขยัน มดคำทั้งฝูงจึงอยู่ควยกันต่อไปอย่างมีความสุข

สมถวิล กับมกลีลา

เรื่องกระต่ายน้อยมีปัญาคี

ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในป่าแห่งหนึ่งมีเสือคู่ตัวหนึ่งอาศัยอยู่ สัตว์อื่น ๆ กลัวเสือนามาก เมื่อเห็นเสือเดินมาจะพากันวิ่งหนีไปอย่างรวดเร็ว มีแม่กระต่ายตัวหนึ่งมีลูกเล็ก ๆ สามตัว ตัวแรกชื่อใหญ่ ตัวที่สองชื่อกลาง ตัวที่สามชื่อเล็ก ลูกกระต่ายทั้งสามมีปัญาคีและหูคม กระต่ายแม่ลูกทั้งหมดยืนอยู่ในโพรงไม้ริมน้ำตื้นเช้าแม่กระต่ายจะพาลูกทั้งสามออกมากินหญ้าอ่อนในป่า ๆ บ้านทุกวัน เช้าวันหนึ่งขณะที่เสือเดินมา และสัตว์อื่น ๆ พากันวิ่งหนีอย่างตกอกตกใจนั้น แม่กระต่ายก็พาลูกวิ่งหนี ลูกใหญ่กับลูกกลางวิ่งตามแม่ไปติด ๆ ส่วนลูกเล็ก ขา ยังไม่แข็งแรงวิ่งตามจนเสียน้ำตามมาทัน ตะลุมพุกแล้วพูดว่า

“เจ้ากระต่ายน้อยรีบวิ่งเข้าไถ่ขอ จะกินเจ้าละ เข้ากำลังหิว”

กระต่ายน้อยตกใจจนตัวสั่น แต่ยังสติจึงพูดว่า

“พ่อเสือจ๋า ในแม่น้ำมีปลาชุม ถ่านแกตัวอื่น ๆ ทั้งนั้น ท่านควรกิน ปลาพวกนี้ก่อน ฉันทิ้งตัวเล็กและผมมาฝากท่านกินไม่ลืม”

เสือได้ยินก็เห็นกล้วยจึงถามว่า

“แล้วข้าจะจับปลาอย่างไร”

กระต่ายน้อยรีบตอบว่า

“ง่ายนิดเดียว เพียงแต่ท่านยื่นขาหน้าออกไปให้เหนือน้ำแล้วก้มตัวเอากุ้งปลาใหญ่ตักปลา ท่านก็จะได้อีกปลา”

เสือหลงเชื่อรีบทำตามทันที ลูกเล็กรีบวิ่งเข้าไปข้างหลังแล้วผลักเสือกกน้ำ ในที่สุดเสือก็จมน้ำตาย นับแต่นั้นมาสัตว์ป่าทั้งหลายก็อยู่กันอย่างมีความสุข เพราะความฉลาดของกระต่าย

เรื่องความดีของแก้ว

เด็กชายแก้วอาศัยอยู่กับแม่สองคน พ่อตายไปนานแล้ว แก้วเป็นเด็กที่รักแม่ คอยดูแลแม่ เมื่อว่างก็ปลูกผัก ทำปลา และนำไปขายที่ตลาดเพื่อหาเงินมาให้แม่ใช้จ่าย แก้วต้องทนลำบากเหนื่อยยากต่าง ๆ เพราะบ้านของแก้วอยู่ไกลจากตลาดมาก ต้องเดินไปไกล ซึ่งแก้วต้องออกทน เพราะพ่อเคยสอนแก้วว่าให้ออกทนแล้วจะทุกข์และยากจนสักปานใดก็อย่าเป็นคนชั่วหรือคิดไปขโมยของของผู้อื่น จึงสร้างแต่ความดีไม่ประพฤติชั่ว อยู่มาวันหนึ่งแก้วหาบผักไปขายที่ตลาด ขณะเดินไปตามทางรู้สึกเหนื่อย จึงนั่งพักกลางทางมองดูคนที่เดินไปมาและเห็นว่ามือคนเดินไปอยู่ก่อนหนึ่งฝั่งอยู่ครึ่งก่อน ว่างทางคนเดินไปมาทำให้เดินลำบาก เด็กบางคนสะดุดหล่น แต่ไม่มีใครที่จะช่วยเขาออก เพราะทุกคนกลัวจะเสียเวลาของตน แก้วจึงคิดว่าจะช่วยเขาขึ้นรถเพื่อให้คนเดินไปมาสะดวก จึงหาไม้มางัดก่อนขึ้น จึงอยู่บนรถก่อนขึ้นก็ไม่ได้หลุด แต่แก้วก็ยังพยายามต่อไปด้วยความอดทน จนกระทั่งก่อนขึ้นนั้นรถก็ออกมา ทันใดนั้นเองแก้วก็ต้องตกใจที่พบว่ามือคนเดินไปอยู่ก่อนหนึ่ง และพบจดหมายของเจ้าของทองคำเขียนไว้ว่า ขอมอบทองคำให้แก่มานี้มาโดยก่อนขึ้นรถ แก้วก็ใจมากแล้วนำทองคำไปให้แม่เอาให้แม่ฟัง แม่ก็ใจจนน้ำตาไหล แก้วนึกถึงคำสอนของพ่อว่า เราเกิดมาทุกคนควรสร้างกุศลไว้เพื่อจะได้ความดีตอบแทน จึงแก้วก็ตั้งใจว่าจะสร้างความดีต่อไปอีก แก้วกับแม่จึงอยู่กันอย่างมีความสุขไม่ทุกข์ยากอีกต่อไป

ภาพผนวก ๑

แบบฝึกหัดสำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 และแบบ
ถามตอบสำหรับกลุ่มทดลองที่ 2

แบบฝึกหัดสำหรับกลุ่มทดลองที่ 1

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เมื่อนักเรียนทั้งนิทานเรื่องผีน้อยแสนขบถลงให้นักเรียนอ่านคำถาม แล้วกากบาทกับอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. ผีน้อยไปขอมพำรังที่ไหน?
 - ก. หลังคาบ้าน
 - ข. ต้นไม้ใหญ่
 - ค. ขอนไม้
 - ง. ทุ่งไม้
2. อาหารของผีน้อยคืออะไร?
 - ก. น้ำหวาน
 - ข. น้ำเชื่อม
 - ค. น้ำตาล
 - ง. น้ำอ้อย
3. ลักษณะนิสัยของผีน้อยไปเป็น
เป็นอย่างไร?
 - ก. ขยันขันแข็ง
 - ข. ราวเริง
 - ค. กุร้าย
 - ง. อ่อนน
4. ทำไมนางพญาผีน้อยจึงห้ามเข้าใกล้
ดอกไม้ที่ไม่รู้จัก?
 - ก. เพราะกลัวว่าดอกไม้ถูก
รบกวน
 - ข. เพราะนางพญาหวงดอกไม้
 - ค. เพราะอาจเป็นอันตรายได้
 - ง. เพราะเป็นกฎของผีน้อย
5. นางพญาผีน้อยรู้ได้อย่างไรว่า
ดอกไม้บางดอกมีอันตราย?
 - ก. เพราะมีผีน้อยเห็น
 - ข. เพราะมีผีน้อยแกล้ง
 - ค. เพราะมีประสบการณ์
 - ง. เพราะมีความรู้

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความทางขวามือ เติมลงในช่องว่างทางซ้ายมือให้ได้ความถูกต้อง

6. ผึ้งน้อยคิดว่านางพญาผึ้งตัวตน ก. นางพญาและผึ้งช่วยกันถึงกตัญญู
เพราะ ดอกไม้
7. ผึ้งน้อยที่อยู่ในดอกไม้เพราะ .. ข. ดอกแรงคืน
8. ผึ้งน้อยรู้สึกเหนื่อยเพราะ ค. ความซุกซน
9. นางพญาผึ้งรู้ว่าผึ้งน้อยอยู่ใน ง. ไม่อยากให้ผึ้งน้อยกินน้ำหวาน
ดอกไม้ดอกไม้ไหนเพราะ จ. ได้ยินเสียงร้องตอบ
10. ผึ้งน้อยออกจากดอกไม้ได้
เพราะ

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องจ้าวป่าจอมโหด ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้ว
กากบาทหับอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. เจ้าหางพวงมีลักษณะอย่างไรจึง
ได้เป็นหัวหน้า?
 - ก. ฉลาด กล้าหาญ
 - ข. ฉลาด เยือกเย็น
 - ค. ดุร้าย แข็งแรง
 - ง. แข็งแรง ใจดี
2. เจ้าหางพวงทำตัวเป็นแบบอย่าง
ในเรื่องใด?
 - ก. การเสียสละอาหาร
 - ข. การเก็บอาหาร
 - ค. การแบ่งอาหาร
 - ง. การหาอาหาร
3. ทำไมเจ้าหางพวงจึงไม่ให้หมาหนุม
บุกแคน?
 - ก. เพราะคิดว่าไม่ทำให้เจ้าเขี้ยว
ขาวเล็กเกร
- ข. เพราะมีพวกน้อยกว่าเจ้า
เขี้ยวขาว
 - ค. เพราะไม่อยากให้มีการเสีย
ชีวิต
 - ง. เพราะกลัวถูกแกแค้น
4. ทำไมเจ้าหางพวงจึงไม่คืนถ้ำ?
 - ก. เพราะถ้ำนี้เป็นของเจ้าหาง
พวงมานานแล้ว
 - ข. เพราะหางพวงไม่กลัวคำขู่
ของเจ้าเขี้ยวขาว
 - ค. เพราะอยากจะประลอง
กำลังกับเจ้าเขี้ยวขาว
 - ง. เพราะเกิดความเสียคายนถ้ำ

5. สาเหตุที่ทำให้เจ้าเขียวขาวแต่คืออะไร?

- ก. เพราะความขลาดกลัว
- ข. เพราะความประมาท
- ค. เพราะใจร้อน
- ง. เพราะความอ่อนแอ

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูกหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกและเครื่องหมาย
ผิดหน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

- 6. _____ เจ้าหางพวงไม่ฆ่าเจ้าเขียวขาวเพราะกลัวจะถูกแก้แค้น
- 7. _____ จากคำพูดที่ว่า "อย่าฆ่าเด็กคนไหน" แสดงว่าผู้พูดมีน้ำใจจึงถาม
- 8. _____ เจ้าเขียวขาวสำนึกผิดเพราะขายซึ่งในน้ำใจของเจ้าหางพวง
- 9. _____ ถ้าในสังคมของเรามีคนอย่างเจ้าหางพวงสังคมจะสงบสุข
- 10. _____ ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือยอมแพก่อนแล้วคิดแก้แค้นทีหลัง

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องเจ้าชู้เรื้อนจบลง ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้ว
กากบาทหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. "ชู้เรื้อน" เป็นใคร?
 - ก. เป็นลูกแมวไม่มีเจ้าของ
 - ข. เป็นลูกหมาไม่มีเจ้าของ
 - ค. เป็นลูกแมวสกปรก
 - ง. เป็นลูกหมาสกปรก
2. หมาทั่วไปเป็นชู้เรื้อนเพราะอะไร?
 - ก. เพราะมันเล่นคลุกฝุ่น
 - ข. เพราะตัวเหม็นมาก
 - ค. เพราะมันได้อาบน้ำ
 - ง. เพราะมันหิว
3. ทำไมชู้เรื้อนจึงออกมาอนใกล้กองไฟ?
 - ก. เพราะอยากออกมาสูดอากาศ
 - ข. เพราะอากาศวันนี้หนาวมาก
 - ค. เพราะต้องการเข้าโรงรถ
 - ง. เพราะรู้ว่าเสื้อจะมา
4. ทำไมเสื้อจึงเข้ามาในบ้าน?
 - ก. เพราะเดินหลงเข้ามา
 - ข. เพราะต้องการมาดึงไฟ
 - ค. เพราะต้องการมาหาเพื่อน
 - ง. เพราะเดินหลงเข้ามา
5. ทำไมชู้เรื้อนจึงลุกหนีห่างจากไฟ?
 - ก. เพราะเจ้าของบ้านออกมาได้
 - ข. เพราะได้กลิ่นสาปเสื้อ
 - ค. เพราะเหม็นควันไฟ
 - ง. เพราะไฟร้อน

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความทางขวามือเติมลงในช่องว่างทางซ้ายมือให้ได้ความถูกต้อง

6. เจ้าชู้เรื้อนร้อง "เอ็ง เอ็ง"	ก. เสือตัวโตกว่าชู้เรื้อน
เพราะ	ข. ถูกเสือคาบ
7. เสือร้องเสียงดังกว่าชู้เรื้อน	ค. ทำให้เสือหนีไปได้
เพราะ	ง. เสืออาปากร้องควยความเจ็บปวด
8. เจ้าชู้เรื้อนรอดจากปากเสือ	จ. ตกลงในน้ำมันดีได้
เพราะ	
9. เจ้าชู้เรื้อนหายจากการเป็น	
ชู้เรื้อนเพราะ	
10. ชู้เรื้อนได้รับการชมเชยเพราะ ..	

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำตั้ง เมื่อนักเรียนทั้งนิทานเรื่องดังฉลาดกับหมีแข็งแรงจบลง ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้วกากบาทหับอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. จากเรื่องนี้หมีมีชื่อเสียงจากเรื่องใด?
 - ก. ความแข็งแรง
 - ข. ความคดโกง
 - ค. ความฉลาด
 - ง. ความดุร้าย
2. จากเรื่องนี้หมีมีชื่อเสียงเรื่องใด?
 - ก. ความอ่อนแอ
 - ข. ความว่องไว
 - ค. ความซุกซน
 - ง. ความฉลาด
3. เพราะเหตุใดการพิสูจน์ความสามารถจึงไม่เกิดขึ้น?
 - ก. เพราะพวกสัตว์ไม่มาชุมนุม
 - ข. เพราะถูกนายพรานโจมตี
 - ค. เพราะฝ่ายลิงยอมแพ้
 - ง. เพราะฝ่ายหมียอมแพ้
4. เพราะเหตุใดลิงจึงรู้ว่าควรจะไปทางไหน?
 - ก. เพราะใช้ปัญญาพิจารณา
 - ข. เพราะเคยชินกับทาง
 - ค. เพราะเห็นหมื่นำทาง
 - ง. เพราะลิงแกบอก
5. เพราะเหตุใดลิงจึงไม่ผลักดันหินเสียเอง?
 - ก. เพราะไม่ยอมให้ผลักดัน
 - ข. เพราะหมีแย่งผลักดัน
 - ค. เพราะลิงไม่มีแรงพอ
 - ง. เพราะลิงชอบใช้ผู้อื่น

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูกหน้าข้อความที่เห็นว่าถูก และเครื่องหมาย
ผิดหน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

6. _____ สิ่งไม่ถุกก่อนหินเสียเองเพราะสิ่งไม่มีแรง
7. _____ หมีไม่ถุกก่อนหินเองเพราะหมีไม่มีแรง
8. _____ พวงสั้วทั้งหมดหนีนายพรานมาได้เพราะความฉลาดของสิ่ง
9. _____ ความร่วมมือระหว่างพวงสั้วเรียกว่าความสามัคคี
10. _____ ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือการทำงานจะให้สำเร็จต้องร่วมมือกัน

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำชี้แจง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องหนูน้อยรองเท้าแดงจบลง ให้นักเรียนอ่าน
คำถามแล้วกากบาทกับอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. เหตุการณ์ในนิทานเรื่องนี้เกิดที่ไหน?
 - ก. กลางป่าริมลำธาร
 - ข. กลางป่าริมแม่น้ำ
 - ค. ชายป่าริมลำธาร
 - ง. ชายป่าริมแม่น้ำ
2. เพราะเหตุใดหนูน้อยจึงลืมรองเท้า?
 - ก. เพราะง่วงนอนมาก
 - ข. เพราะตกใจวิ่งหนี
 - ค. เพราะรีบกลับบ้าน
 - ง. เพราะตกใจตื่น
3. เมื่อเห็นรองเท้าครั้งแรกกระต่าย
รู้สึกอย่างไร?
 - ก. รู้สึกเห็นใจเจ้าของรองเท้า
 - ข. รู้สึกว่ารองเท้าสวยมาก
 - ค. รู้สึกอยากได้รองเท้า
 - ง. รู้สึกไม่ชอบรองเท้า
4. ทำไมกระต่ายจึงไปถามหา
เจ้าของรองเท้า?
 - ก. เพราะเห็นใจเจ้าของ
รองเท้าว่าจะไม่มีใส่
 - ข. เพราะคิดเสียขายรองเท้า
ที่ไม่ได้ใส่
 - ค. เพราะอยากจะทำของขวัญ
 - ง. เพราะอยากจะได้รางวัล
5. ถ้ามีเหตุผลอย่างใดที่ไม่นับว่า
เป็นรองเท้าของคน?
 - ก. เพราะเท้าเท้านึกเดียว
 - ข. เพราะเท้ามีทั้งเท้า
 - ค. เพราะเท้าไม่มี
 - ง. เพราะเท้าไม่มีขา

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องบ้านฉันดีที่สุดในใจของให้นักเรียนอ่านคำถามแล้ว
กากบาทหับอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. ทำไมเล็กจึงไม่พอใจรังของตน
 - ก. เพราะเล็กเกินไป
 - ข. เพราะไม่แข็งแรง
 - ค. เพราะทำควยกิ่งไม้
 - ง. เพราะทำควยรังหล้า
2. เหตุผลที่ใหญ่รักรังมากยกเว้นข้อใด?
 - ก. รังใหญ่สวยงามมาก
 - ข. รังใหญ่อยู่สบาย
 - ค. รังใหญ่ปลอดภัย
 - ง. รังใหญ่แข็งแรง
3. ลักษณะรังของใหญ่เป็นอย่างไร?
 - ก. สร้างควยเศษหญ้าแห้ง
 - ข. สร้างควยเศษใบไม้
 - ค. สร้างควยเศษไม้
 - ง. สร้างควยเศษดิน
4. ใหญ่สนใจเล็กว่าอย่างไร?
 - ก. วงคออมไว้เพื่อชีวิตภายหลัง
 - ข. ลิดไฟให้ถ่มลงมือกระทำ
 - ค. วงทำที่ละเว้นความชั่ว
 - ง. จงพอใจในสิ่งที่มีอยู่
5. เล็กก็อยู่ในกรงทองเพราะเหตุใด?
 - ก. เพราะถูกดุกเกรงหึงจับไว้
 - ข. เพราะอยากอยู่รังสวย
 - ค. เพราะชินหลงเข้าไป
 - ง. เพราะถูกใหญ่ไล่ไป

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูกหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกและเครื่องหมายผิด
หน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

6. _____ เมื่ออยู่ในกรงทองเล็กเริ่มไม่มีความสุขเพราะอาหารไม่เพียงพอ
7. _____ ความต้องการที่แท้จริงของเล็กคือความมีอิสระ
8. _____ เมื่อไม่มีความสุขเล็กเริ่มคิดถึงพ่อแม่
9. _____ เมื่อใหญ่ช่วยเล็กกลับบ้านโตแล้วเล็กรู้สึกดีใจ
10. _____ ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือจงพอใจในสิ่งที่มีอยู่

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำตั้ง เมื่อให้นักเรียนฟังนิทานสิ่งน้อยก็ยิ่งใหญ่จบลง ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้วกากบาท
หน้าข้อที่เห็นว่าถูกที่สุด

1. แม่สิ่งน้อยบ๊วยออกไปหาอาหารไม่ได้ เพราะเหตุใด?
 - ก. เพราะเธอผู้กับสิ่งตัวกัน
 - ข. เพราะถูกนายพรานตี
 - ค. เพราะถูกเสือกัด
 - ง. เพราะถูกกับคัก
2. สิ่งน้อยมาช่วยแม่ของน้อยกับเขี้ยวใคร?
 - ก. ไปหาอาหารมาให้
 - ข. ไปหาขามาให้
 - ค. ไปหาน้ำมาให้
 - ง. ไปตามพ่อสิ่งมา
3. ทำไมสิ่งน้อยจึงไปติดกับนายพราน?
 - ก. เพราะไปหยิบอาหารให้แม่
 - ข. เพราะเดินไปสะดุดกับ
 - ค. เพราะมองไม่เห็นกับ
 - ง. เพราะอยากลองดี
4. ใครที่ช่วยพรานในเรื่องนี้?
 - ก. ลูกพอลา
 - ข. พวกรักร
 - ค. คาร์ว
 - ง. พอลา
5. สิ่งน้อยชวนพอลาทำอะไร?
 - ก. พอลาเข้าเด็กแล้วจะไปช่วยหลาน
 - ข. แม่เข้าจับพอลาไปรักษาแม่
 - ค. คาร์วเข้าไปเลยเข้าแล้ว
 - ง. ข้างหัวเล็กตายไม่ได้ราคา

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูกหน้าข้อความที่เห็นว่าถูก และเครื่องหมายผิด
หน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

6. _____ ลูกสิงอาสาจะช่วยพ่อค้าเพราะอยากเป็นอิสระ
7. _____ ลูกสิงอาสาช่วยพ่อค้าโดยการนำวัวมาช่วย
8. _____ การฆ่าสัตว์ถือว่าเป็นบาป
9. _____ พ่อค้าตอบแทนบุญคุณสิงโดยการปล่อยให้เขาป่า
10. _____ ในเรื่องนี้นักเรียนควรเอาอย่างพ่อค้า

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องแม่ยกออกไข่ของ ไตนักเรียนตอบคำถามแล้ว
กากบาทหน้าอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. ในเรื่องนี้มีตัวละครเป็นสัตว์กี่ตัว?
 - ก. 6 ตัว
 - ข. 8 ตัว
 - ค. 10 ตัว
 - ง. 12 ตัว
2. เสียงร้อง "โอย ช่วยด้วย" เป็น
เสียงของใคร?
 - ก. แม่กระต่าย
 - ข. แม่ยก
 - ค. แม่วัว
 - ง. แม่ไก่
3. เสียงร้องนั้นร้องให้ช่วยทำไม?
 - ก. ให้ช่วยสร้างรังใหม่
 - ข. ให้ช่วยหาไข่ออกไข่
 - ค. ให้ช่วยหาขนนุ่ม ๆ
 - ง. ให้ช่วยหาอาหาร
4. ทำไมแม่ยกไม่ออกไข่ในรัง?
 - ก. เพราะรังไม่นุ่ม
 - ข. เพราะรังหาย
 - ค. เพราะรังเก่า
 - ง. เพราะรังพัง
5. ไก่ได้ยินเสียงร้องของแม่ยก
เป็นครั้งแรก?
 - ก. แม่วัว
 - ข. แม่ไก่
 - ค. แม่เป็ด
 - ง. แม่กระต่าย

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรนำข้อความทางขวามือเติมลงในช่องว่างทางซ้ายมือ
ให้ได้ความถูกต้อง

6. ผู้รับอาสาช่วยแม่จนช่วยโดยการ ..	ก. เสียสละชนนุ่ ..
7. แม่เฒ่าช่วยโดยการ	ข. การรู้จักตอบแทนบุญคุณ
8. พ่อแม่และลูกนกลตอบแทนบุญคุณ
เพื่อนโดยการ	ค. ต้องการให้ลูกรู้จักการตอบแทน
บุญคุณ
9. แม่เฒ่าเล่าเรื่องที่เพื่อน ๆ ช่วยให้
ลูก ๆ ทั้งเพราะ	ง. ร้องเพลงให้เพื่อน ๆ ทั้ง
ไปตามเพื่อนมาช่วย
10. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือ	

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องเจี๋ยบรักน้องจบลงให้นักเรียนอ่านคำถามแล้ว
กาบาทหับอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. อาหารที่เจี๋ยบชอบคืออะไร?
 - ก. เมล็ดข้าวเปลือกและไส้เคียน
 - ข. เมล็ดข้าวโพดและไส้เคียน
 - ค. เมล็ดข้าวโพดและหนอน
 - ง. เมล็ดข้าวสารและหนอน
2. ทำไมแม่ไก่จึงกลัวเจี๋ยบออกไข่ต่าง?
 - ก. เพราะช่วยให้ลูกไก่ออกมาแข็งแรง
 - ข. เพราะช่วยป้องกันไข่ไม่ให้แตก
 - ค. เพราะช่วยให้เล้าสวยงาม
 - ง. เพราะช่วยให้อากาศถ่ายเท
3. เพราะเหตุใดแม่ไก่จึงกกไข่ตลอดเวลา
ยกเว้นกินอาหาร?
 - ก. เพราะแม่ไก่เหนื่อยมาก
 - ข. เพราะให้ไข่มอนูเสมอ
 - ค. เพราะแม่ไกรักลูกมาก
 - ง. เพราะพอไกกังคับ
4. เมื่อรู้ว่าเจี๋ยบจะกินเจี๋ยบรู้สึก
อย่างไร?
 - ก. รู้สึกแปลกใจ
 - ข. รู้สึกตื่นเต้น
 - ค. รู้สึกเสียใจ
 - ง. รู้สึกอิจฉา
5. ทำไมเจี๋ยบจึงออกจากไข่ใหม่ ๆ
แม่ไม่พาออกไปหาอาหาร?
 - ก. เพราะน้องยังกินอาหารไม่ได้
 - ข. เพราะน้องยังไม่แข็งแรง
 - ค. เพราะน้องยังมองไม่เห็น
 - ง. เพราะน้องเดินไม่ได้

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความทางขวามือเติมลงในช่องว่างทางซ้ายมือ
ให้ได้ความถูกต้อง

6. แม่โกและเจียบร้องไห้เพื่อโกช่วย	ก. บินไปจิกตาสุนัข
เพราะ	ข. เจียบมีความกล้าหาญและรักน้อง
7. เจียบช่วยป้องกันน้องโดยการ	ค. น้อง ๆ ของเจียบรู้จักดูแลพี่
8. พ่อแม่ภูมิใจในตัวเจียบเพราะ	ง. ความกล้าหาญและรักน้อง
9. พ่อแม่ชมเชยน้อง ๆ ของเจียบเพราะ ...	จ. ถูกสุนัขไล่กัด
10. นักเรียนควรเอาอย่างเจียบในเรื่อง	

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องลูกนกกลับบ้านจบลง ให้นักเรียนอ่านคำถาม แล้วกากบาทหน้าข้อคำถามที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. ใครปล่อยนกกลับมาให้คืนก่อนเข้า?
 - ก. นาทิกา
 - ข. พ่อ
 - ค. แม่
 - ง. ไก่
2. นกกลับมาทำอะไรกับพ่อ?
 - ก. ช่วยหุงข้าว
 - ข. ทำอาหาร
 - ค. นานิน
 - ง. หาผัก
3. ขอบอกทำให้ตัวอย่างไรเมื่อนกกลับมาว่าหนาว?
 - ก. ให้นั่งไฟ
 - ข. ให้นั่งเสื้อ
 - ค. ให้วิ่งเล่น
 - ง. ให้ทำงานออกแรง
4. เพราะเหตุใดนกกลับมาจึงนำนกมาเลี้ยงที่บ้าน?
 - ก. เพราะพ่อบังคับ
 - ข. เพราะอยากได้
 - ค. เพราะสงสาร
 - ง. เพราะแม่สั่ง
5. ลูกนกตัวอื่นเพราะอะไร?
 - ก. เพราะอากาศหนาวเย็น
 - ข. เพราะกลัวเสียงปืนดัง
 - ค. เพราะกลัวคนแปลกหน้า
 - ง. เพราะไม่สบาย

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูกหน้าข้อความที่เห็นว่าถูก และกาเครื่องหมายผิดหน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

6. _____ หนูเกลบชิมเกราเพราะป่วยเป็นไขหวัด
7. _____ เมื่อฟังคำพอสอนแล้วหนูเกลบคิดจะน่านกไปปปลอย
8. _____ แมนกตกใจมากที่ลูกนกหายไป
9. _____ เมื่อลูกกลับมาแมนกบินไปบินมาควยความดีใจ
10. _____ ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือการพรากดูพรากแมสัตว์เป็นสิ่งที่ไม่ควรทำ

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1 เมื่อักเรียนฟังนิทานเก่า ๆ กา จดอง ให้นักเรียนตอบคำถามแล้ว
กากบาทหับอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้อง

1. กาโดยทั่วไปเป็นสัตว์มีนิสัยอย่างไร?
 - ก. ขยันขันแข็ง
 - ข. ซดาคกลัว
 - ค. ออทน
 - ง. อูราย
2. จูจากนิทานเรื่องนี้มีนิสัยอย่างไร?
 - ก. เกียจกร้าน
 - ข. ซดลเกร
 - ค. ใจร้อน
 - ง. อูราย
3. อวอโทยเถอะ ฉนเคินไมะวังเอง?

ผู้พจนาคจะมีลักษณะนิสัยอย่างไร?

 - ก. ออนแอ
 - ข. ออนนอม
 - ค. ซดาคกลัว
 - ง. เกรงใจผู้อื่น
4. เมื่อเการู้ตัวว่าไปเหยียบหางจู

เกาทำอย่างไร?

 - ก. รีบถอดหนี
 - ข. กอ่าวขอโทษ
 - ค. กอ่าวโทษจู
 - ง. ทำเฉย ๆ
5. เกาทำอย่างไรเมื่อจูตกร?
 - ก. พกหัวเข้ากระดอง
 - ข. กัดจูตอมทันที
 - ค. ร้องเสียงก้ง
 - ง. รีบถอดหนี

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนำฉันทนาข้อความทางขวามือเก็บลงในช่องว่างทางซ้ายมือ
ให้ได้ความถูกต้อง

6. กามอกงูว่าเตามีครุเพราะ	ก. คีใจ
7. งูอยากพบครุของเตาเพราะ	ข. กำจัดเสีย
8. ขณะที่ถูกกามาและพวกพาไปงูรู้สึก ...	ค. กองการดวงไปฆ่า
9. กามาและพวกพาไปเพื่อ	ง. อยากเรียนวิชาปราบเตา
10. นอกจากการเก็บทางไปหาครุของเตา
ก็อ	จ. ถึงแก่ความตาย

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องสามเกลอเจอจอมคางคกให้นักเรียนตอบคำถาม
แล้วกากบาทหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้อง

1. ข้อใดแสดงว่าสัตว์ทั้งสามเป็นเพื่อนรักกัน?
 - ก. ทั้งสามเกลอช่วยกัน
 - ข. ทั้งสามคอยช่วยเหลือกัน
 - ค. ทั้งสามสัญญากันไว้
 - ง. ทั้งสามอยู่ด้วยกัน
2. สิ่งกีดขวางกั้นก้างคางคกเพราะเหตุใด?
 - ก. เพราะถูกพอมกแกลงก่อน
 - ข. เพราะพอมคางคกราย
 - ค. เพราะเพื่อน ๆ ใจ
 - ง. เพราะนึกสนุก
3. ข้อใดตรงกับนิสัยของกระต่าย?
 - ก. ชอบช่วยเหลือผู้อื่น
 - ข. ชอบขัดแย้งกับผู้อื่น
 - ค. รู้จักบุญคุณผู้อื่น
 - ง. รักความสนุก
4. ข้อใดถูกแกลงพอมคนนอนอยู่ที่ไหน?
 - ก. นอนบนเสื่อใต้ต้นไม้
 - ข. นอนในเปลใต้ต้นไม้
 - ค. นอนบนเสื่อริมน้ำ
 - ง. นอนในเปลริมน้ำ
5. สิ่งและหนูลงโทษอย่างไร?
 - ก. สิ่งทางสั้น หนูหยาบ
 - ข. สิ่งทางยาว หนูห้วน
 - ค. สิ่งหยาบ หนูทางยาว
 - ง. สิ่งหยาบ หนูหยาบ

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูกหน้าข้อความที่เห็นว่าถูก และเครื่องหมายผิด
หน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

6. _____ ขณะที่ถูกแก๊งพอมคนแอบอยู่ที่ริมสระน้ำ
7. _____ ลิงและหนูถูกงูพิษโดยถูกสาปให้ทางและหูยาว
8. _____ กระต่ายมีนิสัยขี้ขลาดคน
9. _____ สัตว์ทั้งสามเข้าไปรุมทำร้ายพอมท พอมจึงยกมดจนคำสาป
10. _____ ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือผู้ชั่วใจคดีย่อมได้รับการลงทัณฑ์

แบบฝึกหัด

ชื่อ ใช้

ตอนที่ ๑

คำตั้ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องผีเสื้อสามตัวมองให้นักเรียนอ่านคำถามแล้ว
กากบาทหน้าข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. ความสุขของผีเสื้อในนิทานเรื่องผีเสื้อคืออะไร?
 - ก. การได้อินน้ำหวาน
 - ข. การได้อินเพื่อเล่น
 - ค. การได้เล่นน้ำฝน
 - ง. การได้พักผ่อน
2. อาหารของผีเสื้อคืออะไร?
 - ก. น้ำหวาน
 - ข. น้ำเชื่อม
 - ค. น้ำตาล
 - ง. น้ำอ้อย
3. เพราะเหตุใดผีเสื้อทั้งสามจึงไม่รู้จักเล่น?
 - ก. เพราะเพลินเพลินในการเล่น
 - ข. เพราะอากาศไม่ร้อนจัด
 - ค. เพราะบินในระยะใกล้
 - ง. เพราะบินจนเคยชิน
4. ทำไมผีเสื้อทั้งสามจึงกลับบ้านไม่ได้?
 - ก. เพราะฝนตกหนักมาก
 - ข. เพราะเหนื่อยมาก
 - ค. เพราะปีกเปียก
 - ง. เพราะหลงทาง
5. เพราะเหตุใดดอกไม้จึงไม่ช่วยผีเสื้อที่มีสีไม่เหมือนตน?
 - ก. เพราะคิดว่าไม่ใช่พวกเดียวกัน
 - ข. เพราะดอกไม้ไม่ชอบสีอื่น
 - ค. เพราะถูกหัวหน้าห้ามไว้
 - ง. เพราะมีกฎห้ามไว้

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความทางขวามือเติมลงในช่องว่างทางซ้ายมือ
ให้ได้ความถูกต้อง

6. "ฉันยอมเป่ยกก็กว่าพดทั้งเพื่อน"	ก. กลับบ้านไม่ได้
แสดงว่าผู้พูดมีนิสัย.....	ข. ชอบเสียสละ
7. เมื่อพระอาทิตย์เห็นการกระทำของ	ค. เด่นใจ
ผีเสื้อพระอาทิตย์รู้สึก	ง. กลาหาญ
8. นอกจากรักเพื่อนแล้วผีเสื้อทั้งสามยัง	จ. เป็นการเลือกที่รักมักที่ชัง
มีความ.....	
9. การกระทำของดอกไม้ไม่ถูกต้อง	
เพราะ	
10. ถ้าพระอาทิตย์ไม่ส่องแสงมาผีเสื้อ	
ทั้งสามจะ	

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องแกละกลั้วใจของ ไตนักเรียนอ่านคำถามแล้ว
กากบาทหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. ทำไมมาลีจึงกลัวว่าชกชวนแกละไปมา
 - ก. แม่ไปและดูถูก
 - ข. แม่กลัวความสะอาด
 - ง. แม่กลัวถูกใจ
 - ค. เพราะต้องการให้แกละเป็น
 - ด. เพราะเหตุใดแกละจึงชอบ
 - จ. รักแกละตัว
 - ข. เพราะมีงานต้องทำมาก
 - ค. เพราะเห็นบ้านสกปรก
 - ด. เพราะกลัวใจโหดร้าย
 - จ. เพราะได้รับความสนุกสนาน
 - ก. เพราะแม่สั่งเอาไว้
 - ข. เพราะรู้สึกว่าคุณเก่งกว่า
 - ง. เพราะแกละเกลียดคลั่งตัว
2. แกละมีนิสัยอย่างไร
 - ก. ชอบหนีไปเที่ยว
 - ข. ชอบรังแกสัตว์
 - ค. ชอบลักขโมย
 - ง. ชอบพูดปด
 - ด. เพราะแกละไปรังแกแม่ไก่
 - จ. เพราะแกละไปรังแกไก่
 - ก. เพราะแกละไปรังแกแม่ไก่
 - ข. เพราะแกละไปรังแกไก่
 - ค. เพราะแกละไปรังแกกา
 - ง. เพราะแกละไปรังแกนก
3. สัตว์ที่แกละชอบรังแกมากที่สุด
 - ก. แม่ไก่และลูก
 - ข. แม่ไก่และลูก
 - ค. แม่ไก่และลูก
 - ง. แม่ไก่และลูก
 - ด. แม่ไก่และลูก
 - จ. แม่ไก่และลูก
 - ก. แม่ไก่และลูก
 - ข. แม่ไก่และลูก
 - ค. แม่ไก่และลูก
 - ง. แม่ไก่และลูก
 - ด. แม่ไก่และลูก
 - จ. แม่ไก่และลูก

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูกหน้าข้อความที่เห็นว่าถูก และเครื่องหมายผิด
หน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

6. _____ สิ่งที่แกะได้รับจากการกระทำของ เขาคือลูกแม่ก็
7. _____ มาลีสอนน้องให้มีเมตตาต่อสัตว์
8. _____ สัตว์สู้ตอบเมื่อถูกรังแกเพราะมันตกใจ
9. _____ เมื่อฟังคำสอนของพี่สาวแล้วแกะรู้สึกลงอาวสัจ
10. _____ ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือให้ขยันขันแข็งในการทำงาน

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำตั้ง เพื่อนักเรียนชั้นนิทานเรื่องผู้ดำเนินกิจกรรมให้เด็กเรียนอ่านคำถามแล้ว
ถามหาพัฒนาอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะนิสัยของหนูนิก?
 - ก. เอาแต่ใจตัวเอง
 - ข. เป็นมิตรกับผู้อื่น
 - ค. เห็นแก่ตัว
 - ง. โมหโหร้าย
2. เพราะเหตุใดหนูนิกจึงไม่รู้สึกรำคาญ?
 - ก. เพราะหนูท่าทางใจดี
 - ข. เพราะหนูตัวเล็ก
 - ค. เพราะหนูตาบอด
 - ง. เพราะหนูวิ่งช้า
3. หนูนิกที่หนูนิกพบมีลักษณะอย่างไร?
 - ก. ท่าทางเกรง ๆ
 - ข. ท่าทางร่าเริง
 - ค. ท่าทางฉลาด
 - ง. ท่าทางโง่ ๆ
4. สิ่งที่น่าประหลาดสำหรับลูกหนู
ที่หนูนิกพบคืออะไร?
 - ก. วิ่งวนไปรอบ ๆ หอง
 - ข. ไม่กินขนมปังที่
 - ค. หนูไม่มีหาง
 - ง. วิ่งช้ามาก
5. ทำไมหนูตัวเล็กจึงวิ่งเข้า
ครั้งที่ 2?
 - ก. เพราะพบอาหารจึงเข้าไป
บอกพวก
 - ข. เพราะพบขนมจึงเข้าไปบอกแม่
 - ค. เพราะหนูนิกไล่ให้เข้าไป
 - ง. เพราะตกใจเสียงคน

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความทางขวามือเติมลงในช่องว่างทางซ้ายให้
ได้ความถูกต้อง

6. สิ่งที่คุณประทับใจคือ	ก. ความอด
7. แม่หนูไม่ออกมาหาอาหารเองเพราะ ...	ข. ความกลัว
8. จากเหตุการณ์ของคุณหนูกับแม่ทำให้
หนูนึกได้ว่า	ค. คนเราสามารถกลับตัวเป็น
คนดีได้
9. คุณธรรมที่คุณมีคือ	ง. แม้แต่สัตว์ยังรู้จักทำความดี
10. หลักจากนี้ เรื่องนี้คือ	จ. การที่คุณหาอาหารให้
แม่ตาบอด

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องลูกปลาและเพื่อนจอมง ให้นักเรียนอ่านคำถาม แล้วกากบาทหับอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. ข้อใดไม่ใช่ที่อยู่ของปู?
 - ก. หาดทราย
 - ข. ในสวน
 - ค. ในนา
 - ง. ทะเล
2. ความสุขที่ลูกปลาอยากจะมีคืออะไร?
 - ก. อยากมีรูปร่างเหมือนปู
 - ข. อยากวิ่งเล่นบนชายหาด
 - ค. อยากเกาะหลังลูกหอย
 - ง. อยากว่ายน้ำเก่ง
3. ทำไมลูกปลาจึงอิจฉาลูกหอยกับลูกปู?
 - ก. เพราะลูกหอยลูกปูเดินได้ทั้งบนบกในน้ำ
 - ข. เพราะลูกหอยลูกปูไม่เคยทะเลาะกัน
4. เมื่อลูกหอยลูกปูวิ่งแรงเมื่อลูกปูระนงทำไมไม่โกรธกัน?
 - ก. เพราะไม่ถือแค้นะเป็นสำคัญ
 - ข. เพราะไม่มีผู้ตัดสินเด็ดขาด
 - ค. เพราะลูกหอยแกล้งแพ
 - ง. เพราะลูกปูเป็นผู้ทำ
5. ลูกปลาทำตามที่ถูกหอยกับลูกปูแนะนำอย่างไร?
 - ก. ให้ยืนบนถนนบนชายหาด
 - ข. ให้เกาะหลังลูกหอย
 - ค. ให้หุ่ทรายเป็นแอ่ง
 - ง. ให้ฝึกหายใจบนบก

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูกหน้าข้อความที่เห็นว่าถูก และเครื่องหมายผิด
หน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

6. _____ เมื่อลูกปลาขึ้นมาเล่นน้ำกับลูกหอยและลูกปูแล้วหายใจสะดวกก็
7. _____ ลูกปูและลูกหอยรู้สึกเสียใจที่ไม่สามารถช่วยลูกปลาได้
8. _____ ลูกปูและลูกหอยช่วยกันฉีกลูกปลาลงน้ำจึงสามารถช่วยลูกปลาได้
9. _____ แม่ปลาทราบว่าไตทรายมีน้ำเพราะพองปลาบอ
10. _____ ลูกปลารู้สึกสำนึกในบุญคุณของเพื่อน ๆ

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำตั้ง เมื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องเพื่อนเห็บแดง ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้ว
กาภาพหน้าอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. ตัวอะไรที่ไม่ได้เป็นตัวละครในเรื่องนี้?
 - ก. เสือลาย
 - ข. กระต่าย
 - ค. คิงป่า
 - ง. กวาง
2. ความพิการของลูกหมูเกิดจากสาเหตุอะไร?
 - ก. เพื่อนสัตว์เอาท่อนไม้ขว้างมาถูก
 - ข. วึ่งตกลงมาใส่หูท่อนไม้
 - ค. กิ่งไม้ใหญ่หักทับขา
 - ง. กิ่งไม้โคนทับ
3. "ลูกกำพร้า" หมายความว่าอย่างไร?
 - ก. อยู่เลี้ยงดูตาย
 - ข. พ่อแม่ตาย
 - ค. พ่อตาย
 - ง. แม่ตาย
4. ลูกหมูต้องออกไปหาอาหารกินเองเพราะอะไร?
 - ก. เพราะอยู่กับยายซึ่งแก่มาก
 - ข. เพราะไม่มีอาหารกิน
 - ค. เพราะอยู่ตัวคนเดียว
 - ง. เพราะพ่อแม่ตาย
5. ลูกหมูถูกล่อลวงด้วยเหตุใด?
 - ก. เพราะลูกหมูไม่ยอมเล่นกับเพื่อน
 - ข. เพราะลูกหมูไม่มีอาหารกิน
 - ค. เพราะลูกหมูขี้การ
 - ง. เพราะลูกหมูกำพร้า

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความทางขวามือเติมลงในช่องว่างทางซ้ายให้
ได้ความถูกต้อง

1. คำสอนที่ถ่ายทอดลูกหนีคือ	ก. ลูกสิงลูกกระต่าย
2. ลูกเสียสละใครรับคำร้องขอให้ช่วย
จาก	ข. เห็นแก่ตัว
3. ลูกเสียสละมีนิสัย	ค. อุ่ม แหมก และรุนแรงไฟ
4. ลูกหนีช่วยเพื่อนให้รอดจากไฟคอก
โดยการ	ง. ทำชั่วเป็นความเลว
5. สิ่งที่ลูกหนีได้รับจากการกระทำคือ	จ. ความรักของเพื่อน

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำตั้ง เป็นนักเรียนทั้งนิทานเรื่องมดดำสำนึกผิด ให้นักเรียนอ่านคำถามแล้ว
กากบาทที่ข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. มดดำทำรังอยู่ที่ไหน?
 - ก. บนต้นไม้ ใกล้จากริมน้ำ
 - ข. ใต้ต้นไม้ ใกล้จากริมน้ำ
 - ค. บนต้นไม้ ริมฝั่งน้ำ
 - ง. ใต้ต้นไม้ ริมฝั่งน้ำ
2. หัวนมมดดำมีลักษณะและรูปร่าง
อย่างไร?
 - ก. ตัวเล็กใจกล้า
 - ข. ตัวโตใจกล้า
 - ค. ตัวโตใจแคบ
 - ง. ตัวเล็กใจแคบ
3. เพราะเหตุใดลูกน้องจึงไม่พอใจ
หัวนมมดดำ?
 - ก. แลออกวงลูกน้องเสมอ
 - ข. เอาเปรียบลูกน้องเสมอ
 - ค. รังแกลูกน้องเสมอ
 - ง. ดูกาลูกน้องเสมอ
4. หัวนมมดดำกระทำสิ่งที่ลูกน้อง
ไม่ชอบ ยกเว้นข้อใด?
 - ก. แบ่งของให้ไม่เท่ากัน
 - ข. แฉกเอาแต่ของดี ๆ
 - ค. ขอบเอินหัว
 - ง. กลัวกางคก
5. ทำไมลูกน้องมดจึงไม่กลับมาที่รัง
ที่เคยอยู่?
 - ก. เพราะต้องการให้หัวนม
สำนึกผิด
 - ข. เพราะต้องการจะแกล้ง
หัวนม
 - ค. เพราะต้องการจะหนีหัวนม
 - ง. เพราะต้องการจะย้ายที่อยู่

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนกาเครื่องหมายถูกหน้าข้อความที่เห็นว่าถูก และเครื่องหมายผิด
หน้าข้อความที่เห็นว่าผิด

6. _____ ลูกน้องมกคำไม่กลับมาที่รังที่เคยอยู่เพราะกลัวหัวหน้าทำร้าย
7. _____ ผูกมกคำพากันไปอาศัยอยู่ในถ้ำ
8. _____ หัวหน้ามกคำไม่ออกไปหาอาหารกินเองเพราะกลัวคางคก
9. _____ หัวหน้ามกคำปวดท้องขึ้นทุรนทุรายเพราะกินอาหารมากเกินไป
10. _____ ลูกน้องมกคำต้องการให้มกคำผู้เฒ่าเป็นหัวหน้าเพราะมกคำผู้เฒ่า
ขยันพาลูกน้องออกหากินทุกวัน

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำสั่ง เพื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องกระต่ายน้อยมีหูยาวหูยาว ลงให้นักเรียนอ่านคำถาม แล้วกากบาทกับอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. ทำไมสัตว์ในเรื่องนี้จึงกลัวเสีย?
 - ก. เพราะเสียรอบนอกมานอนขวางทาง
 - ข. เพราะเสียรอบข้างใจพวกสัตว์
 - ค. เพราะเสียรอบจับสัตว์กิน
 - ง. เพราะเสียรอบชูคาราม
2. ข้อใดสอดคล้องกับคำว่า "วิ่งหนี"
 - ก. วิ่งหนีอย่างรวดเร็ว
 - ข. วิ่งไปกระโดดไป
 - ค. วิ่งไปหลกมไป
 - ง. วิ่งไปร้องไป
3. ชื่อของลูกกระต่ายสามตัวกับวันอะไร?
 - ก. กลาง
 - ข. โมง
 - ค. นอย
 - ง. เล็ก
4. เมื่อถูกรบกวนลูกกระต่ายตัวไหน
 - ก. ตัวที่วิ่งอยู่กลาง
 - ข. ตัวที่วิ่งหนีแม่
 - ค. ตัวที่หลกม
 - ง. ตัวที่วิ่งช้า
5. ลูกกระต่ายน้อยในเรื่องนี้มีลักษณะ
 - ก. ไม่แข็งแรง
 - ข. ตกใจง่าย
 - ค. หลกมเก่ง
 - ง. ฉลาด

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความทางขวามือเติมลงในช่องว่างทางซ้ายมือ
ใต้ข้อความถูกต้อง

6. ลูกกระต่ายที่ถูกเสือตะกรุมไว้ช่วย
ตัวเองโดยการ	ก. ขานควรจับปลากินก่อน
7. ลูกกระต่ายตัวที่ถูกเสือจับตัวกับ
เชื่อว่า	ข. ถูกลูกกระต่ายฉีก
8. เสือเชื่อคำพูดของลูกกระต่าย
เพราะ	ค. ใช้ความฉลาด
9. ลูกกระต่ายสอนเสือให้จับปลา
โดยการ	ง. ความตะกละ
10. เสือลงน้ำตายเพราะ	จ. กับตัวเองอู้งงเท่าที่ปลา

แบบฝึกหัด

ชื่อ ชั้น

ตอนที่ 1

คำชี้แจง เพื่อนักเรียนฟังนิทานเรื่องความดีของนกั้วทอง ให้นักเรียนอ่านคำถาม แล้วกากบาทกับอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด

1. สิ่งที่ทำให้นกั้วทองแค้นใจใคร?
 - ก. เฉากอนหินออก
 - ข. น้ำของไปขาย
 - ค. ปลูผัก
 - ง. หาปลา
2. นกั้วทองทนลำบากเพราะอะไร?
 - ก. เพราะถูกบังคับ
 - ข. เพราะขี้สอ
 - ค. เพราะยากจน
 - ง. เพราะรักแม่
3. โลกเป็นคำสอนของพ่อนกั้วทอง?
 - ก. เรื่องเดือดร้อนของผู้อื่นอย่าไปยุ่ง
 - ข. ให้ความสุขใจตัวมาก ๆ
 - ค. ให้รักแม่มาก ๆ
 - ง. อย่าเป็นคนชั่ว
4. ถ้านกั้วไม่นำเฉากอนหินใหญ่ออก จะเกิดอะไรขึ้น?
 - ก. มันจะเดินไปมาไม่สะดวก
 - ข. แม่ของนกั้วจะไม่รักให้
 - ค. นกั้วจะไม่ได้ทองคำ
 - ง. นกั้วจะถูกตำหนิ
5. นกั้วคิดอย่างไรจึงเฉากอนหินออก?
 - ก. คิดจะเฉากอนหินไปทำประโยชน์
 - ข. คิดจะให้ผู้อื่นเดินไปมาสะดวก
 - ค. คิดว่าเป็นการรอกทองคำลงกาย
 - ง. คิดจะเอาทองคำไปตกอนหิน

ตอนที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอักษรหน้าข้อความทางขวามือเติมลงในช่องว่างทางซ้ายมือ
ให้ข้อความถูกต้อง

6. ในวคหมายไตกอนหิน เจ้าของจกหมาย
เขียนไว้ว่า	ก. ผลที่ยอมตบสนองผู้กระทำดี
7. เมื่อพบทองคำแล้วแก้วนี้ถึงคำสอน
ของพ่อที่ว่า	ข. ความพยายาม
8. หลังจากนำทองคำไปแม่แฉะแก้ว
ถึงใจจะ	ค. ให้ทองคำผู้ยกกอนหินออก
9. คุณสมบัติแก้วที่ใช้ในการนำกอนหิน
ลงกลี้อ	ง. ทุกคนควรสร้างความคิดเพื่อ
ได้ความคิดที่ขอบแทน
10. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คือ	จ. พำความคิดต่อไป

แบบตามข้อสำหรับกลุ่มทดลองที่ 2

คำถามสำหรับนิทานเรื่องผึ้งน้อยแสนซน

1. ผึ้งชอบทำรังที่ไหน?
2. อาหารของผึ้งเป็นอย่างไร?
3. ลักษณะนิสัยของผึ้งเป็นอย่างไร?
4. ทำไมนางพญาผึ้งจึงห้ามผึ้งน้อยเข้าใกล้ดอกไม้ที่ไม่รู้จัก?
5. นางพญาผึ้งรู้ได้อย่างไรว่าดอกไม้บางดอกมีอันตราย?
6. ผึ้งน้อยกลัวนางพญาผึ้งทำไม?
7. สาเหตุที่ทำให้ผึ้งน้อยติดอยู่ในดอกไม้คืออะไร?
8. ทำไมผึ้งน้อยจึงรู้สึกเหนื่อย?
9. นางพญาผึ้งรู้ได้อย่างไรว่าผึ้งน้อยอยู่ในดอกไม้ดอกไหน?
10. ผึ้งน้อยออกมาจากดอกไม้ได้อย่างไร?

คำถามสำหรับนิทานเรื่องจ้าวป่า

1. เพราะเหตุใดเจ้าหางพวงจึงได้รับการเลือกเป็นหัวหน้า?
2. สิ่งใดหางพวงทำเป็นตัวอย่างแก่สมาชิกอื่น?
3. เพราะเหตุใดเจ้าหางพวงจึงไม่ให้หมาดุนัขจิ้งจอกเข้าป่า?
4. ทำไมหางพวงจึงไม่คืนค่าให้เจ้าเขี้ยวขาว?
5. สาเหตุที่ทำให้เจ้าเขี้ยวขาวแพ้เพราะอะไร?
6. เจ้าหางพวงไม่ฆ่าเจ้าเขี้ยวขาวเพราะอะไร?
7. เพราะเหตุใดเจ้าหางพวงจึงพูดกับพวกว่า "อย่าฆ่าเดิมถนน?"
8. เจ้าเขี้ยวขาวสำนึกผิดเพราะอะไร?
9. ถ้าในสังคมของเรามีคนอย่างเจ้าหางพวงจะเป็นอย่างไร?
10. ใครคือใครจากนิทานเรื่องนี้?

แบบฝึกหัดการถาม

คำถามสำหรับนิทานเรื่อง เจ้าชู้เรื้อน

1. "เจ้าชู้เรื้อน" เป็นใคร?
2. ทำไมทั่วไปเป็นเจ้าชู้เรื้อนเพราะอะไร?
3. ทำไมเจ้าชู้เรื้อนจึงอยากออกมานอนใกล้กองไฟ?
4. เสือเข้ามาในหมู่บ้านทำไม?
5. ทำไมเจ้าชู้เรื้อนจึงลุกหนีห่างจากกองไฟ?
6. ทำไมเจ้าชู้เรื้อนจึงร้อง "เอ็ง เอ็ง"
7. ทำไมเสือจึงร้องเสียงดังกว่าเจ้าชู้เรื้อน?
8. เจ้าชู้เรื้อนรอดจากปากเสือได้เพราะอะไร?
9. ทำไมเจ้าชู้เรื้อนจึงหายจากการเป็นเจ้าชู้เรื้อน?
10. ทำไมคนในหมู่บ้านจึงไม่ชอบเจ้าชู้เรื้อนแต่ตอนหลังกลับชมเชย?

คำถามสำหรับนิทานเรื่อง สิ่งลึกลับที่มีเสียงแรง

1. จากเรื่องนี้ไม่มีชื่อเสียงในเรื่องใคร?
2. สิ่งมีชื่อเสียงในเรื่องใคร?
3. ทำไมต้องมีการพิสูจน์ระหว่างความลึกลับกับความแข็งแรง?
4. เพราะเหตุใดการพิสูจน์ความสามารถจึงไม่เกิดขึ้น?
5. เพราะเหตุใดจึงรู้ว่าควรหนีไปทางไหน?
6. เพราะเหตุใดจึงไม่ปลุกกันดินเสียเอง?
7. เพราะเหตุใดจึงไม่ปลุกกันดินเองโดยไม่ขอให้สิ่งบอก?
8. พวกสัตว์ต่าง ๆ หนีตายเพราะมาได้เพราะอะไร?
9. การร่วมมือระหว่างสิ่งและสิ่งมีชีวิตคืออะไร?
10. ใครคิดอะไรจากนิทานเรื่องนี้?

แบบฝึกหัดถามตอบ

คำถามสำหรับนิทานเรื่องหนูน้อยร้องไห้เก่ง

1. เหตุการณ์ในนิทานเรื่องนี้เกิดที่ไหน?
2. เพราะเหตุใดหนูน้อยจึงร้องไห้?
3. เมื่อเห็นร้องไห้เสียงครั้งแรกกระต่ายรู้ได้อย่างไร?
4. ทำไมกระต่ายจึงไปถามหาเจ้าของร้องไห้?
5. เจ้ามีเหตุผลอย่างไรที่ไม่รับว่าร้องไห้เป็นของหนู?
6. กระต่ายตอบคำถามสัตว์ที่นึกสงสัยได้อย่างไร?
7. ถ้ากระต่ายไม่พบช่างจะเกิดอะไรขึ้น?
8. สัตว์ชนิดใดบ้างที่ช่วยให้หนูน้อยได้ร้องไห้คืน?
9. สิ่งใดที่กระต่ายได้รับจากการกระทำคืออะไร?
10. ใครคือใคร่จากนิทานเรื่องนี้?

คำถามสำหรับนิทานเรื่องบ้านฉันดีที่สุด

1. เด็กไม่พอใจจริงของหนูเพราะเหตุใด?
2. หนูรักบ้านมากเพราะเหตุใด?
3. ลักษณะจริงของหนูเป็นอย่างไร?
4. หนูชอบเด็กกว่าอย่างไร?
5. เด็กเกิดอยู่ในกรงทองเพราะเหตุใด?
6. เมื่ออยู่ในกรงทองเด็กเริ่มไม่มีความสุขเพราะเหตุใด?
7. ความต้องการที่แท้จริงของเด็กคืออะไร?
8. เมื่อไม่มีความสุขเด็กเริ่มคิดถึงใครบ้าง?
9. เมื่อใดหนูช่วยเด็กกลับบ้าน?
10. ใครคือใคร่จากนิทานเรื่องนี้?

แบบฝึกหัดการตอบ

คำถามสำหรับนิทานเรื่องลิงน้อยกตัญญู

1. แม่ลิงบอนเจ็บอยู่ออกไปหาอาหารไม่ได้ เพราะเหตุใด?
2. เมื่อแม่ลิงลูกลิงช่วยแม่ของมันทำอะไรบ้าง?
3. ทำไมลูกลิงจึงไปปรึกษากับนายพราน?
4. นายพรานในเรื่องนี้คือใคร เขาช่วยลิงไปทำไม?
5. ลูกลิงฉวนฉวนพูดว่าอย่างไร?
6. ทำไมลูกลิงจึงอาสาช่วยพอกา?
7. ลูกลิงอาสาจะช่วยเหลืออย่างไร?
8. การกระทำอย่างไรที่เรียกว่าเป็นนาค?
9. พอกาตอบแทนบุญคุณลูกลิงอย่างไร?
10. ในเรื่องนี้นักเรียนควรเอาอย่างใคร?

คำถามสำหรับนิทานเรื่องแม่มกออกไข่

1. ในเรื่องนี้มีตัวละครเป็นสัตว์กี่ตัว อะไรบ้าง?
2. เสี่ยงร้อย “โอย รวยกว่า” เป็นเสียงของใคร?
3. เสี่ยงร้อยนั้นร้องไห้ทำไม?
4. ทำไมแม่มกไม่ออกไข่ในรังของตน?
5. ใครเป็นผู้ได้ยินเสียงร้องไห้ช่วยเป็นรายแรก?
6. ผู้รับอาสาช่วย ช่วยด้วยวิธีใด?
7. แม่ไก่ช่วยอย่างไร?
8. ตัวนก แม่มก และลูกนกทำอะไรเพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณเพื่อน ๆ?
9. ทำไมแม่มกจึงเล่าเรื่องที่เพื่อน ๆ ช่วยให้ลูก ๆ พัง?
10. นิทานเรื่องนี้สอนในเรื่องใด?

แบบฝึกหัดถามตอบ

คำถามสำหรับนิทานเรื่องเจี๋ยบรักน้อง

1. อาหารที่เจี๋ยบชอบคืออะไร?
2. ทำไมแม่ไก่จึงกกไข่ในเล้าที่มีฝา?
3. เพราะเหตุใดแม่ไก่จึงกกไข่ตลอดเวลา ยกเว้นกินอาหาร?
4. เมื่อรู้ว่าจะมีน้องเจี๋ยบรู้สึกอย่างไร?
5. ทำไมเพื่อน้องออกจากไข่ใหม่ ๆ แม่ไม่นำออกไปหาอาหาร?
6. เพราะเหตุใดแม่ไก่และเจี๋ยบจึงร้องไห้ขอความช่วยเหลือ?
7. เจี๋ยบช่วยป้องกันน้องอย่างไร?
8. ทำไมพ่อและแม่จึงภูมิใจในตัวเจี๋ยบ?
9. ทำไมแม่และเจี๋ยบน้อง ๆ ของเจี๋ยบ?
10. นักเรียนควรเล่าอย่างเจี๋ยบในเรื่องใด?

คำถามสำหรับนิทานเรื่องลูกนกกลับบ้าน

1. ใครพบลูกนกหลงในตอนเช้า?
2. นกกลับไปหาอะไรกับพ่อ?
3. เมื่อลูกนกบอกว่าหนาว พ่อบอกนกนกอย่างไร?
4. เพราะเหตุใดลูกนกจึงหนาวมาเลี้ยงที่บ้าน?
5. ลูกนกตัวอื่นเพราะอะไร?
6. นกกลับมาห่มผ้าเพราะเหตุใด?
7. หลังจากนกกลับห่มผ้าแล้ว นกกลับทำอะไร?
8. แม่นกเป็นอย่างไรเมื่อลูกของมันหายไป?
9. เมื่อเห็นลูกน้อยของมันกลับมา แม่นกแสดงอาการดีใจอย่างไร?
10. ใครคิดถึงอะไรจากนิทานเรื่องนี้?

แบบฝึกหัดการถาม

คำถามสำหรับนิทานเรื่อง เถา งู กา

1. เคาโดยทั่วไปเป็นสัตว์ที่มีนิสัยอย่างไร?
2. การที่งูมักจะไปอยู่กับสัตว์อื่นเพื่อให้เขาเห็นว่าตนเก่งเป็นเพราะงูมีนิสัยอย่างไร?
3. เคาจงใจเจตนาทำให้งูเจ็บจริงไหม?
4. เมื่อเการูวาทกันไปเหยียบหางงูแล้วเคาทำอย่างไร?
5. เคาทำอย่างไรเมื่องูตก?
6. ทำไมกาในเรื่องนี้จึงบอกงูว่าเคาไม่กลัว?
7. ทำไมงูจึงอยากพบครูของเคา?
8. ขณะกาและพวกลากงูไป งูคิดอย่างไร?
9. กาและพวกลากงูไปเพื่ออะไร?
10. งูได้รับอะไร จากการเดินทางไปพบครูของเคา?

คำถามสำหรับนิทานเรื่องสามเกลอแกล้งพอม

1. รู้ได้อย่างไรว่าสัตว์ทั้งสามเป็นเพื่อนรักกัน?
2. ทำไมถึงกับหนูจึงคิดแกล้งพอม?
3. ทำไมกระต่ายจึงพูดห้ามลิงกับหนูไม่ให้แกล้งพอม?
4. สิ่งแกล้งพอมคืออะไร?
5. หนูแกล้งพอมอย่างไร?
6. ขณะถูกแกล้งพอมนอนอยู่ทำไม?
7. ลิงและหนูถูกลงโทษอย่างไร?
8. กระต่ายมีนิสัยแตกต่างจากลิงและหนูอย่างไร?
9. สัตว์ตัวทำอย่างไรพอมจึงนอนกำสาป?
10. ได้ร่ำเรียนอะไรจากนิทานเรื่องนี้?

แบบฝึกหัดการถาม

คำถามสำหรับนิทานเรื่องผีเสื้อสามตัว

1. ความสุขของผีเสื้อในนิทานเรื่องนี้คืออะไร?
2. อาหารของผีเสื้อคืออะไร?
3. เพราะเหตุใดผีเสื้อทั้งสามจึงไม่รู้เจตนา?
4. ทำไมผีเสื้อทั้งสามจึงกลับมาไม่ได้อีก?
5. เพราะเหตุใดดอกไม้จึงไม่ช่วยผีเสื้อ ที่ยังไม่เหมือนตน?
6. จากคำพูดที่ว่า "ฉันยอมเสี่ยงก็กว่าขอถึงเพื่อน" แสดงว่าผู้พูดมีนิสัยอย่างไร?
7. พระอาทิตย์รู้สึกอย่างไร เมื่อเห็นการกระทำของผีเสื้อทั้งสาม?
8. นอกจากจะรักเพื่อนแล้วผีเสื้อทั้งสามยังมีนิสัยอย่างไร?
9. การกระทำของดอกไม้ถูกมองหรือไม่ เพราะเหตุใด?
10. ถ้าพระอาทิตย์ไม่ส่องแสงมาให้ผีเสื้อทั้งสามจะเกิดอะไรขึ้น?

คำถามสำหรับนิทานเรื่องแกะกลับใจ

1. ทำไมมาลีจึงกล่าวรักจนแกะได้มาช่วยหาความสะอาด?
2. แกะมีนิสัยอย่างไร?
3. สัตว์ชนิดใดที่แกะชอบรังแก?
4. เพราะเหตุใดแกะชอบรังแก?
5. ทำไมไก่โต้งจึงแค้นใจแกะ?
6. สิ่งใดที่แกะได้รับจากการกระทำของเขาก็คืออะไร?
7. มาลีสอนน้องว่าอย่างไร?
8. เพราะเหตุใดสัตว์จึงสู้ยอมเมื่อถูกรังแก?
9. เมื่อฟังคำสอนของพี่สาว?
10. ได้เกิดอะไรจากนิทานเรื่องนี้?

แบบฝึกหัดถามตอบ

คำถามสำหรับนิทานเรื่องผู้สำนึกผิด

1. หนูปลื้มนิสัยอย่างไร?
2. เพราะเหตุใดหนูจึงไม่รู้ตัวว่าตนผิด?
3. หนูตัวนี้มีลักษณะคืออะไร?
4. หนูตัวนี้มีอะไรที่ทำให้หนูประหลาด?
5. ทำไมหนูตัวเล็กจึงวิ่งหนีเราอยู่อีก?
6. ทำไมหนูไม่ออกมาหาอาหารเอง?
7. สิ่งที่ทำให้หนูประหลาด?
8. จากเหตุการณ์ของหนูกับแม่ หนูคิดอย่างไร?
9. คุณธรรมที่หนูมีคืออะไร?
10. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด?

คำถามสำหรับนิทานเรื่องลูกปลาและเพื่อน

1. ที่ภาพทราายเป็นที่อยู่ของใคร?
2. ความสุขที่ลูกปลาอยากจะมีคืออะไร?
3. ทำไมลูกปลาจึงฉีกจากหอย ลูกปู เมื่อน้ำทะเลขึ้นเต็มฝั่ง?
4. เมื่อลูกปูกับลูกหอยวิ่งแข่งกันและลูกปูชนะทำไมทั้งสองจึงไม่โกรธกัน?
5. ลูกปลาทำตามลูกหอยกับลูกปูแนะนำอย่างไร?
6. ทำไมเมื่อไก่อ้นมาเล่นบนบกกับลูกปูและลูกหอยแล้วลูกปลาจึงอีกอดหายใจไม่ออก?
7. ทำไมลูกปูและลูกหอยจึงรู้สึกเสียใจ?
8. ลูกปูและลูกหอยทำอย่างไรจึงช่วยลูกปลาได้?
9. แม่ปลาทราบดีอย่างไรว่าไตทราเป็นน้ำ?
10. ทำไมลูกปลาจึงพูดว่า “ฉันได้พบแม่อีกครั้งก็เพราะเธอทั้งสอง”

แบบฝึกหัดคำถามตอบ

คำถามสำหรับนิทานเรื่องเพื่อนแท้

1. สัตว์ป่านานาชนิดในเรื่อง “เพื่อนแท้” มีสัตว์อะไรบ้าง จงบอกมาให้หมด?
2. ความพิการของลูกหมี่ในเรื่องนี้ เกิดมาจากสาเหตุอะไร?
3. ลูกหมี่มีการกำพร้าทั้งพ่อแม่ หมายความว่าอย่างไร?
4. ทำไมลูกหมี่ซึ่งยังเป็นสัตว์เล็ก ๆ จึงต้องออกไปหาอาหารเอง?
5. ลูกหมี่ถูกเพื่อนล้อเลียนด้วยสาเหตุอะไร?
6. ลูกหมี่จกจากคำที่ยายสั่งสอนอะไรไปบ้าง?
7. ลูกหมี่อาจได้รับการร้องขอจากใครบ้างให้ช่วยเหลือ?
8. เมื่อลูกหมี่เล่าเรื่องราว “ตัวใครตัวมันไว้” ลูกหมี่เล่าโดยหมายความว่าอย่างไร?
9. วางบกลวิธีที่ลูกหมี่ช่วยเพื่อนหนีไฟรอกกลางมาไว้ได้ 2 วิธี?
10. ถ้านักเรียนเป็นตัวละครในเรื่องนี้นักเรียนอยากจะเป็นอะไร เพราะเหตุใด?

คำถามสำหรับนิทานเรื่องมดคำสำนักนิค

1. รังของมดคำอยู่ที่ไหน?
2. หัวหน้ามดคำมีรูปร่างลักษณะอย่างไร?
3. ทำไมลูกน้องมดคำจึงไม่มีใครชอบหัวหน้ามดคำ?
4. หัวหน้ามดคำทำอะไรบ้างที่ลูกน้องของมันไม่ชอบ?
5. ลูกน้องมดคำปรึกษากันว่าจะทำอย่างไรเพื่อเป็นการสั่งสอน?
6. ทำไมลูกน้องมดคำจึงไม่กลับมาที่รัง?
7. ผึ้งมดคำพากันไปอยู่ที่ไหน?
8. ทำไมหัวหน้ามดคำไม่ออกไปหาอาหารกินเมื่ออาหารหมด?
9. เพราะเหตุใดหัวหน้ามดคำจึงปวดท้องคลื่นไส้ทรมาน?
10. ทำไมลูกน้องมดคำจึงต้องการให้มดคำผู้เฒ่าเป็นหัวหน้ามด?

แบบฝึกหัดถามตอบ

คำถามสำหรับนิทานเรื่องกระต่ายน้อยปัญญาดี

1. ทำไมสัตว์ป่าใน เรื่องนี้จึงกลัวเสือ?
2. ทำไมสัตว์ป่าจึงหนีเมื่อเห็นเสือ?
3. แม่กระต่ายมีลูกอะไรบ้าง?
4. ลูกกระต่ายตัวไหนที่เสือตะครุบไว้ได้?
5. ลูกกระต่ายตัวหนึ่งหนีเสือไม่ทันเพราะเหตุใด?
6. ลูกกระต่ายตัวที่ถูกเสือตะครุบไว้ช่วยตัวเองได้อย่างไร?
7. ลูกกระต่ายตัวที่ถูกเสือจับหุบกับเสือว่าอย่างไร?
8. เสือเชื่อคำที่ลูกกระต่ายบอกหรือไม่เพราะเหตุใด?
9. ลูกกระต่ายสอนเสือให้จับปลาได้อย่างไร?
10. ทำไมเสือจึงตกน้ำตาย?

คำถามสำหรับนิทานเรื่องความดีของแก้ว

1. ที่ว่าแก้วเป็นเด็กคือนั่นแก้วได้ทำอะไรให้แม่บ้าง?
2. ที่แก้วกองหนลำบากเหนื่อยยากต่าง ๆ นั้นเพราะอะไร?
3. พ่อเคยห้ามแก้วว่าถึงยากจนลำบากปานใดก็ไม่ควรทำอะไร แต่ควรทำอะไร?
4. ก้อนหินใหญ่กลางทางทำให้คนเดือดร้อนอย่างไร?
5. แก้วเอาก้อนหินกลางทางออกเพราะคิดไม่เหมือนคนอื่น แก้วคิดอย่างไร?
6. ในจดหมายที่ก้อนหินเจ้าของจดหมายเขียนไว้ว่าอย่างไร?
7. หลังจากได้พบทองคำแล้ว แก้วระลึกถึงคำสอนของพ่ออะไรบ้าง?
8. หลังจากนำทองคำให้แม่แล้ว แก้วได้ตั้งใจไว้ว่าจะทำอะไรต่อไป?
9. การที่แก้วนำก้อนหินออกได้แก้วต้องใช้คุณธรรมข้อใด?
10. ข้อที่เรารู้ได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร?

ภาคผนวก ก

๙. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง

ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

คำสั่ง ให้นักเรียนฟังนิทานแต่ละเรื่องให้จบแล้วตอบคำถาม โดยเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด
เพียงคำตอบเดียวแล้วกาเครื่องหมาย ✕ บนตัวอักษรหน้าข้อความที่เห็นว่าถูกต้อง

เรื่องที่ 1
เรื่องสองพี่น้อง

นายมันและนางพรทำไร่ผักอยู่เชิงเขาใหญ่ เขามีลูกสองคน คนพี่เป็นชายชื่อมิ่ง
คนน้องเป็นหญิงชื่อไหม นายมันและนางพรรักลูกทั้งสองมาก และเด็กทั้งสองก็เป็นเด็กดี
เคารพเชื่อฟังพ่อแม่ บ่อยครั้งที่มิ่งกับไหมถูกทำโทษ เพราะความซุกซนชอบเล่นสนุก และ
ไม่เคยจดจำความผิดที่ตนทำไว้

วันหนึ่งนายมันและนางพรต้องไปขายผักที่ตลาด เพราะแม่ค้าที่เคยมาซื้อผักในไร่
ป่วยเป็นไข้มาซื้อผักที่ไร่ไม่ได้ นายมันได้สั่งลูกทั้งสองว่า

"มิ่ง ไหม วันนี้ลูกอยู่เฝ้าบ้านให้พ่อแม่นะลูก พ่อกับแม่จะเอาผักไปขายที่ตลาด"

"ครับพ่อ"

มิ่งรับคำ นางพรจึงหันมาพูดกับไหมว่า

"ไหม อย่าลืมหาข้าวให้ไก่กินนะลูก"

"คะแม่"

ไหมรับคำแล้วแม่ก็พูดกับมิ่งว่า

"มิ่งลูกช่วยแหะหญ้าหน้าบ้านให้แม่ด้วย หญ้าขึ้นรกเคียวต้นกุหลาบของพ่อจะตายหมด
ก่อนออกจากบ้าน นายมันพูดกับลูกทั้งสองอีกครั้งว่า

"พ่อไปนะ เฝ้าบ้านให้ดี ๆ อย่าไปเที่ยวเล่นซุกซนพ่อแม่จะไปครึ่งวัน เคียวหญ้า
ก็จะกลับ"

"พ่อแม่ไปตลาดแล้ว เด็กทั้งสองไม่อยากทำงานตามที่พ่อแม่สั่งไว้ เขาอยากไปเที่ยวที่ภูเขาเพื่อเก็บหินสวย ๆ ดังนั้นมิงกับโหมจึงรีบทำงานอย่างลวก ๆ มิงเอาเสียมไปแตะหญ้าที่หน้าบ้าน เสียมไปโดนรากกุหลาบคันที่พ่อรักชาติ แต่มิงมองไม่เห็น ส่วนโหมก็รีบร้อนให้ชาวไทจีนลืมนึกแล้ว โกล้เพียงมิงกับโหมรีบตรงไปที่ภูเขาทันที หลังจากที่ได้เด็กทั้งสองทำงานเสร็จแล้วเขาสนุกสนานในการปีนเขามาก มิงเดินเก็บก้อนหินสวย ๆ ส่วนโหมก็เก็บดอกไม้จีนลืม เวลาเย็นแล้วแต่เด็กทั้งสองก็ยังปีนเขาอยู่

"พีมิงกลับบ้านเกิดเย็นแล้ว บนภูเขามืดเร็วเราจะมองไม่เห็นทางเดิม"

โหมชวนมิงกลับบ้าน

"กลับก็กลับ"

มิงตอบแล้วพากันเดินกลับบ้าน แต่เด็กทั้งสองปีนเขาขึ้นไปสูงมาก ขาลงหนทางจึงยังไกลมาก มืดแล้วเด็กทั้งสองก็ยังเดินไม่ถึงเชิงเขา เขามองไม่เห็นทางเดิน ไถ่ยืนแต่เสียงจ๊กจั่นและแมลงกลางคืนร้องระงม มิงกับโหมกลัวมากจึงร้องไห้ และส่งเสียงตะโกนเรียกให้พ่อแม่ช่วยจนเสียงแหบแห้ง

"พ่อครับ แม่ครับ ช่วยหนูด้วย"

มิงตะโกนแล้วโหมก็ร้องไห้สะอึกสะอื้น

"ฮือ ฮือ ช่วยหนูด้วย ฮือ ฮือ"

ทันใดนั้นเอง เด็กทั้งสองก็ได้ยินเสียงพ่อ

"มิง โหม อยู่ไหน วู"

"ทางนี้ครับพ่อ ทางนี้"

มิงตะโกนตอบด้วยความดีใจ

"แม่จาดูกอยู่ทางนี้"

โหมเรียกบ้าง เด็กทั้งสองดีใจมากที่ได้พบพ่อแม่ เขารู้สึกว่าตนทำผิด รักสนุกชอบเล่นซุกซน ไม่เชื่อฟังพ่อแม่จนเกือบจะได้รับอันตราย เขาค้นคว้าโทษของตน และตั้งใจว่าต่อไปจะไม่ซุกซนจะเชื่อฟังพ่อแม่

1. เพราะเหตุใดมิ่งกับไหมจึงถูกทำโทษบ่อย ๆ ?
 - ก. เพราะความซุกซน
 - ข. เพราะความคื้อน
 - ค. เพราะความหลงลืม
 - ง. เพราะความประมาท
2. เพราะเหตุใดนายมันและนางพรจึงต้องไปขายผักที่ตลาด ?
 - ก. เพราะไม่พอใจผู้อื่นให้นำไปขาย
 - ข. เพราะคนที่มาซื้อประจำไม่สบาย
 - ค. เพราะไม่มีคนมาซื้อผักที่ไร่
 - ง. เพราะมีเวลาว่างพอดี
3. สัตว์ที่มิ่งกับไหมเลี้ยงไว้คืออะไร ?
 - ก. วัว
 - ข. หมู
 - ค. ไก่
 - ง. เป็ด
4. สิ่งที่คุณแม่ไม่ได้ส่งมิ่งกับไหมคืออะไร ?
 - ก. ให้เฝ้าบ้าน
 - ข. ให้หะหญ้า
 - ค. ให้รดน้ำผัก
 - ง. ให้เอาข้าวให้สัตว์
5. เพราะเหตุใดมิ่งและไหมจึงร้องไห้ ?
 - ก. เพราะความหวาดกลัว
 - ข. เพราะความเจ็บปวด
 - ค. เพราะความตกใจ
 - ง. เพราะความคิดถึง
6. พ่อแม่ของมิ่งกับไหมออกจากบ้านเวลาใด ?
 - ก. เช้า
 - ข. สาย
 - ค. บ่าย
 - ง. เย็น
7. ข้อใดสอดคล้องกับคำว่า "ทำลวก ๆ" ?
 - ก. เมื่อน้ำเดือดเขารีบใส่ผักลงไปแล้วรีบตักขึ้น
 - ข. เขาดูบ้านอย่างรีบเร่งบ้านจึงไม่สะอาด
 - ค. เขารีบออกไปอย่างรวดเร็วจึงสะกุก่อนหิน
 - ง. เมื่อแม่บอกให้ไปตลาดเขารีบไปทันที
8. ผลจากการทำงานอย่างลวก ๆ ของมิ่งคืออะไร ?
 - ก. รากกุหลาบขาด
 - ข. หลงทางในป่า
 - ค. แก้วน้ำแตก
 - ง. ส้มปิตเล้า

9. เพราะเหตุใดจึงมีงกับไหมจึงทำงานลวก ๆ
- ก. เพราะพ่อแม่สั่งเอาไว้
 - ข. เพราะมีงานต้องทำมาก
 - ค. เพราะมีนิสัยเช่นนั้นเอง
 - ง. เพราะอยากไปเที่ยวเล่น
10. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร ?
- ก. ต้องตั้งใจทำงาน
 - ข. ต้องเชื่อฟังพ่อแม่
 - ค. ต้องฝึกการปั่นเชา
 - ง. ต้องอดทนต่อความยากลำบาก

เรื่องที่ 2

เรื่องนกกระจาม

มีนกกระจามฝูงหนึ่ง อาศัยอยู่บนต้นไม้ใหญ่ที่ชายป่าแห่งหนึ่ง ทุกวันนกกระจามทั้งฝูง จะออกไปหากินพร้อม ๆ กัน ที่ทุ่งนาในแถบนั้น นกฝูงนี้ให้สัญญากันไว้ว่า เมื่อใดที่ลงไปจิก กินข้าวในนาแล้วไปติดตาข่ายที่คนขุดไว้ ก็ให้บินขึ้นพร้อม ๆ กัน พาเอาตาข่ายนั้นขึ้นไป ค้างไว้บนยอดไม้เสียแล้วจึงค่อยพากันบินหวนลงมา พวกเราก็จะหลุดพ้นจากตาข่ายที่ดักไว้ นายพรานรู้ว่านกฝูงนี้จะออกไปหากินข้าวในนาทุกวัน จึงเอาตาข่ายมาดักไว้ที่ต้นไม้ซึ่งเป็น ทางที่นกจะต้องผ่าน และแล้วนกกระจามทั้งฝูงก็ติดตาข่ายของนายพราน นกทุกคนดิ้นรนเพื่อ ให้หลุดพ้นจากตาข่าย แต่ดิ้นเท่าไรก็ไม่หลุด ในที่สุดมีนกตัวหนึ่งคิดได้ร้องเตือนว่า

“นี่พวกเราทำไมไม่ทำตามสัญญาที่พวกเราให้กันไว้ล่ะ”

นกกระจามทั้งหลายจึงนึกถึงสัญญาของตนได้ก็พร้อมใจกันบินขึ้นไปพร้อม ๆ กัน พาเอาตาข่ายไปจิกไว้บนต้นไม้แล้วบินหวนลงมา นกกระจามทั้งหลายจึงหลุดพ้นจากตาข่าย ไม่ได้

ฝ่ายเมียของนายพรานรอนนายพรานกลับมาบ้านเพื่อนำนกกระจามไปทำอาหาร เมื่อรู้ว่านายพรานกลับมาบ้านไม่ได้กลับมาเองก็โกรธคว่านายพรานด้วยประการต่าง ๆ

มาวันหนึ่ง นกกระจามฝูงนั้นบินลงมาหาอาหารในนา นกตัวหนึ่งบินฉลไประนหัว นกกระจามอีกตัวเข้า นกตัวที่ถูกชนโกรธควาออกมาว่า

“ทำไมมารชนหัวข้า”

นกตัวที่ชนก็ตอบว่า

“ขอโทษเถอะนะ เพราะฉันเป็นนกที่แข็งแรง บินมาโดยเร็ว จึงไม่ทันเห็น”

นกตัวที่ถูกชนพูดว่า

“หนอยนะเวลาไปติดตาข่ายฉันตัวเดียวหรอกที่บินแข็งแรงกว่าตัวอื่น ๆ ทั้งหมด”

นกตัวที่ชนก็ว่า

“รูปร่างอย่างเจ้านะหรือจะบินแข็งแรงกว่าเรา”

นกตัวที่ถูกชนก็ว่า

“ถ้าไม่เชื่อมาลองกำลังดูซิ”

แล้วนกทั้งสองก็เกิดตีกันขึ้น นกตัวอื่นเข้าช่วยทำให้เกิดตีกันเป็นหมู่ ๆ นกกระจามตัวโตมดลาคไม่ชอบการทะเลาะวิวาทก็บินหนีไปเสีย ตั้งแต่นั้นมานกกระจามฝูงนั้นจะทำอะไรก็ไม่ช่วยกันทำ โดยพร้อมเพรียงกันเหมือนอย่างแต่ก่อน ในไม่ช้านายพรานก็เอาตาข่ายไปดักอีก พอนกกระจามฝูงนั้นติดตาข่าย ต่างก็ไม่ยอมบินขึ้นพร้อม ๆ กันก็ยิ่งงอนว่า

“ฉันแรงน้อยบินไม่ไหว ใครแรงมากก็บินขึ้นซิ”

บางตัวก็ว่า

“ແທ້ແກ່ເຈົ້າຕົວຕົນຕາຂ້າຍຈະຈັກຢູ່ແລ້ວ ເຂົາບິນບ້າງຮີ”

ต่างโต้เถียงกันไม่มีใครยอมบิน ในที่สุดนายพรานมารวบตาข่ายเอานกกระจามฝูงนั้นไปทั้งหมด นกกระจามก็ต้องตกเป็นอาหารของนายพราน

1. นกฝูงนี้สู้ญากันไว้อย่างไร ?

- ก. ฉ้านายพรานมาจับจะช่วยกันรวมจิก
- ข. ถ้าตัวใดถูกจับจะพากันไปช่วย
- ค. ถ้าติดตาข่ายจะบินขึ้นพร้อมกัน
- ง. ถ้าได้อาหารจะแบ่งกันกิน

2. นกฝูงนี้สู้ญากันไว้เพื่ออะไร ?

- ก. เพื่อจะได้มีอาหารกินทั่วๆกัน
- ข. เพื่อความปลอดภัยของทุกตัว
- ค. เพื่อให้นายพรานเกรงกลัว
- ง. เพื่อจะได้ไม่เอาเปรียบกัน

3. เพราะเหตุใดฝูงนกจึงพาตาข่ายไปค้างบนต้นไม้ ?

- ก. เพราะจะได้บินหวนลงมาเพื่อจะได้หลุดจากตาข่าย
- ข. เพราะต้องการให้นายพรานหันไปสนใจตาข่าย
- ค. เพราะต้องการทำลายตาข่ายของนายพราน
- ง. เพราะต้นไม้ใหญ่บินหลบไม่ทัน

4. เมื่อพิศตาชายครั้งที่สองฝูงนกไม่ทำตามสัญญาเพราะเหตุใด ?
 - ก. เพราะยังไม่ได้ตกลงแน่นอน
 - ข. เพราะไม่มีใครสนใจสัญญา
 - ค. เพราะทำไปแล้วไม่มีผล
 - ง. เพราะลืมสัญญาที่ให้ไว้
5. ทำไมนายพรานจึงถูกเมียบอกว่า ?
 - ก. เพราะกลับบ้านค่ำมาก
 - ข. เพราะจับนกไม่ไ้เลย
 - ค. เพราะจับสัตว์มาน้อย
 - ง. เพราะทำตาชายราคา
6. เพราะเหตุใดนกกระจาบจึงตีกัน ?
 - ก. เพราะต้องการรู้ว่าใครแข็งแรงกว่ากัน ?
 - ข. เพราะแย่งอาหารกันเอง
 - ค. เพราะแย่งกันเป็นหัวหน้า
 - ง. เพราะบินชนกันเอง
7. ผลที่เกิดขึ้นหลังจากการตีกันของนกกระจาบคืออะไร ?
 - ก. มีนกบาดเจ็บหลายตัว
 - ข. นายพรานเลิกมาดักนก
 - ค. นกบางส่วนหนีไปอยู่ที่อื่น
 - ง. ฝูงนกไม่ช่วยเหลือกันเหมือนเดิม
8. ข้อใดสอดคล้องกับคำว่า "เกียจฉ่อง" ?
 - ก. เธอทำแบบนี้ฉันโกรธเธอแล้วละ
 - ข. ฉันไม่ไหวเธออย่าบังคับ
 - ค. เราต่างคนต่างแยกกันไปนะ
 - ง. เธอไปก่อนเดี๋ยวฉันจะตามไป
9. ทำไมฝูงนกกระจาบจึงไม่ช่วยกันตอนถูกดักครั้งที่สอง ?
 - ก. เพราะถูกตาชายรัดแน่นเกินไป
 - ข. เพราะบอกเลิกสัญญากันแล้ว
 - ค. เพราะกลัวแต่เกียจกัน
 - ง. เพราะไม่แข็งแรงพอ
10. ข้อคิดที่ได้จากนิทานเรื่องนี้คืออะไร
 - ก. ต้องมีความอดทน
 - ข. ต้องมีความสามัคคี
 - ค. ต้องมีความกล้าหาญ
 - ง. ต้องมีความซื่อสัตย์

เรื่องที่ 3 เรื่องสามเกลอ

ชายจากสามคน เทียวชอทานเขาเลี้ยงชีพ ใครขอได้มากน้อยเท่าใดก็นำมาแบ่งปันกันกินทุกวัน จนชอบพอรักใคร่สนิทสนมกัน แต่ในตำบลที่เขาเคยชอทาน เกิดขัดสนอาหารจึงไม่มีใครให้เงินชอทาน ชายชอทานสามคนจึงได้แยกย้ายกันไปเที่ยวชอทานที่ตำบลอื่น

ชายคนแรกชื่ออ็อค แยกไปทางทิศเหนือ คนที่สอง ชื่อออด แยกไปทางทิศตะวันออก ส่วนคนที่สามชื่ออ้วน เดินทางตรงไปทางทิศใต้ เขาเดินทางไปถึงเมืองหนึ่งซึ่งพระเจ้าแผ่นดินเมืองนั้นสวรรคต ไม่มีผู้ที่จะเป็นพระเจ้าแผ่นดินแทน

บรรดาขุนนางทั้งหลายจึงเอามาเทียบราชรถเข้า แล้วเสี่ยงทายให้ม้าพาราชารถไปเกย ผู้มีบุญวาสนาสมควรจะได้เป็นพระเจ้าแผ่นดินม้าก็พาราชารถไปเกยเอาอ้วน ซึ่งเดินทางเข้ามาในเมืองพอดี ขุนนางทั้งหลายจึงพร้อมใจกันยกอ้วนขึ้นเป็นพระเจ้าแผ่นดินต่อไป

ออดซึ่งแยกไปทางทิศตะวันออกรู้ข่าวว่าอ้วนเพื่อนของตนได้เป็นพระเจ้าแผ่นดินก็รีบเดินทางไปหา แต่กว่าจะเข้าพบก็ตองกลยหาโอกาสอยู่นาน เมื่อมีโอกาสจึงเข้าไปหาเขาคอย ๆ หลีกทางหมอบคลานเข้าไปทำกิริยาเคารพนบนม มีคำเดียวว่าเคยเป็นเพื่อนกันมาก่อน เพราะรู้ว่าตัวเองเป็นสามัญชนธรรมดา ส่วนเพื่อนมีบุญวาสนามาก จึงได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน

พอพระเจ้าแผ่นดินทอดพระเนตรเห็นก็จำได้และได้เห็นเขาเป็นคนมีกิริยามารยาทดี รู้จักที่ต่ำที่สูงก็ยิ่งทรงเมตตา จึงให้ขุนนางพาไปเลี้ยงดูแต่งตั้งให้เป็นทหารคนสนิท และสร้างบ้านให้อยู่ได้รับความสุขสบาย

ฝ่ายอ็อคพอรู้ว่าเพื่อนได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน และได้เลี้ยงดูออด เพื่อนอีกคนหนึ่งให้ได้รับความสุขสบาย จึงรีบไปหาบ้าง พอไปถึงก็มีได้เกรงกลัวใครถือว่าเพื่อนได้เป็นพระเจ้าแผ่นดิน เขาเดินผ่านขุนนางตรงไปหาพระเจ้าแผ่นดินทันที พอได้พบพระเจ้าแผ่นดิน

ก็แสดงกิริยาอาการ และพูดจาปราศรัยเหมือนอย่างเคยหาได้คิดว่าตนเป็นเป็นส่วนผู้ชน
ไม่ไปตีเสมออย่างที่เคยทำมาก่อน

พระเจ้าแผ่นดินทรงได้รับความอับอายแก่ขุนนางทั้งหลายมากและทรงเห็นว่า
อึดเป็นไม่มีกิริยามารยาท ไม่รู้จักที่กำตีสั่งให้ทหารขับไล่ไปเสีย ไม่ทรงเล็งยังดู
เหมือนออก อึดก็ต้องเที่ยวรอนแรมขอทานเร่ก๊อบไปวัน ๆ เหมือนอย่างเดิม

1. ข้อใดสอดคล้องกับคำว่า "ยากจน" ?
 - ก. เค็ดคร่อน
 - ข. เจ็บป่วย
 - ค. ยากจน
 - ง. ลำบาก
2. เพราะเหตุใดชายสามคนจึงรักโกรธ
สนิทสนมกัน ?
 - ก. เพราะเป็นพี่น้องกัน
 - ข. เพราะได้สัญญากันไว้
 - ค. เพราะอยู่ด้วยกันมานาน
 - ง. เพราะเชื่อฟังซึ่งกันและกัน
3. อะไรเป็นสาเหตุให้ทั้งสามต้องแยกย้าย
ไปทีอื่น ?
 - ก. เพราะถูกชาวบ้านไล่
 - ข. เพราะถูกตำรวจจับ
 - ค. เพราะไม่ค่อยมีคนให้ทาน
 - ง. เพราะหาอาหารไม่เพียงพอ
4. ทิศที่สำคัญมีกี่ทิศ ?
 - ก. 5 ทิศ
 - ข. 4 ทิศ
 - ค. 3 ทิศ
 - ง. 2 ทิศ
5. สิ่งที้ออกได้รับจากการกระทำของ
ตนคืออะไร ?
 - ก. ได้รับคำชมเชย
 - ข. ได้รับทรัพย์สินเงินทอง
 - ค. ได้รับแต่งตั้งเป็นขุนนาง
 - ง. ได้รับแต่งตั้งเป็นคนสนิทของอ้วน
6. เพราะเหตุใดต้องมีการเสี่ยงทาย
หาคนเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ?
 - ก. เพราะไม่มีใครเหมาะสมที่จะเป็น
พระเจ้าแผ่นดิน
 - ข. เพราะมีคนอยากเป็นพระเจ้า
แผ่นดินหลายคน
 - ค. เพราะไม่มีใครอยากเป็นพระเจ้า
แผ่นดิน
 - ง. เพราะหาผู้ที่จะเป็นพระเจ้าแผ่นดิน
ไม่พบ

7. ผู้ที่สมควรเป็นพระเจ้าแผ่นดิน
ควรเป็นอย่างไร ?
- ก. ต้องเป็นผู้มีฐานะร่ำรวย
 - ข. ต้องเป็นผู้มีบุญวาสนา
 - ค. ต้องมีหน้าตางดงาม
 - ง. ต้องเป็นผู้มีอำนาจ
8. เพราะเหตุใดอานนังเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ?
- ก. เพราะถูกม้าเทียมราชรถวิ่งมาชน
 - ข. เพราะถูกพระเจ้าแผ่นดินเลือก
 - ค. เพราะถูกประชาชนเลือก
 - ง. เพราะถูกราชรถมาเกย
9. เพราะเหตุใดอชิตจึงมาหา
พระเจ้าแผ่นดินอานน ?
- ก. เพราะความลึกลับถึง
 - ข. เพราะถูกเรียกมาพบ
 - ค. เพราะรวบรวมมาหา
 - ง. เพราะต้องการให้อานน
เลี้ยงดู
10. สิ่งที่ดีที่ได้รับจากการกระทำ
ของเขาคืออะไร ?
- ก. ได้รับคำชมเชย
 - ข. ได้รับการขบไล่
 - ค. ได้รับการทำโทษ
 - ง. ได้รับการเลี้ยงดู

เรื่องที่ 4 เรื่องเสื่อสวของแก้ว

เช้าวันหนึ่งแก้วไปโรงเรียน เดินผ่านร้านขายเสื่อผ้า เห็นกระโปรงชุดสีชมพูสดใส

“สวยจริง ๆ”

แก้วอุทาน

“ทำอย่างไรดีนะ แก้วจึงจะได้กระโปรงชุดสวยชุดนั้น”

“ชุดนี้เท่าไรคะ”

“ร้อยยี่สิบบาทจะหนู”

“ແໝສວຍດີຈິ່ງ ແຕ່ແພງເທື່ອເກີນ”

ตอนพักกลางวันแก้วนั่งคิด

“กระโปรงชุดนั้นแพงจัง แม่คงไม่มีเงินซื้อให้หรอกแม่ขายผลไม้ที่ตลาดได้กำไรวันละไม่กี่บาท เมื่อไรจะพอ... เราจะทำอย่างไรดีหนอ”

แก้วคิดถึงเพื่อนที่ทำงานหลังเลิกเรียนแล้ว ป้องขายพวงมาลัย อีคขายหนังสือพิมพ์ แต่แก้วทำไม่ได้เพราะกลัวถูกรถชนและไม่มีกระดากหนังสือพิมพ์

เช้าวันหนึ่งแก้วเดินผ่านร้านขายอาหาร ได้ยินเสียงเจ้าของร้านพูดกับภรรยาว่า

“เด็กล้างจานลากลิ้นบ้านอาทิตย์หนึ่ง เราจะหาเด็กที่ใหม่มาแทนทีละ”

ตอนบ่ายเมื่อเลิกเรียนแล้วแก้วคงไปที่ร้านอาหารนั้นทันที และบอกกับเจ้าของร้านว่า

“หนูมาสมัครล้างจานค่ะ”

เจ้าของร้านพาแก้วไปหลังร้าน แก้วจึงลงมือล้างจานทันทีตามที่เคยช่วยแม่ทำ แม่เคยบอกแก้วว่าถ้าล้างไม่สะอาดจะเป็นอันตรายต่อร่างกาย ตอนเย็นเจ้าของร้านส่งเงินให้ยี่สิบบาทเป็นค่าจ้างสำหรับวันนี้

"ขอบคุณค่ะ"

แก้วรับปากพลางคิดในใจว่าพอทำงานครบหกวันก็จะได้เงินหนึ่งร้อยยี่สิบบาท เป็นค่ากระโปรงชุดสวยนั้นพอดี เมื่อแก้วกลับบ้าน แก้วรีบทำงานบ้านแล้วจึงทำการบ้านจนเสร็จ ไม่นานนักแม่ก็กลับมา

"ตายจริงแก้วลืมบอกแม่เรื่องไปล้างจาน แคงไม่เป็นไรนะพอได้เงินแล้วค่อยมาบอกแม่ก็ได้ แม่จะไต่ถามแทน"

แก้วไปล้างจานหลังเลิกเรียนทุกวัน พอถึงวันที่สาม ขณะที่แก้วกำลังล้างจานอยู่ โครมเพลง...

"ตายจริงจานแตกตั้งสามใบ"

แก้วอุทานด้วยความตกใจ วันนั้นแก้วถูกหักค่าทำงานแตกสิบห้าบาท วันต่อมาแก้วตั้งใจทำงานอย่างระมัดระวังยิ่งกว่าเดิม และคิดว่ากว่าจะได้เงินมานั้นมิใช่ของง่ายเลย

วันสุดท้ายเจ้าของร้านจ่ายเงินให้แก้วสี่สิบบาทซึ่งมากกว่าค่าจ้างที่เคยได้รับ แก้วแปลกใจจึงถามเจ้าของร้านว่า

"ทำไมหนูได้สี่สิบบาทคะ"

"เพราะหนูตั้งใจทำงานดี"

เจ้าของร้านตอบ เมื่อเลิกงานแล้วแก้วเดินกลับบ้านอย่างมีความสุข

"พรุ่งนี้แล้วสินะ แก้วจะได้ใส่กระโปรงชุดสวยตัวนั้น"

เย็นวันนั้นฝนตกหนัก แม่ไม่สบายมากและไม่มีเงินไปรักษา แก้วนั่งคิด...

แก้วมีเงินอยู่หนึ่งร้อยยี่สิบบาทพอดี แก้วเก็บไว้ซื้อกระโปรงชุดสวยชุดนั้น แต่ถ้าไม่พาแม่ไปหาหมอ แม่อาจไม่สบายมากขึ้น จะทำอย่างไรดีหนอ แก้วคิดสลับกันไปมาระหว่างกระโปรงชุดสวยกับแม่ซึ่งไม่สบาย

ในที่สุดจึงตัดสินใจบอกแม่ให้ไปหาหมอโดยใช้เงินที่หามาได้ เมื่อแม่หายแล้ว แก้วรู้สึกสบายใจถึงแม่ เงินจะหมดไปกับค่ารักษา เย็นวันนั้นพ่อของแก้วซึ่งไปทำงานต่างจังหวัดกลับมาถึงบ้าน แม่จึงเล่าเรื่องที่แก้วพาไปหาหมอให้ฟัง พ่อยิ้มอย่างพอใจ ดูปรีะแฮะแก้วไปมาพร้อมกับชมว่า

"ดีมากลูกเป็นเด็กดี"

ตอนเย็นวันรุ่งขึ้นเมื่อแก้วกลับจากโรงเรียน และช่วยทำงานบ้านเสร็จแล้ว พ่อเรียกแก้วไปหาแล้วพูดว่า

"พอมีของขวัญให้ลูก ลองเปิดดูซิ"

"อ๋อ กรรไกรตัดสวยของแก้วนี่เอง"

แก้วดีใจจนน้ำตาไหล พ่อกับแม่เข้ามาโอบกอดแก้วด้วยความชื่นชม

1. ทำไมแก้วจึงคิดว่าแม่มองไม่มีเงินซื้อของให้ ?
 - ก. เพราะแม่บอกแก้ว
 - ข. เพราะแม่ไม่ค่อยมีของขาย
 - ค. เพราะขายของได้กำไรน้อย
 - ง. เพราะขายของไม่ค่อยจะได้
2. ทำไมแก้วจึงขายหนังสือพิมพ์เหมือนอื่นไม่ได้ ?
 - ก. เพราะแก้วกลัวถูกขโมย
 - ข. เพราะแก้วคิดเงินไม่ถูก
 - ค. เพราะแก้วอายคน
 - ง. เพราะแก้วเกียจคร้าน
3. แก้วคิดอย่างไรจึงไปสมัครล้างจาน ?
 - ก. คิดจะช่วยแม่หาเงิน
 - ข. คิดหาเงินมาซื้อของ
 - ค. คิดอยากทำเหมือนเพื่อน ๆ
 - ง. คิดจะให้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
4. ทำไมแก้วจึงรู้ว่าการล้างจานไม่สะอาดเป็นอันตราย ?
 - ก. อ่านจากหนังสือ
 - ข. เคยเห็นในทีวี
 - ค. คุณครูสอน
 - ง. แม่สอนไว้
5. ทำไมแก้วไม่บอกแม่ว่าไปรับจ้างล้างจาน ?
 - ก. เพราะกลัวถูกแม่ตำหนิ
 - ข. เพราะอยากให้แม่ตื่นเต้น
 - ค. เพราะคิดว่าแม่มองไม่สนใจ
 - ง. เพราะกลัวแม่จะเอาเงินที่หาได้ไป
6. "ทำไมหนูได้ทั้งสี่สิบบาทคะ" ผู้พูดมีความรู้สึกอย่างไร ?
 - ก. ดีใจ
 - ข. ตกใจ
 - ค. น้อยใจ
 - ง. แปลกใจ

7. ผลที่แก้วได้รับจากการทำงานตก
เป็นอย่างไร ?
- ก. ถูกตำหนิ
 - ข. ถูกไล่ออก
 - ค. ถูกตัดเงิน
 - ง. ถูกให้ค่าใช้จ่าย
8. เพราะเหตุใดแก้วจึงได้รับเงิน
ค่าจ้างเพิ่ม ?
- ก. เพราะแก้วขอเพิ่ม
 - ข. เพราะแก้วทำงานดี
 - ค. เพราะเจ้าของร้านสงสาร
 - ง. เพราะต้องการให้แก้วทำ
ประจำ
9. ทำไมแก้วจึงได้รับของขวัญ ?
- ก. เพราะเป็นวันเกิด
 - ข. เพราะทำความดีไว้
 - ค. เพราะสอบได้คะแนนดี
 - ง. เพราะพอนำมาจากต่างจังหวัด
10. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด ?
- ก. ความอดทน
 - ข. ความกตัญญู
 - ค. ความซื่อสัตย์
 - ง. ความขยันหมั่นเพียร

ภาคผนวก ง :

แบบสอบถามแรงจูงใจไม่สัมพันธ์ต่อการฝึกทักษะการฟัง

ชื่อ.....ชั้น.....

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

คำอธิบายวิธีทำ

1. แบบสอบถามนี้มี 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึก ความคิดเห็น รวมถึง ลักษณะนิสัยที่นักเรียนประพฤติปฏิบัติ ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกนึกคิด และมีลักษณะนิสัยแตกต่างกัน สิ่งที่สำคัญที่สุดของการตอบแบบสอบถามก็คือ นักเรียนจะต้องพยายามตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวนักเรียนให้มากที่สุด
2. ในการตอบนั้น หลังจากที่นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อแล้วถ้าจะตอบเช่นไรก็กาเครื่องหมาย (✓) ลงในช่อง ☐ ทำข้อความนั้นตามความรู้สึกที่เป็นจริงเฉพาะตัวนักเรียน ดังตัวอย่างของการตอบข้อ (๑)

๑. นักเรียนมีความพยายามอย่างยิ่งที่จะวาดภาพให้สวยกว่าเพื่อน

มาก

ปานกลาง

น้อย

๑. นักเรียนคิดว่าถ้าการได้รับการฝึกทักษะ การฟังมีประโยชน์ต่อนักเรียน

มาก

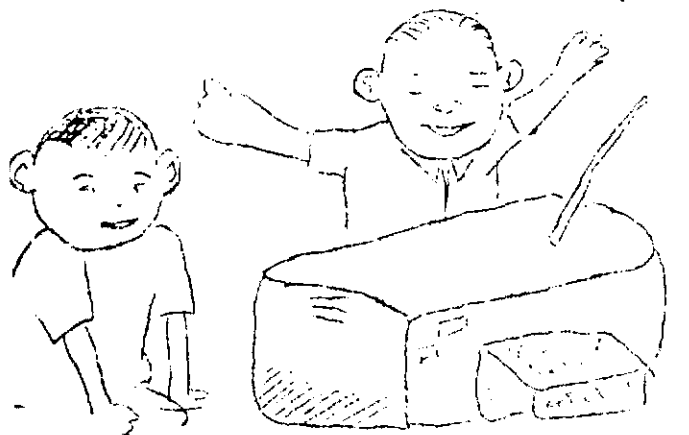
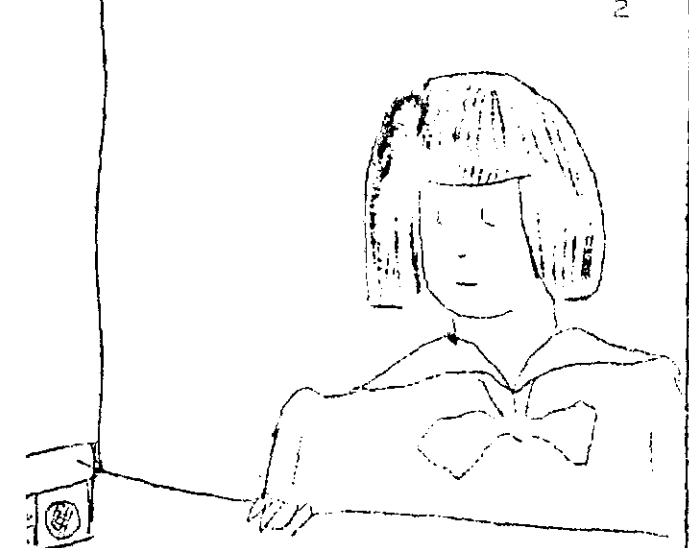
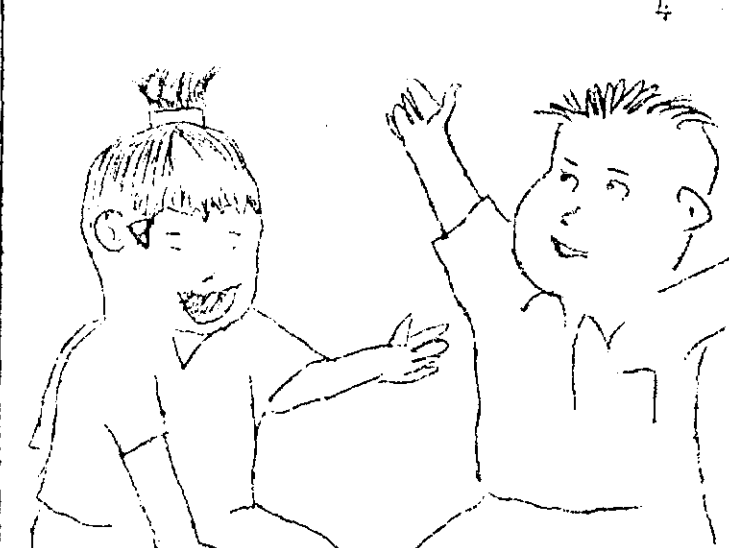
ปานกลาง

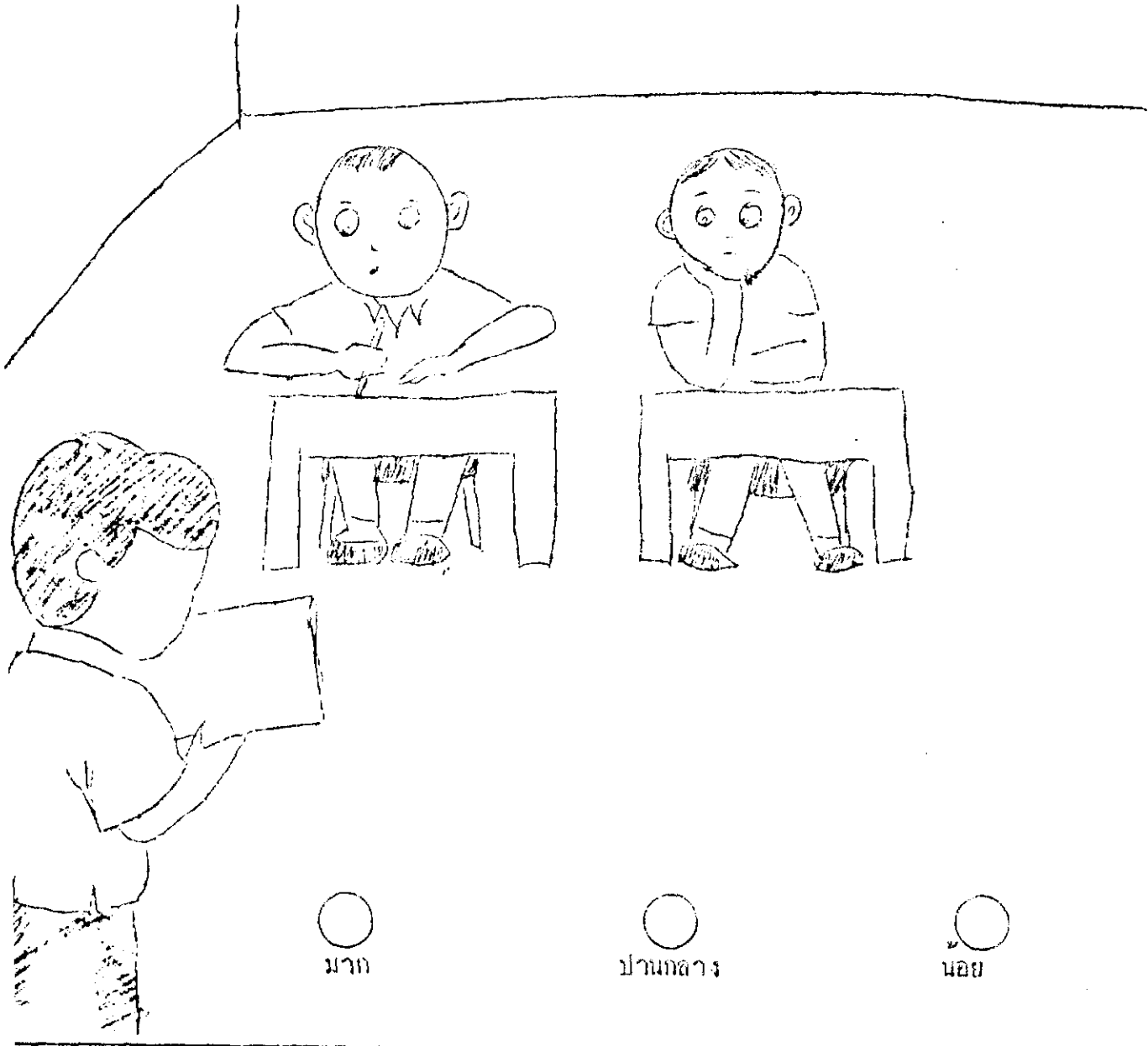
น้อย

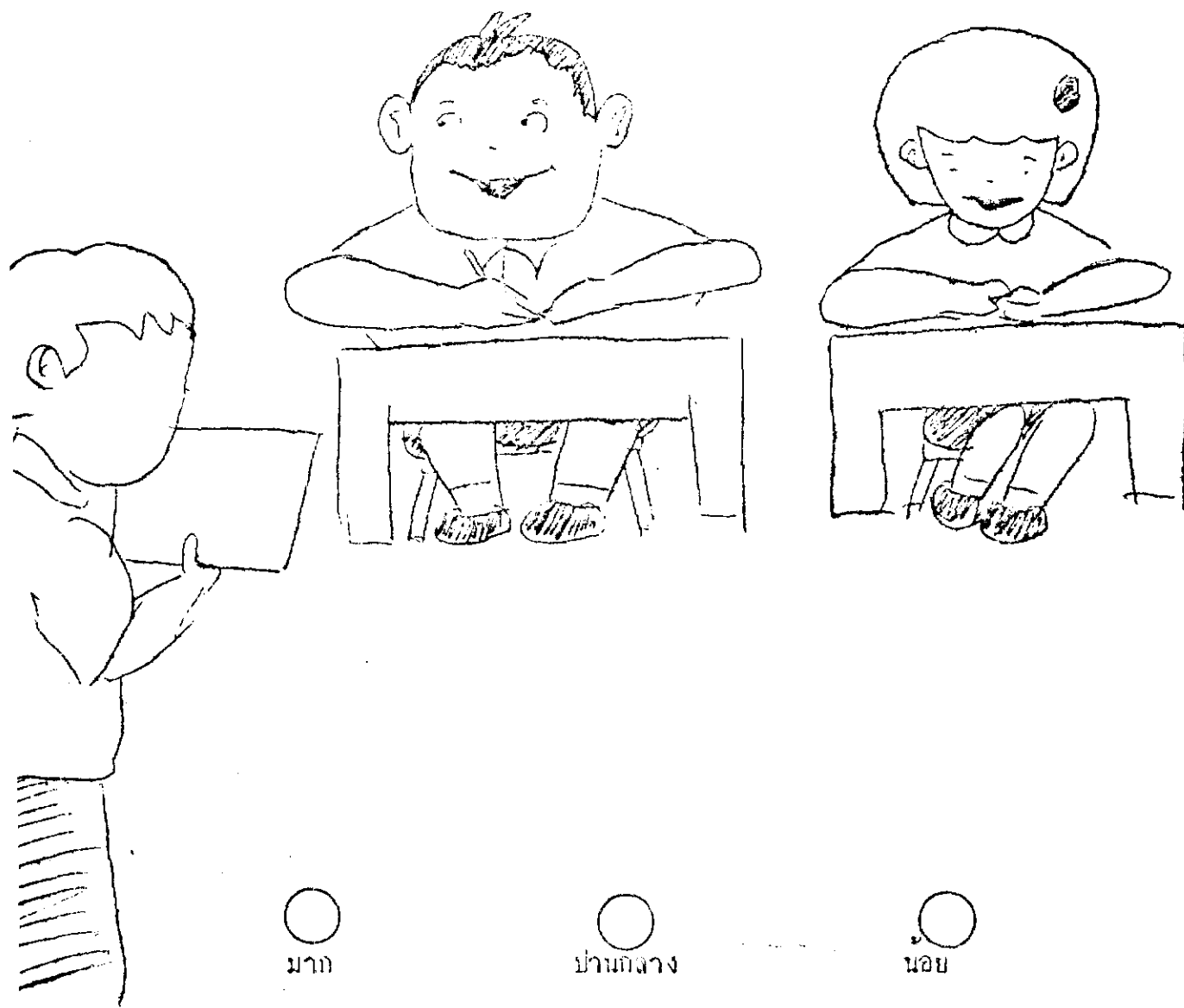
2. นักเรียนคิดว่า ความรู้ที่นักเรียนได้รับส่วนใหญ่มาจากทาง

1 	3
2 	4
มาก	ปานกลาง
	น้อย

3. เมื่อครูเล่านิทานให้ฟังจนจบ แล้วให้ทำแบบฝึกหัด นักเรียนมีความตั้งใจที่จะตอบได้ถูก

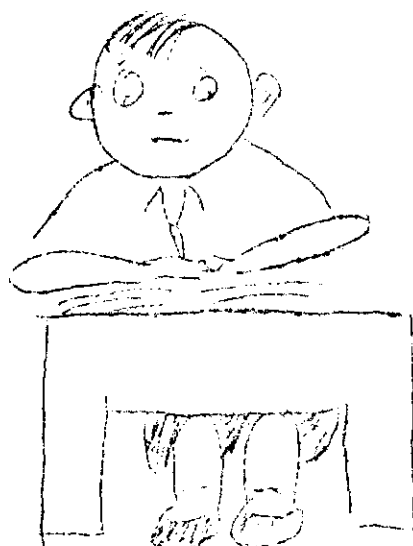
4. เมื่อนักเรียนฟังนิทานจบแล้ว ทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง นักเรียนรู้สึกใจ

5. เมื่อถึงนิทานที่ครูเล่าจบแล้ว และทำแบบฝึกหัดที่มาก นักเรียนจะออกหน้าให้สำเร็จ

มาก

ปานกลาง

น้อย

6. เมื่อทำแบบฝึกหัดโต้ะแนต นักเรียนรู้สึกที่ใจ

มาก

ปานกลาง

น้อย

7. เมื่อโง้งนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด นักเรียนรู้ใช้ทุกส่วนของ

มาก

ปานกลาง

น้อย

8. เมื่อครูเล่านิทานแล้ว ให้ทำแบบฝึกหัด นักเรียนจะทำได้ความสามารถ

มาก

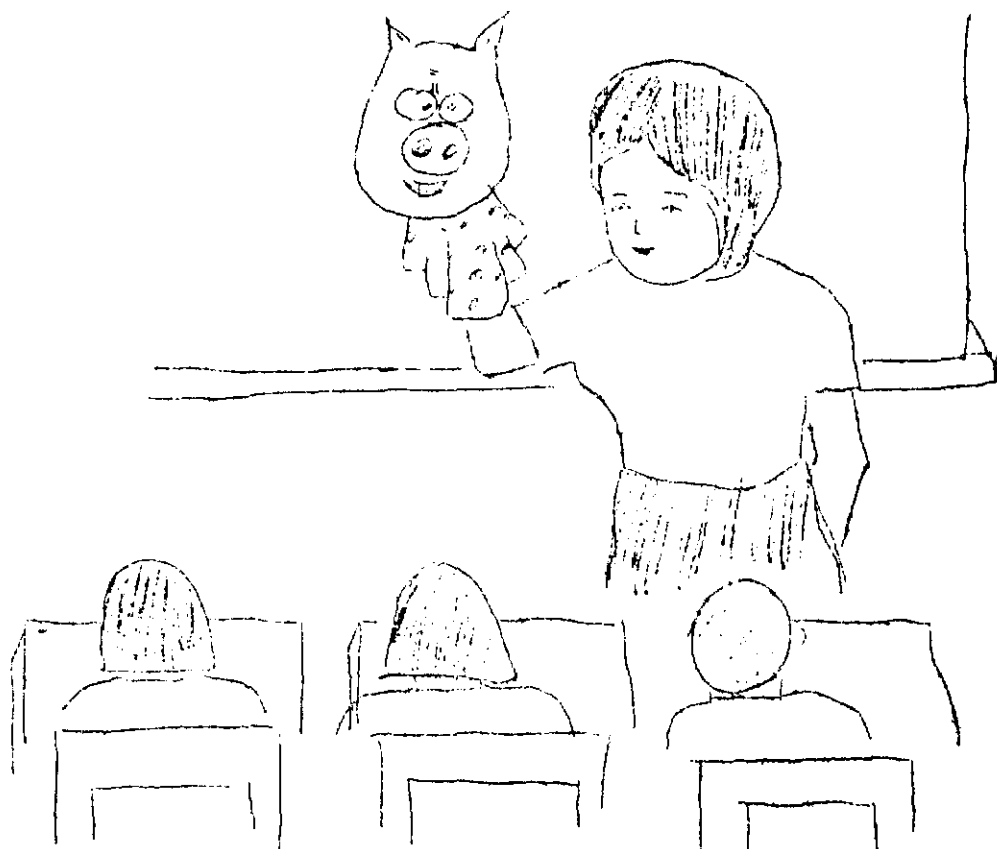

ปานกลาง

น้อย

9. นักเรียนรู้สึกภูมิใจเมื่อได้ตั้งใจอย่างเต็มที่ในการฟังนิทานแล้วอ่านแบบฝึกหัด

มาก

ปานกลาง

น้อย

10. นักเรียนคิดว่า หลังเรียนแล้วจะผ่านแบบฝึกหัดนี้ได้คะแนนมากที่สุด

มาก

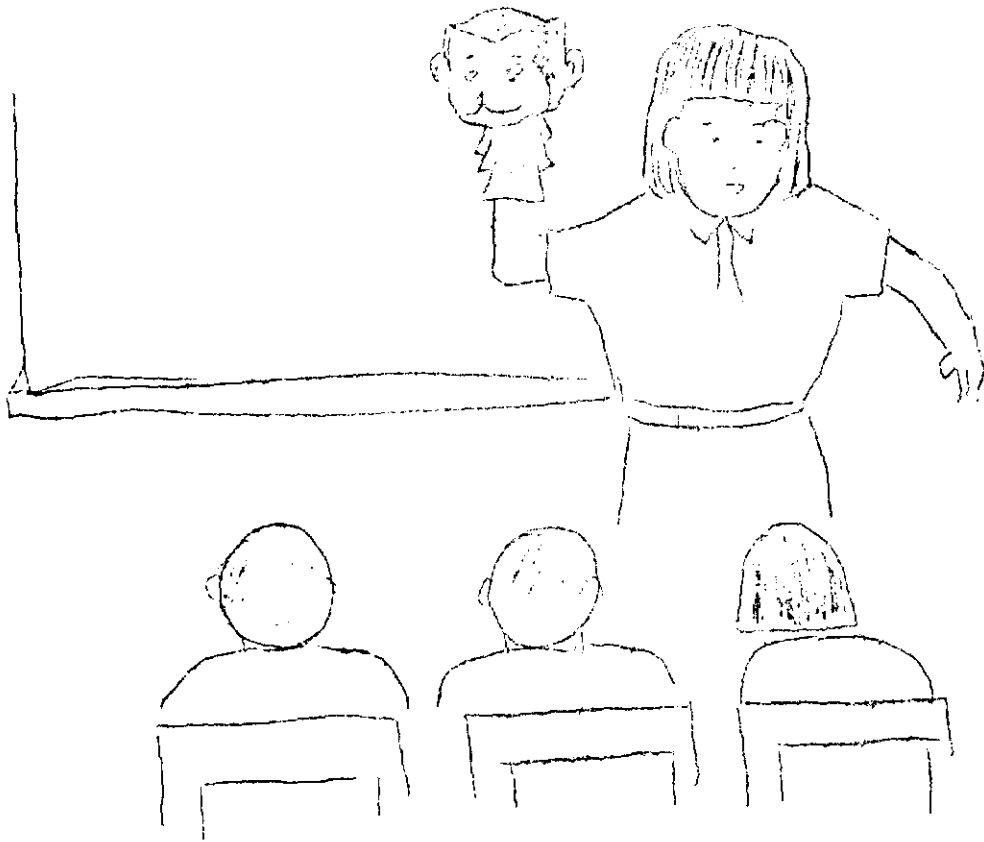

ปานกลาง

น้อย

11. ถ้าโรงเรียนแล้วทำแบบฝึกหัด จะทำให้เด็กเรียนทั้งเก่งขึ้น นักเรียนจะออกพบ

นวก

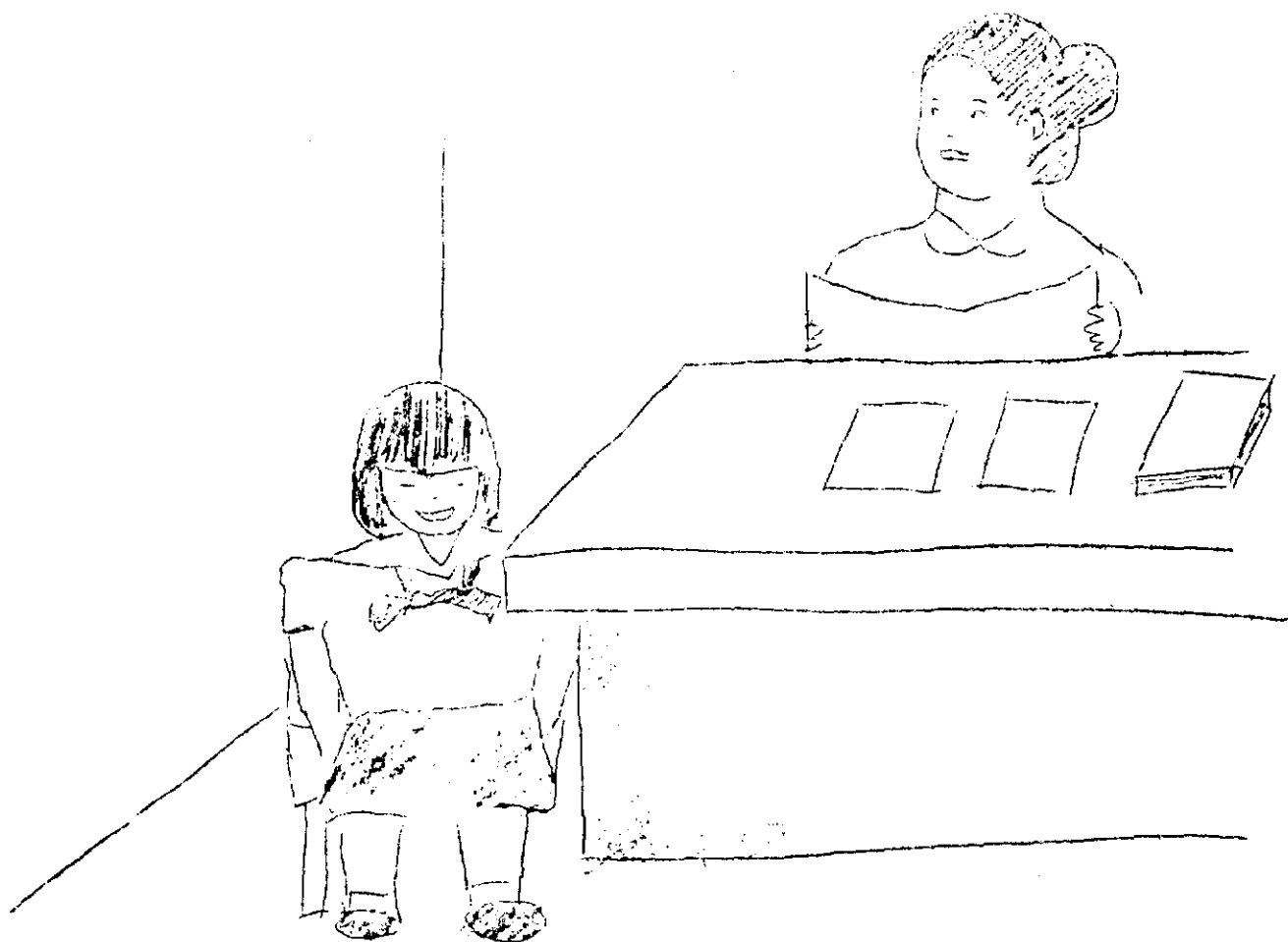

ปานกลาง

น้อย

12. ถ้าเพื่อนนักเรียนทั้งนิทานแล้ว ท่านเปิดพิศได้คะแนนสูง นักเรียนอยากทำเหมือนเขา

มาก

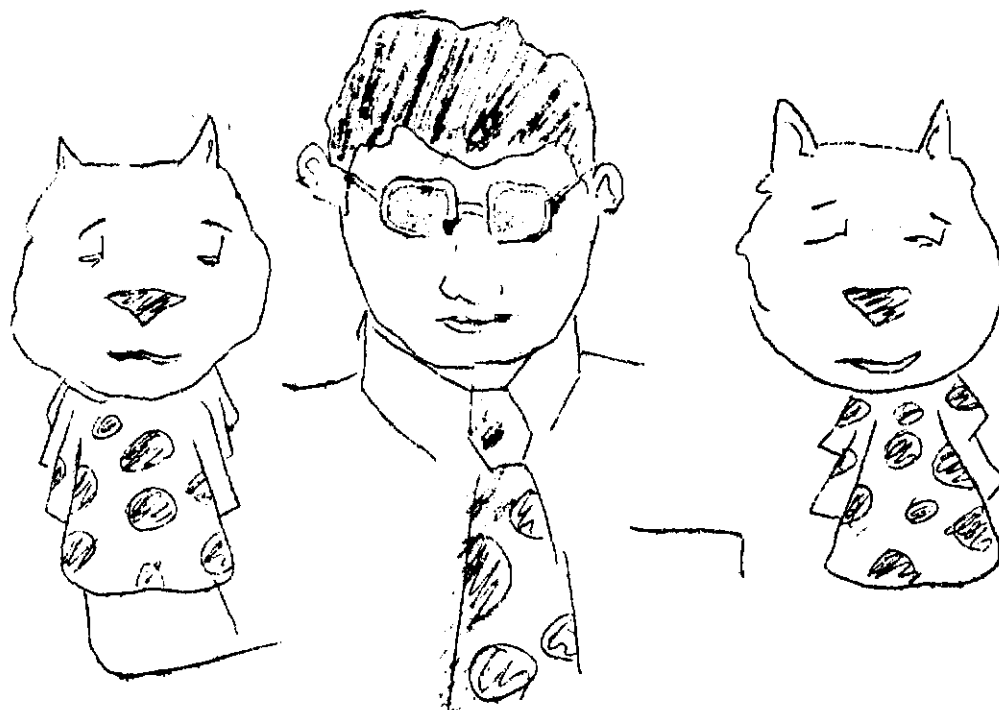

ปานกลาง

น้อย

13. นักเรียนชอบที่จะฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด ให้ถูกต้องด้วยตัวเองโดยไม่ต้องมีใครมาบอก

มาก

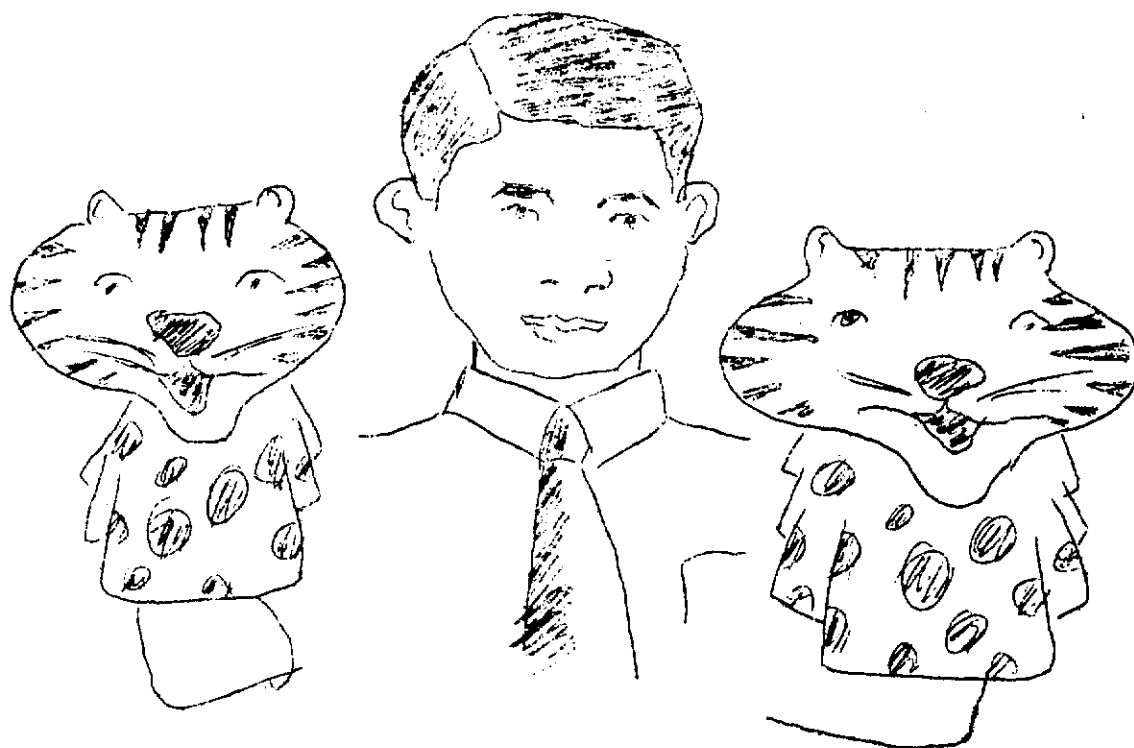

ปานกลาง

น้อย

14. เมื่อนักเรียนหังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัดในเรื่องแรก ๆ ได้คะแนนต่ำ นักเรียนจะอดทน
ทำแบบฝึกหัดในเรื่องหลังให้ได้คะแนนสูงขึ้น

มาก

ปานกลาง

น้อย

15. นักเรียนพยายามทำแบบฝึกหัดหลังจากการวิ่งนิทานให้สำเร็จ แม้ว่าแบบฝึกหัดนั้นยาก

มาก

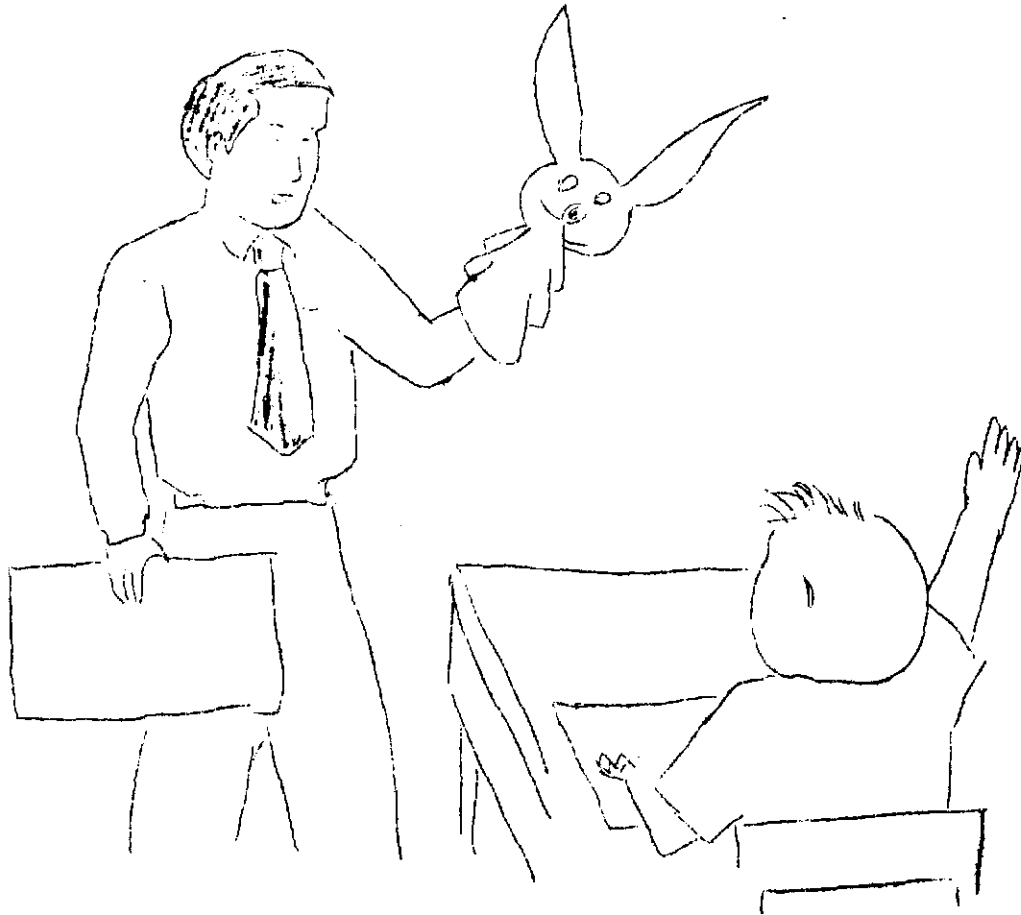
ปานกลาง

น้อย

16. ในขณะที่นั่งฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด ถ้าไม่เข้าใจจะถามครูจนเข้าใจ

มาก

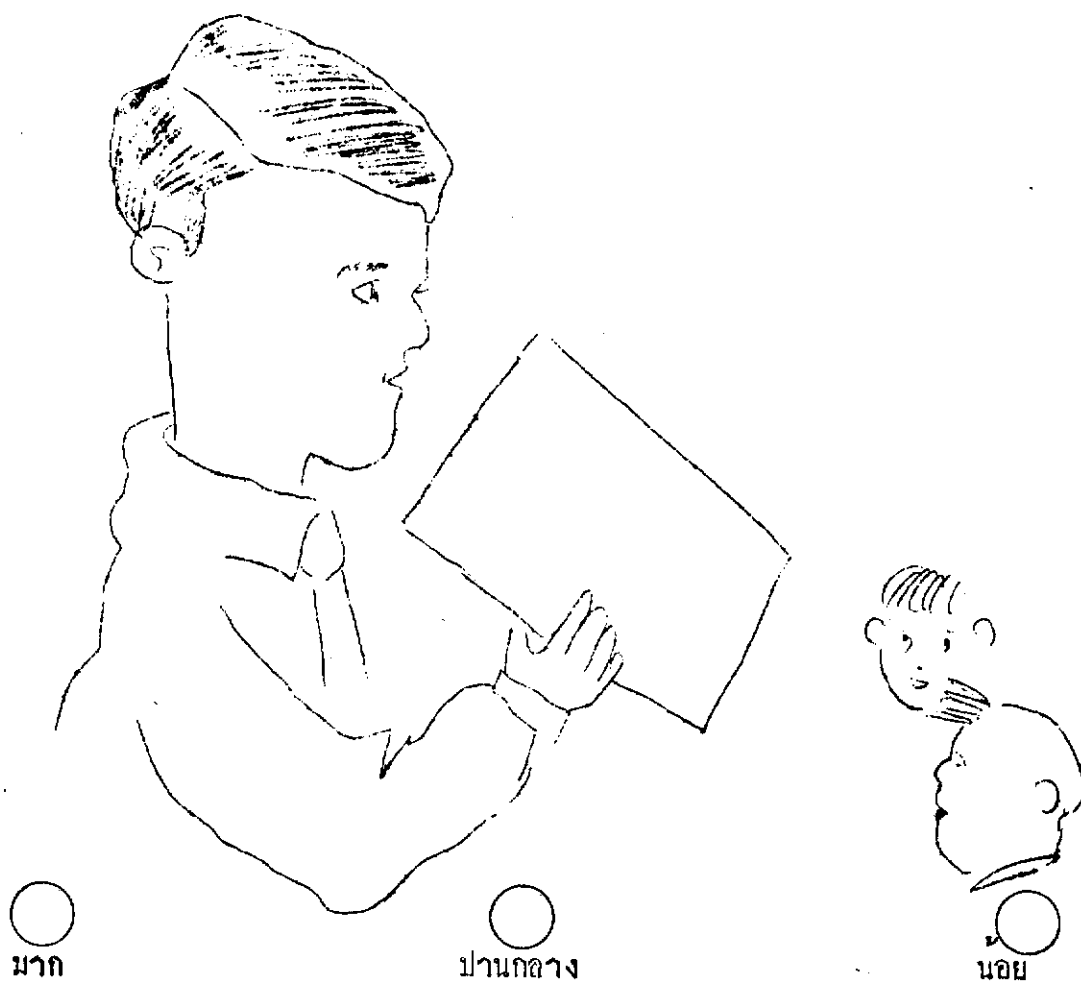

ปานกลาง

น้อย

17. นักเรียนจะตั้งใจถ้าสามารถทำแบบฝึกหัดหลังจากการฟังนิทานข้อยาก ๆ ได้ถูกต้อง

18. นักเรียนอยากจะทำอะไรให้คุณพ่อ คุณแม่ฟังถึงคะแนนที่นักเรียนทำได้เมื่อฟังนิทานที่ครูเล่า

มาก

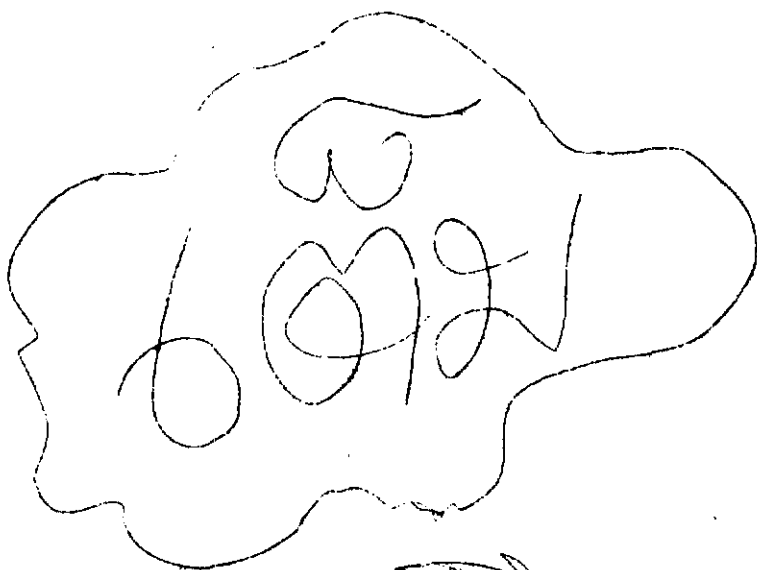

ปานกลาง

น้อย

19. นักเรียนคิดจะทำแบบฝึกหัดหลังการฟังนิทาน ให้ได้คะแนนสูงที่สุดในชั้นเรียน

มาก

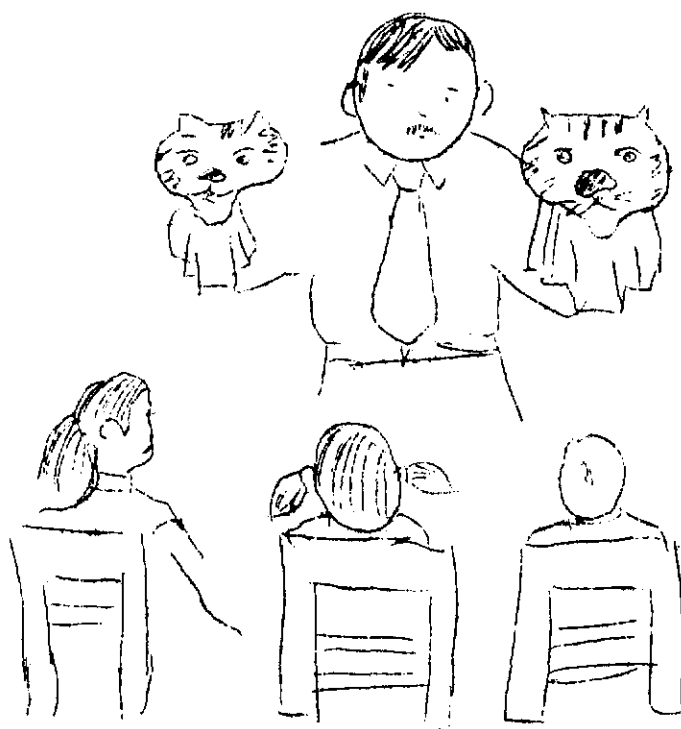

ปานกลาง

น้อย

20. ถึงแม้ว่าการฝึกทักษะจะต้องใช้เวลาและยาก นักเรียนก็เต็มใจที่จะฝึก

☐ มาก

☐ ปานกลาง

☐ น้อย

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย การอ่านซ้ำแรก

และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

วัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง

แสดงค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง

จำนวน 40 ข้อ

ข้อที่	P_H	P_L	P	r	ข้อที่	P_H	P_L	P	r
1	.94	.61	.80	.47	16	.60	.14	.35	.45
2	.93	.43	.71	.58	17	.73	.43	.50	.31
3	.93	.50	.74	.53	18	.65	.32	.50	.36
4	.87	.43	.67	.48	19	.97	.32	.70	.73
5	.94	.58	.78	.50	20	.73	.43	.58	.31
6	.48	.19	.33	.32	21	.87	.71	.80	.23
7	.80	.43	.62	.39	22	.47	.7	.25	.51
8	.93	.73	.86	.28	23	.87	.50	.70	.43
9	.87	.28	.59	.60	24	.90	.65	.79	.37
10	.67	.43	.55	.25	25	.87	.52	.71	.41
11	.97	.32	.70	.73	26	.87	.43	.67	.48
12	.40	.21	.30	.22	27	.68	.42	.55	.27
13	.93	.43	.71	.53	28	.100	.86	.94	.46
14	.67	.28	.47	.39	29	.93	.36	.68	.63
15	.84	.48	.67	.40	30	.73	.21	.47	.52

แสดงค่าความยากง่าย และค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
จำนวน 40 ข้อ (ต่อ)

ข้อที่	P_H	P_L	P	r	ข้อที่	P_H	P_L	P	r
31	.80	.21	.51	.58	36	.61	.32	.46	.30
32	.93	.57	.77	.48	37	.90	.55	.74	.44
33	.87	.7	.45	.77	38	.90	.35	.65	.59
34	.94	.52	.76	.54	39	.100	.71	.89	.61
35	.87	.29	.60	.59	40	.67	.21	.43	.47

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง โดยใช้สูตร

$$\begin{aligned}
 r_{tt} &= \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right] \\
 &= \frac{40}{40-1} \left[1 - \frac{8.61}{48.71} \right] \\
 &= 1.0256 \times (1 - .1767) \\
 &= 1.0256 \times .8233 \\
 r_{tt} &= 0.84437
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง = .8443

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้

α - Coefficient

$$\begin{aligned}
 \alpha &= \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right] \\
 &= \frac{20}{20-1} \left[1 - \frac{8.8}{47} \right] \\
 &= 1.05 [1 - 0.19] \\
 &= 1.05 \times 0.811 \\
 \alpha &= .8536
 \end{aligned}$$

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟัง = .8536

ภาพรวม ๑
การวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง เปรียบเทียบคะแนนความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1
และกลุ่มทดลองที่ 2

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2
1	35	31	11	29	25
2	35	29	12	29	25
3	34	29	13	29	24
4	33	27	14	29	23
5	32	27	15	28	21
6	32	27	16	27	19
7	32	27	17	25	19
8	31	26	18	24	17
9	31	26	19	23	17
10	30	25	20	21	13

การวาง เปรียบเทียบคะแนนแรงจูงใจไม่สัมฤทธิ์ต่อทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1
และกลุ่มทดลองที่ 2

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2
1	60	60	11	59	52
2	60	60	12	58	49
3	60	59	13	58	48
4	60	57	14	58	48
5	60	56	15	58	47
6	60	54	16	58	46
7	60	54	17	57	45
8	60	54	18	56	43
9	59	54	19	55	41
10	59	52	20	53	41

ตาราง คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

ค่าสถิติ	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2
$\bar{X}$	29.45	25.05
S	15.31	18.57

คะแนนเต็ม 40 คะแนน

ตาราง คะแนนเฉลี่ยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2

ค่าสถิติ	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2
$\bar{X}$	58.40	50.95
S	3.70	35.94

คะแนนเต็ม 60 คะแนน

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
โดยใช้ขั้นตอนที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถามตอบ
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

บทคัดย่อ

ของ

สุนันทา จินกา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษากฎหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กรกฎาคม 2529

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยใช้ขั้นตอนที่มีแบบฝึกหัดกับแบบถามตอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 ของโรงเรียนชุมชนประชาธิปไตย อำเภอรัญมรี จังหวัดปทุมธานี จำนวน 40 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ทั้งสองกลุ่มได้รับการฝึกทักษะการฟัง วันละ 20 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยกลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วทำแบบฝึกหัด กลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการฝึกทักษะการฟังโดยการฟังนิทานแล้วถามตอบ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Randomized Control-Group Posttest -- Only Design

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลได้แก่ t-test

1. แบบฝึกทักษะการฟังสำหรับกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 20 แบบฝึก
2. แบบฝึกทักษะการฟังสำหรับกลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 20 แบบฝึก
3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟัง จำนวน 40 ข้อ
4. แบบสอบถามวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ จำนวน 20 ข้อ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่

ผลการศึกษาพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 1 สูงกว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่อการฝึกทักษะการฟังของกลุ่มทดลองที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

C

A COMPARATIVE STUDY OF PRATHOM SUKSA II STUDENTS' LISTENING
SKILL ACHIEVEMENT AND ACHIEVEMENT MOTIVATION
BY USING STORIES WITH WORK-SHEET EXERCISES
AND QUESTION--AND--ANSWER

AN ABSTRACT
BY
SUNUNTA JINDA

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

July 1986

The purpose of this study was to compare the listening skill achievement and achievement motivation of Prathom Suksa II Students with two instructional method approaches, one with work sheet exercise, and the other with an oral question-answer exercises after the two sampling groups listening to the short atories told by the researcher.

The students were assigned randomly for the experimental groups. There were 20 students in eachgroup. The research was done in the first semester at the begining of the year 1986 at Chomchan-prachartipat school, Amphur Thanyaburi, Changwat Prathumthani. Both experimental groups listened to short stories 20 minutes a day for four weeks. Then after, one group worked with structured work-sheet exercises where as the second group with orally question-and answer exercises.

The design of the experiment is the control group posttest only design.

To collect data the instruments are as following ;

1. 20 skill listening exercises for the experimental group I
2. 20 skill listening exercises for the experimental group II
3. 40 items of the listening skill achievement.
4. 20 items of the achievement motivation.

The two experimental groups of students were instructed by the researcher. The t-test was used for data analysis.

The results of the study showed that 1. the listening skill achievement and 2. the achievement motivation, of the experimental group I were significantly higher than that of the experimental group II at the .01 level.